

INFORMAČNÍ
SERVIS

svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

InS

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
26. ROČNÍK
ČÍSLO 6/2018

<http://www.smocr.cz>

InS mimořádně i pro nečleny Svazu

Zveme vás na
**Právní
konferenci**

**Informace
z XXI. finanční
konference**

KOMPLEXNÍ ZNALOSTNÍ SYSTÉM PRO VEŘEJNOU SPRÁVU

Aktuální, srozumitelný a spolehlivý

ASPI

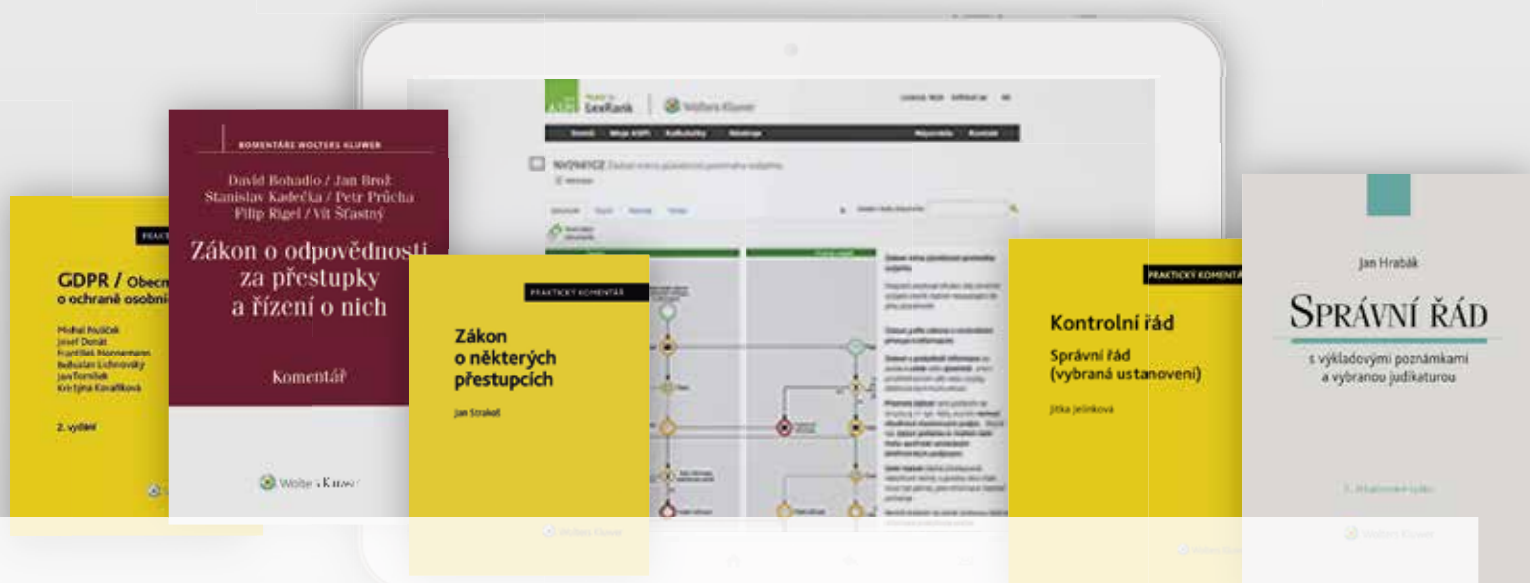
Díky ASPI máte vždy po ruce zdroj průběžně aktualizovaných právních informací

- Předpisy ČR, SR a EU a judikaturu
- Věstníky a stanoviska
- Zprávy MF pro orgány obcí a krajů
- Předpisy měst a obcí
- Veřejnoprávní smlouvy měst a obcí ČR
- Cenové mapy stavebních pozemků

ASPI - nejrozsáhlejší knihovna výkladové literatury

Řešení na míru podle potřeb vaší obce

KOMENTÁŘE / PRAKTICKÉ VÝKLADY / POSTUPY / KOMENTOVANÉ VZORY / ČASOPISY
JUDIKATURA / APLIKACE

30 % SLEVA

PRO ČLENY SMO ČR

Ve spolupráci se Svazem měst a obcí ČR poskytujeme členským obcím 30% slevu na ASPI.

Rádi vám poradíme s nejhodnějším řešením – kontaktujte naše kolegy na <http://obchodnici.aspi.cz>

Od naší společné práce se odvíjí budoucnost obcí

Vážené starostky a primátorky, vážení starostové a primátoři,

nejprve mi dovoluji, abych Vám poblahopřál ke zvolení do vrcholných funkcí ve vašich obcích, městech či statutárních městech. Nemůže být větší pocty, nemůže však být ani většího závazku vůči vašim občanům. Nechtě se Vám práce daří především k jejich spokojenosti.

Počátkem letošního významného roku se Vám dostává do rukou speciální číslo Informačního servisu Svazu měst a obcí ČR. Zvláštnost spočívá v tom, že je distribuováno všem obcím, bez ohledu na to, zda jsou členy našeho Svazu, či nikoli. Důvod je prostý. Chceme Vás, především ty nově zvolené, ale i ty, kteří své pozice obhájili, seznámit s činností naší organizace, informovat o smysluplnosti společné obhajoby zájmů našich obcí, měst i statutárních měst, a to jak na poli domácím, tak zahraničním.

V letošním roce na podzim oslavíme v České republice 30 let od znovunabytí demokracie. Stejně výročí si připomeneme i náš Svaz. Od září 1989 probíhaly aktivity obnovující organizaci, která na našem území již od roku 1907 hájila zájmy českých měst. Po roce 1948 neexistovala obecní samospráva, sdružení samospráv bylo zlikvidováno. Počáteční polistopadové období nebylo lehké, zejména proto, že nikdo neměl zkušenosti s pojmem obecní samospráva. Ten čas je pryč. Jen si kladu otázku, zda se někdo někdy zamyslel nad tím, zda by byl rozvoj naší země natolik úspěšný bez sebevědomých a samostatných obcí...

Svaz dělal vždy vše, co bylo v jeho silách, pro rozvoj obcí České republiky. Svoji kvalitní práci se stal časem respektovaným a strategickým partnerem vládě ČR, Parlamentu ČR, Asociaci krajů ČR, ale i v zahraničí. Aktivita starostů zapojených do svazové práce společně s odborností spolupracovníků ze svazové kanceláře je tím, co Svaz staví do vůdčí role při obhajobě komunální problematiky. Není rozhodující, že Svaz sdružuje téměř tři tisíce obcí, měst i statutárních měst. Zásadní a nenahraditelné je to, že

dokáže vyváženě prosazovat zájmy jak těch nejmenších obcí, tak měst i těch největších měst statutárních. Svaz si uvědomuje, že prospěch jen jedné z kategorií obcí na úkor druhé, je zaručenou cestou do pekel. A proto obce nerozděluje, ale spojuje. Uplynulých 30 let dokazuje, že jsme na správné cestě.

V dnešním čísle InS najdete výtažek z části svazových aktivit. Od legislativní činnosti, přes řešení zahraničních otázek až po svazové projekty. Mimochodem, víte, že Svaz jen za posledních osm let úspěšně realizoval či realizuje projekty za více než 1 miliardu korun? A vždy přitom šlo o řešení otázek, které starostové požadovali. Od meziobecní spolupráce, přes „chytrá města“ až po projekty vzdělávací. Ostatně všichni zastupitelé zvolení na podzim roku 2018 již obdrželi Příručku člena zastupitelstva obce po volbách 2018. Šlo o první „hmatafelnou“ součást stávajícího vzdělávacího projektu Efektivní správa obce (ESO). Následují vzdělávací semináře pro vaše zastupitele i zaměstnance. Budete-li mít zájem, neváhejte svoji obec či město registrovat.

Závěrem mi nedá, abych se nepozastavil nad slovem „Svaz“, abych nezdůraznil jeho podstatu, pravý význam. „Svaz“ pro mne není jakousi anonymní a vzdálenou institucí, ale sdružením nás, starostek, primátorek, starostů, primátorů. Od nás a od naší společné práce se pak odvíjí i budoucnost obcí. Každý, kdo chce svým členstvím v našem Svazu napomoci k tomu, aby ta budoucnost byla co nejlepší, je vítán.

Váš František Lukl

Krátké zprávy	4
Rozšíření kompetencí NKÚ je nehynoucí evergreen	8
O dalším zpoplatnění silnic by si kraje a obce měly rozhodovat samy	9
Odpadů se nezbavíme	10
Obce nebudou mít povinnost poskytovat sociální bydlení	13
Jak se reformovala veřejná správa po sametové revoluci	16
Sčítání lidu se bez spolupráce s obcemi neobejde	18
Celostátní finanční konference	20
Projekty	28
Mimořádná příloha o Svazu	33
Připomínkujeme	39
Právní poradna pro obce	42
Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu	43
Z jednání orgánů Svazu	44
Nátlak na volené zástupce samospráv	46
Oceněny byly místní a městské knihovny	47
Výsledky 2. ročníku soutěže Škol(k)a jinak	49
Blíží se XVII. sněm Svazu	50
Pozvání na Právní konferenci	51

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 6500 ks zdarma.
Vydává SMO ČR, pobočný spolek.
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4,
tel.: 739 069 673, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: wgn65aa
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.
Uzávěrka tohoto čísla 20. 12. 2018.
MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Stanislav Sojka

InS

Nové povinnosti pro obce v odpadovém hospodářství

27. září 2018, Praha

Ve Sbírce zákonů vyšla novela vyhlášky č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, ze které pro obce vyplývají dvě novinky, na něž je třeba pamatovat při přípravě obecně závazných vyhlášek o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce.

Předně je to úprava § 2 odst. 1, která je účinná od 1. dubna 2019. „**Obec je povinna zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu. V období od 1. listopadu do 31. března následujícího kalendářního roku může obec přizpůsobit nastavení četnosti svazu klimatickým podmínkám a množství produkováných biologických odpadů.**“

Za druhé je to doplnění odstavce 7 v § 2 s účinností od 1. ledna 2020.

„**Obec je povinna zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování jedlých olejů a tuků. Jedlé oleje a tuky nesmí být soustředovány společně s jinými biologicky rozložitelnými odpady. Povinnost podle tohoto odstavce nelze splnit postupem podle odstavce 6.**“ (nelze splnit prostřednictvím komunitního kompostování).

Pavel Branda vystoupil na zasedání ministrů zahraničí EU a zemí Východního partnerství v Lucemburku

15. říjen 2018, Lucembursko

Místostarosta obce Rádlo a předseda svazové komise pro zahraniční spolupráci Pavel Branda se v Lucemburku zúčastnil jednáním ministrů zahraničí EU a zemí Východního partnerství. Společně s předsedou Svazu obcí Arménie Eminem Yerisyanem prezentovali na jednání aktivitu Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP), kterou v roce 2011 zřídil Evropský výbor regionů.

„CORLEAP je politickým fórem místních a regionálních orgánů z EU a zemí Východního partnerství a je v podstatě jedinou platformou EU, která umožňuje diskutovat o příspěvku měst a regionů k rozvoji Východního partnerství,“ uvedl Branda.

V CORLEAP jsou vedle členů Výboru regionů zastoupeni také zástupci měst a regionů z Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavské republiky a Ukrajiny. Pavel Branda se účastní práce předsednictva CORLEAP a v říjnu byl také jmenován zpravodajem pro zprávu o podpoře kontaktů people-to-people v programech přeshraniční spolupráce zemí Východního partnerství, jejímž cílem bude přenos příkladů dobré praxe z našich programů Interreg, především tzv. Fondu malých projektů, do programů v zemích Východního partnerství, kde tyto malé projekty podporující spolupráci menších samospráv a neziskového sektoru nejsou zatím plně rozvinuty.

„Hlavním tématem ministerského jednání byl stav plnění 20 cílů stanovených do roku 2020, které byly přijaty na summitu v listopadu 2017. Hovořilo se také o strategické perspektivě pro země Východního partnerství. My jsme na konkrétních příkladech ministrům prezentovali přidanou hodnotu spolupráce na místní a regionální úrovni,“ dodal Branda. V závěru jednání vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová i evropský komisař pro politiku sousedství a rozšíření Johannes Hahn v reakci na vystoupení zástupců CORLEAP uznali roli místních a regionálních orgánů rovněž v oblasti komunikace výsledků Východního partnerství.

Ministr Hamáček podporuje adresnější volbu zastupitelů

16. říjen 2018, Praha

Předsedu Svazu Františka Lukla a výkonného ředitele Kanceláře Svazu Pavla Draho-

vzala přijal v polovině října ministr vnitra Jan Hamáček. Jedním z hlavních témat jejich jednání byla otázka volebního systému v komunálních volbách, tedy i přímé volby starostů. Zástupci Svazu ministra informovali, že Svaz není příznivcem přímé volby starostů a již v minulosti odmítl především návrh, aby byla zavedena pouze v menších obcích. Důvodů k tomu je několik, předně už otázka, jak by Ústava definovala tzv. malou obec. Pokud by už k přímé volbě mělo dojít, pak tedy ve všech obcích a městech.

K příslušným změnám by muselo dojít v zákoně o obcích – nové vymezení kompetencí, nastavení odpovědnosti a odvolávacích procesů, změny by nastaly i ve volebním zákoně. Svaz však jednoznačně preferuje posílení prvků většinového volebního systému, aby volba byla více adresná a pro voliče srozumitelnější. K přímé volbě starostů se nepřiklonil ani ministr vnitra Hamáček.

Projekt Pošta Partner pozastaven

19. říjen 2018, Praha

Nový generální ředitel České pošty Roman Knap, který do funkce nastoupil letos v červnu, pozastavil rozšiřování projektu Pošta Partner. Podle původního plánu se na tzv. franšízy, které provozují obce nebo třeba obchody či restaurační zařízení, mělo přeměnit zhruba dva a půl tisíce poštovních poboček (kamenných pošt). České poště mělo zůstat něco přes tisíc. Realizovala se ale zhruba třetina. Podle Knapa projekt nebyl dostatečně vysvětlen obcím a ani zamýšlené úspory nejsou tak velké, jak si Česká pošta slibovala. A to i přes některé pozitivní ohlasy. Nyní se tedy vyhodnocuje dosavadní stav projektu a připraví se jeho revize, přičemž do úprav bude opětovně zapojen i Svaz. Cílem by měla být především lepší služba pro občany. Jednání budou pokračovat po ustavení nových vedení radnic.

Podle Romana Knapa je třeba řešit také velmi palčivou otázku odměňování poštácků. Pošta má 27procentní fluktuaci a to je velmi varující číslo. Příjem poštovních zaměstnanců je zhruba na 80 % celorepublikového průměru. K tomu je nutno přičíst náročnost práce a pracovní podmínky.

Proto poště chybí listovní i balíkoví doručovatelé, řidiči, ale i pracovníci na přepážkách a zaměstnanci v logistice. Výpomoc brigádníků není dlouhodobě udržitelná.

100 let proměn hranic našich regionů

17. říjen 2018, Praha

Ministerstvo vnitra uspořádalo odbornou konferenci „100 let proměn hranic našich regionů“, která se konala v sále zastupitelstva hl. m. Prahy v budově Magistrátu hlavního města Prahy. Akce byla uspořádána v rámci oslav 100 let od vzniku Československa. Hlavním tématem byl historický i současný vývoj územně správního členění státu. Na konferenci navázala vernisáž panelové výstavy map „100 let proměn hranic našich regionů“. Tato výstava je putovní a postupně se objeví ve všech krajích České republiky. Konferenci zahájil náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy a státní správy pověřený řízením sekce veřejné správy Petr Mlsna. Dalšími přednášejícími byli Eva Semotánová, vědecká pracovnice oddělení dějin středověku Historického ústavu Akademie věd ČR, Aleš Gerloch, prorektor pro akademické kvalifikace Univerzity Karlovy v Praze, Pavel Chromý z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Univerzity Karlovy v Praze, Josef Postránecký, náměstek ministra vnitra pro státní službu, David Sláma, ředitel odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Ministerstva vnitra, Miloš Matula, z odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Ministerstva vnitra, Jiří Němec, vedoucí správního odboru Krajského úřadu Libereckého kraje, a Radko Martínek, senátor Parlamentu České republiky. V rámci programu byl představen historický vývoj územního a správního členění v českých zemích, vývoj ústavního posta-

vení samospráv, jednotlivé fáze reformy veřejné správy a aktuální novinky, stav a budoucnost veřejné správy.

Domluva opět možná

24. říjen 2018, Praha

Poslanecká sněmovna a následně i Senát schválily návrh poslanců Zdeňka Ondráčka, Jana Richtera, Jana Birke a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 173/2018 Sb., a zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přispěl k tomu jistě i dopis, který předseda Svazu František Lukl zrozeslal před počátkem poslanecké schůze všem poslancům a po-

slankným. Na základě vyhodnocení fungování zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v prvním roce jeho účinnosti byly navrženy změny, které směřují k odstranění nadbytečné administrativní zátěže. Jedná se o novelu, jejímž cílem je stanovit, že příkazem na místě lze uložit pokutu pouze v případě, že přestupek nelze vyřídit domluvou. Zároveň se navrhuje vypustit možnost uložit správní trest napomenutí příkazem na místě.

Předseda Svazu poslance upozornil, že vypuštění institutu domluvy mělo široké dopady do praxe. Především úprava sice nijak nevysvětlovala, co si pod domluvou představit, šlo však o široce rozšířený prostředek řešení zejména bagatelních přestupkových jednání nebo skutků, kde by bylo nevhodné až kontraproduktivní jejich projednávání ve zkráceném, natož nezkráceném, řízení.

Návrat domluvy bude tedy představovat neformální vyřízení přestupku, které bude přicházet v úvahu před zahájením řízení o přestupku. Domluva nebude, na rozdíl od

napomenutí, ukládána rozhodnutím. Domluva přitom bude využívána zejména v případech, kdy míra společenské škodlivosti daného činu je natolik nízká, že uložení pokuty by bylo s ohledem na závažnost přestupku a osobu pachatele nepřiměřené.

Vláda opět ukrojila z obecních rozpočtů

14. listopad 2018, Praha

Na jednání vlády ČR dne 14. listopadu bylo schváleno navýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě o 5 %, v případě pedagogických pracovníků v regionálním školství navýšení činí 10 %. Další zvýšení se týká zdravotnických pracovníků vykonávajících nelékařská zdravotnická povolání a lékařů. Svaz hodnotí pozitivně, že k navýšení platových tarifů dochází k 1. lednu 2019, což byl jeden z požadavků územních samosprávných celků

tak, aby nedocházelo ke změnám v průběhu rozpočtového roku. Nerozporuje ani, že s ohledem na příznivý vývoj ekonomických ukazatelů je vhodné navýšit platovou základnu zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Tento návrh má však přímý dopad na rozpočty územních samosprávných celků, a to i zprostředkovaně přes příspěvkové organizace. Navíc změna přišla v době, kdy návrh státního rozpočtu projednávala Sněmov-

na a s kompenzací dopadů na rozpočty obcí a měst se tak nepočítá. Zvýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě znamená pro rozpočty územních samosprávných celků finanční zátěž ve výši cca 2,9 mld. Kč včetně příslušenství (odvody zaměstnavatele na sociální politiku a zdravotní pojištění).

Svaz v rámci projednávání návrhu požadoval, aby navýšení platových tarifů bylo v odvětví sociálních věcí, školství a v odvětví zdravotnictví realizováno prostřednictvím příslušných kapitol státního rozpočtu a z rozpočtu zdravotních pojišťoven. Současně požadoval, aby navýšení platových tarifů bylo v odpovídající části rovněž promítnuto ve výši příspěvku na výkon státní správy pro kraje a obce. „Výkon veřejné správy v oblasti přenesené působnosti je finančně dokrýván ze státního rozpočtu formou příspěvku na výkon státní správy, proto i navrhované zvýšení tarifních platů by se mělo poměrově odrážet ve zvýšení příspěvku na výkon státní správy,“ uvedl předseda Svazu František Lukl.

Hospodaření územních rozpočtů za tři čtvrtiny r. 2018

Příjmy krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionální rady regionů soudržnosti za devět měsíců roku 2018 byly ve výši 397,1 mld. Kč a dosahovaly o 41,6 mld. Kč více než ve stejném období loňského roku. Výdaje těchto jednotek činily 374,5 mld. Kč, tj. o 63,3 mld. Kč více než v roce předchozím. Výsledný přebytek hospodaření se proto proti září loňského roku snížil o 21,7 mld. Kč.

Vlastní příjmy územních rozpočtů dosahovaly 250,3 mld. Kč (proti srovnatelnému období minulého roku o 19,6 mld. Kč více). Daňové příjmy činily 217,2 mld. Kč. Nárůst o 16,6 mld. Kč za stejné období roku 2017 Ministerstvo financí připisuje příznivému ekonomickému vývoji a navýšení podílu obcí na dani z přidané hodnoty na 23,58 %, ke kterému došlo s účinností od 1. 1. 2018. Nedaňové příjmy narostly o 2,9 mld. Kč na 28,2 mld. Kč a kapitálové příjmy byly ve výši 4,9 mld. Kč.

Ve sledovaném období roku 2018 narostly transfery o 22,1 mld. Kč na 146,9 mld. Kč, a to převážně v části neinvestičních transferů na 135,9 mld. Kč (o 19,0 mld. Kč více). Nárůst se týkal objemově nejvýznamnějších položek, kterými jsou prostředky určené na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji a sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb. Objem přijatých investičních transferů činil 11,0 mld. Kč vlivem především prostředků přijatých z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj na realizaci projektů v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Běžné výdaje územních rozpočtů činily 302,0 mld. Kč a proti loňskému září zaznamenaly nárůst o 37,1 mld. Kč v důsledku transferů převáděných obcemi a kraji na

příspěvkové a podobné organizace a organizace neziskové. Nárůst byl zaznamenán i v části kapitálových výdajů, kdy se zvýšily téměř o polovinu z roku 2017 o 26,2 mld. Kč na 72,5 mld. Kč. Stav finančních prostředků na bankovních účtech územních rozpočtů poklesl o 4,1 mld. Kč na 186,8 mld. Kč.

Predikci daňových příjmů obce naleznete v kalkulačce RUD na webových stránkách Svazu.

*PhDr. Ing. Ilona Masopustová
zdroj Ministerstvo financí*

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI UPOZORŇUJE

Nezapomněli jste zapsat nové veřejné funkcionáře do centrálního registru oznámení?

Odbor střetu zájmů Ministerstva spravedlnosti upozornil Svaz na jisté praktické nesnáze, se kterými se potýká v souvislosti se zápisem veřejných funkcionářů do Centrálního registru oznámení jednotlivými obcemi. Přestože se zápis měl týkat všech veřejných funkcionářů, kteří svou funkci vykonávali ve volebním období 2014–2018 (v jejich případě se do registru zapisovalo ukončení výkonu funkce), i těch, kteří byli zvoleni do funkce pro volební období 2018–2022 (v jejich případě se do registru zapisovalo naopak zahájení výkonu funkce), a to včetně těch, kteří byli do funkce zvoleni znovu, mnohé obce tuto svou povinnost dosud nesplnily.

V této souvislosti odbor střetu zájmů zdůraznil, že dnem ukončení výkonu funkce se rozumí v případě uvolněných zastupitelů den 5. 10. 2018 (tj. první den voleb) a v případě uvolněných i neuvolněných starostů, místostarostů a členů rady den konání zasedání zastupitelstva, na němž došlo ke zvolení nového starosty, místostarosty a nových členů rady obce. Dnem zahájení výkonu funkce se pak rozumí v případě uvolněných zastupitelů den 6. 10. 2018 (tj. druhý den voleb), popřípadě den zasedání zastupitelstva, na němž došlo ke zvolení zastupitele do funkce,

kteřá byla z rozhodnutí zastupitelstva určena jako funkce, pro jejíž výkon je zastupitel uvolněn, a v případě uvolněných i neuvolněných starostů, místostarostů

a členů rady den konání zasedání zastupitelstva, na němž došlo k jejich zvolení do příslušných funkcí.

Odbor střetu zájmů dále připomněl, že v návaznosti na zápis zahájení či ukončení výkonu funkce provedený obcí byli dotyční veřejní funkcionáři povinni učinit do registru příslušné oznámení (výstupní oznámení v případě zápisu ukončení výkonu funkce a vstupní oznámení v případě zápisu zahájení výkonu funkce), a to do 30 dnů ode dne, kdy k danému zápisu došlo. Příslušný obecní úřad byl přitom povinen veřejné funkcionáře, které do registru zapsal, o všech těchto skutečnostech vyzkoušet, jakož jim i přidělit přihlašovací údaje do registru.

Další důležité informace lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti v rubrice „Střet zájmů“ – <https://www.justice.cz/web/msp/zakon-o-stretu-zajmu>. Případné dotazy lze zasílat na e-mailovou adresu OSZ@msp.justice.cz.

Ministerstvo životního prostředí nabízí obcím finanční prostředky na řešení světelného znečištění

Snad každý z nás si občas před spaním přečte zprávy, vyřizuje e-maily nebo brouzdá po sociálních sítích. Málokomu dochází, že si nočním koukáním do počítače nebo telefonu ničíme zdraví. Tyto přístroje nám totiž září do obličeje, čímž dávají našemu mozku signál, že teď není čas spánku, nýbrž bdění, a potlačují sekreci některých hormonů, zejména melatoninu. Ten má v lidském těle důležitou funkci – podporuje imunitní systém, regeneruje organismus během spánku a napomáhá jej očistovat od zplodin metabolismu, volných radikálů. Opakované narušování temné fáze noci světlem tak zvyšuje riziko vzniku tzv. civilizačních chorob. Noční světlo pak neprospívá ani okolním ekosystémům. Ať už jde o stromy v blízkosti lamp veřejného osvětlení, které přebíjejí přirozený úbytek denního slunečního svitu na podzim, a tak stromům narušují vegetační období až do jejich možného vyčerpání a odumření. Také může jít o zvířata, která ztrácejí schopnost orientace v přesvětlené krajině a mění své chování při migraci, lovu i reprodukčním chování.

Uvedené platí zejména o tzv. modré složce světla s vysokými hodnotami teploty chromatičnosti. Ta je vyzařována právě z displejů elektronických zařízení i lamp v domácnostech, ale je také součástí světelného spektra dnes stále častěji používaných LED úsporných svítidel veřejného osvětlení ve městech a obcích instalovaných v dobré víře pro bezpečnost i pohodlí jejich občanů. Kromě teploty chromatičnosti, hraje při správném osvětlování svou roli také spektrální charakteristika světla, která vypovídá o velikosti podílu modré složky světla.

Optimálním řešením soustavy veřejného osvětlení je takové světlo, které má vhodné vlastnosti z hlediska vlivu na lidské zdraví a ekosystémy – teplotu chromatičnosti max. 2.700 K a minimální podíl modré složky, a současně je používáno správně – tedy svítí pouze tam, kde je potřeba a pouze kdy je potřeba – lze například osvětlení ztlumit během noci a nízkém provozu. Na základě spolupráce se zástupci odborné veřejnosti a vědci z Astronomického ústavu Akademie věd ČR připravilo Ministerstvo životního prostředí dotační programy, zaměřené na výměnu veřejného osvětlení ve městech a obcích. S podporou ministerstva mohou nyní představitelé samospráv chránit zdraví lidí i životní prostředí, zvýšit komfort svých občanů, kterým již lampy nebudou rušit noční klid a současně uspořit náklady na energii.

Podpora pro obce v národních parcích

Již v loňském roce byla vypsána 15 milionová výzva na snížení světelného znečištění pro obce, jejichž území zasahuje do národních parků a kde se z hlediska ochrany nachází naše nejcennější přírodní lokality. Obce v národních parcích mohly žádat až o 85% pokrytí nákladů na obnovu veřejného osvětlení, maximálně o 2 miliony korun. O výzvu byl veliký zájem a celá částka byla vyčerpána ještě před plánovaným ukončením příjmu žádostí.

Pro velký úspěch byla stejně zaměřená výzva vyhlášena i v roce 2018, opět s alokací 15 milionů korun. Peníze jsou stejně jako v předchozí výzvě určené na obnovu veřejného osvětlení; od povinné dokumentace, instalace nových svítidel až po instalaci kabeláže včetně výkopových prací. Příjem žádostí běží nepřetržitě až do konce roku 2019.

MŽP letos spojilo své síly s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) a tentokrát se zaměřily společně jak na zvýšení energetické účinnosti, tak současně na snížení světelného znečištění.

Podpora pro obce v CHKO

Obce ležící v chráněných krajinných oblastech mohly letos získat od MŽP

až 2 miliony korun na rekonstrukci systémů osvětlení z výzvy v Národním programu Životní prostředí, ve které bylo k dispozici 30 milionů korun.

Podpora pro obce mimo chráněná území

Ve stejnou chvíli pak i ostatním obcím a městům ve zbytku ČR podpořilo úsporná opatření MPO ve výzvě vyhlášené v rámci programu EFEKT. Prostředky z této dotace mohou obce využít na nákup a montáž svítidel včetně světelných zdrojů, na některé práce související s výměnou či instalací svítidel, a také na projektovou přípravu a dokumentaci včetně posudku o množství ušetřené energie.

Do zatím první výzvy NPŽP pro obce v CHKO bylo podáno 34 žádostí za téměř 40 milionů, což o 10 milionů převyšuje vyhrazenou částku. Do programu MPO EFEKT bylo doručeno 153 žádostí s požadavky převyšujícími vyhrazenou částku o 70 milionů. Vyhodnocování všech došlých žádostí nyní probíhá na každém rezortu samostatně. Pro velký zájem ze strany obcí lze předpokládat, že výzvy na snížení světelného znečištění pro města i obce se budou v následujících letech opakovat.

Více informací o aktivitách MŽP v boji proti světelnému znečištění najdete na webových stránkách ministerstva: https://www.mzp.cz/svetelne_znecistení.

Rozšíření kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu je nehynoucí evergreen

V únoru 2018 byl do připomínkového řízení předložen vládní návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Cílem návrhu je rozšíření pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu. Vedle stávající kontroly hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu se má pravomoc Nejvyššího kontrolního úřadu vztahovat také na kontrolu hospodaření s majetkem územních samosprávných celků a s majetkem právnických osob s majetkovou účastí státu nebo územního samosprávného celku, o kterých tak stanoví zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu.

Současně byl předložen vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Tento návrh cílí na provedení změn obsažených v předloženém návrhu novely Ústavy ČR. Svaz měst a obcí uplatnil k oběma návrhům zásadní připomínky.

K návrhu zákona, kterým se mění zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu, vyslovila Legislativní rada vlády výhrady a učinila většinový závěr, zákon vládě ke schválení nedoporučit.

Nehledě na výše uvedené předložila skupina poslanců dne 4. července 2017 návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Cílem tohoto návrhu je, jak jinak, rozšířit dle názoru předkladatelů omezený rozsah ústavních kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu. Tento návrh je ve sněmovně veden jako sněmovní tisk č. 229. Současně s tímto návrhem předložila skupina poslanců návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Tento je veden ve sněmovně jako sněmovní tisk č. 230. Oba návrhy se inspirovaly výše uvedenými návrhy vládními.

Vláda oba poslanecké návrhy projednala dne 31. července s tím, že s tiskem 229 vyjádřila souhlas a k tisku 230 dala neutrální stanovisko. U tisku 230 vláda upozornila na sporné skutečnosti, které doporučila při dalším projednávání zohlednit. Poslanecké návrhy tak byly posunuty do sněmovny, aniž by probíhala diskuse na široké platformě s dotčenými subjekty. Nutno podotknout, že od roku 2001 se jedná v pořadí již o osmý, respektive devátý pokus o legislativní zakotvení širších kontrolních pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu. Podle našeho názoru trpí i aktuálně předložené návrhy stejnými nedostatky, pro které byly v předcházejících letech většinově odmítány. Jedná se ze-

jména o následující problémy, které návrhy, stejně jako ty předešlé, neřeší:

1. Multiplicita kontrol: namísto racionální redukce současného systému kontrolní činnosti státu ve vztahu k obcím se pouze zavádí další kontrola.
2. Zásah do samosprávy: návrh zasahuje zcela neodůvodněným způsobem do ústavně zaručených práv územní samosprávy.
3. Nevhodné legislativní, resp. ústavně právní řešení.

Duplicitu, resp. multiplicitu kontrol jednoznačně potvrdila Analýza systému kontrol územních samosprávných celků, která byla zpracována Ministerstvem financí a projednána vládou. Analýza byla vypracována na základě požadavku poslanců

a senátorů v souvislosti s navrhovaným rozšířením působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Ani současný návrh na rozšíření kontrolní pravomoci NKÚ nerespektuje usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 449. ze dne 26. května 2016, ve kterém Senát doporučil vládě ČR předložit návrh změny Ústavy České republiky týkající se rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu a návrh změny zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, až současně s návrhem na odstranění duplicit kontrolních systémů.

Aktuálně byly oba sněmovní tisky zařazeny k 1. čtení na jednání Poslanecké sněmovny, které probíhalo od 23. října 2018. Svaz měst a obcí zaslal všem poslancům a poslancům své stanovisko, ve kterém opětovně vyjádřil zásadní nesouhlas s oběma tisky stejně jako s procesem jejich předložení. Takto důležité změny byly předloženy skupinou poslanců bez komunikace se Svazem měst a obcí a dalšími dotčenými subjekty. Dochází tak k obcházení řádného legislativního procesu.

V souvislosti s těmito tisky znovu opakujeme základní požadavek územních samospráv, jímž je zpřehlednění, zjednodušení a zprofesionalizování kontrol (nejen) obcí tak, aby kontroly, pokud možno, obce příliš nezatežovaly a kontroly se co do obsahu nepřekrývaly. Splnění takového požadavku ovšem vyžaduje důkladnou revizi stávajících kontrolních mechanismů a jejich nové nastavení. Rovněž je třeba poskytnout záruku, že nebude zasahováno do ústavně garantovaného práva na samosprávu. Pouze v takto vymezeném právním rámci lze zahájit odbornou disku-

zi o účelnosti případného rozšíření kontrolní kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu.

Vláda Andreje Babiše na schůzi v pondělí 3. prosince 2018 schválila návrh novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, a to i přesto, že Legislativní rada vlády schválení nedoporučila. Vláda navrhuje rozšíření kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu na územní samosprávné celky.

*Mgr. Ivona Mottlová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

O dalším zpoplatnění silnic by si kraje a obce měly rozhodnout samy

Mýtným zpoplatněné úseky silnic se v České republice měly od 1. ledna 2020 prostřednictvím satelitního systému rozšířit o dalších 900 kilometrů silnic I. třídy. Došlo ale ke změně. Na základě memoranda, které 2. října 2018 podepsali ministr dopravy Dan Ťok, předsedkyně Asociace krajů Jana Mračková Vildumetzová a předseda Svazu František Lukl, bylo domluveno, že ministerstvo dopravy předloží vládě návrh, aby oněch 900 km bylo z mýtné povinnosti vyjmuté, přesněji řečeno, aby u nich byla nastavena nulová sazba a samosprávy si samy mohly rozhodnout, zda se na některých úsecích bude mýtné vybírat.

Strany memoranda společně uvítaly dokončení zadávacího řízení na veřejnou zakázku s názvem „Systém elektronického mýtného“, nicméně kraje i města vyjádřily své obavy z dopadu zamýšleného výkonového zpoplatnění některých úseků. Zástupci samosprávy proto vyzvali ministerstvo, aby otázku rozsahu vybraných silnic ještě zvažilo a byla na nich aplikována nulová sazba. Dan Ťok konstatoval, že požadavek Asociace a Svazu chápe a ministerstvo je připraveno jej akceptovat. Kraje s obcemi by tedy samy měly určit konkrétní úseky těchto nově zpoplatněných silnic I. třídy, kde by mohlo být mýtné z hlediska ekonomického či regulatorního přínosné. Za ministerstvo se pak v memorandu zavázal, že bude společně s vládou České republiky a vítězným uchazečem tendru na systém elektronického mýtného hledat takové řešení, jež umožní v nejvyšší možné míře rozptýlit obavy hejtmanů i starostů, tak, aby nebyla porušena žádná ustanovení platných a účinných právních předpisů a současně aby vítězný uchazeč nebyl zkrácen na svých právech.

Podle předsedy Svazu je to vhodná cesta, jak zabránit přesunu kamionové a nákladní dopravy do obcí a měst, tedy

na okresní silnice a místní komunikace. Je podle něho ale důležité, že těchto 900 km jedniček bude do mýtného systému zahrnuto. Úseky s nulovou sazbou tak budou moci být monitorovány a tím obce a kraje získají objektivní údaje o hustotě provozu. Svaz bude o nulové sazbě jednat dále s Asociací krajů a podklady předá ministerstvu. Vyhláška o sazbách mýtného od 1. ledna 2020 by měla být připravena zhruba v polovině roku 2019.

Dodejme, že o rozšíření mýtného na dalších 900 km rozhodla vláda již v roce 2016.

Mělo jít o kompromis, jelikož údajně se hovořilo o třech tisících. Nulové mýtné ale Ťok po jednání se samosprávami nevnímá jako účelové. Satelitní systém se skutečně o tyto kilometry rozšíří a na základě získaných informací bude možné v budoucnu systém dále upravovat.

O zpoplatnění silnic I. třídy vláda jednala posledního října, jednání však bylo přerušeno. Ministr Ťok to zdůvodnil potřebou vše ještě projednat s kraji. To se stalo na jednání 9. listopadu a dohoda, že o sazbě budou rozhodovat kraje a obce, byla potvrzena.

Mýtné pro kamióny a autobusy za průjezd zpoplatněnými úseky je u nás zavedeno od ledna 2007. Nyní se mýtné vybírá na 1468 kilometrech, z nichž je 1234 km dálnic a 234 km silnic první třídy. Loni činil výběr 10,4 miliardy korun.

Lenka Zgrajová

INZERCE

ČESKÉ TRAKTORY

SECO

www.seco-traktory.cz

Opadů se nezbavíme

Problematika odpadového hospodářství je jednou z důležitých činností měst a obcí. Odpady jsou každodenní součástí lidského života, a tedy i života obce. Odpady jsou vedlejšími a převážně nechtěnými produkty lidské činnosti. Prevence vzniku odpadu a stanovení systému nakládání s nimi za účelem co nejvíce zmírnit dopad na životní prostředí je nutností umožňující naplňovat princip trvale udržitelného rozvoje.

Pokud bychom pohlédli do legislativní historie – do r. 1991 byly odpady řešeny pouze v rámci hygienických a správních předpisů. První zákonná úprava zabývající se odpady jako samostatným problémem byl zákon č. 238/1991 Sb., který vymezil pojmy a stanovil základní povinnosti, obsahoval první Katalog odpadů, programy OH apod. Dalším přelomovým předpisem byl zákon č. 125/1997 Sb., který již částečně reagoval na evropské směrnice, stanovil povinnost třídění a přednostního využití odpadů, změnil Katalog odpadů, stanovil povinnosti pro skládky odpadů, stanovil povinnosti pro původce obalů.

V současné době je v České republice základním právním předpisem zákon č. 185/2001 Sb., který byl od svého vzniku již mnohokrát novelizován. Již několik let je zde tedy snaha o vytvoření nového právního předpisu v této oblasti, který bude reagovat nejen na aktuální situaci v oblasti nakládání s odpady, ale momentálně také na novou evropskou legislativu.

Jednou ze „zlomových“ novel byla ta z roku 2015, která stanovila, že od roku 2024 již nebude v České republice možné na skládky odpadů ukládat směsný komunální odpad a dále recyklovatelné a využitelné odpady. Tato novela bohužel nespécifikovala, co si pod pojmem využitelný a recyklovatelný odpad představít.

Když v roce 2016 představilo Ministerstvo životního prostředí návrh nového zákona o odpadech, strhla se kolem něj významná diskuze. Z pohledu Svazu jsou zásadní požadavky na obsah nového zákona následující:

1. Meziobecní spolupráce

Z pohledu Svazu jedna ze zásadních připomínek, neboť společným postupem mohou obce dosáhnout efektivnějšího, ale často také výhodnějšího zajištění veřej-

ných služeb nakládání s odpady. Obcím samozřejmě již nyní nic nebrání v tom, aby se za účelem nakládání s odpady spojily, nicméně k tomu, aby byla tato oblast ještě více optimální, je potřeba legislativně ukotvit možnost předání původcovství odpadu na takto vzniklý subjekt (pakliže se tak jeho členové dohodnou). Dle stávající právní úpravy je možné společně zpracovávat plán odpadového hospodářství, Svaz však prosazuje také možnost vedení společné evidence a ohlašování odpadů a společné zajištění nakládání s odpady od jejich sběru po konečné využití nebo odstranění apod.

2. Původcovství odpadů

Svaz požaduje, aby občané měli povinnost nakládat s odpady pouze v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce (OZV), neboť jsou to právě obce, které odpovídají za plnění zákonných cílů. V případě odklonu občanů od systému odpadového hospodářství (OH) obce dojde k nárůstu nákladů na OH obce. Obec je totiž povinna vytvářet a udržovat systém pro všechny občany bez ohledu na to, kolik se jich zapojí.

3. Zákon o místních poplatcích a formy zpoplatnění občanů

V předloženém návrhu nového zákona o odpadech nebyla dle názoru Svazu tato oblast řešena zcela optimálně. Svaz požaduje nastavení reálné výše maxima poplatků. Současná výše nákladů obcí na OH je cca 900 Kč/občan/rok, zatímco ve stávajícím zákoně je hranice 1000 Kč, byla v návrhu nového zákona navržena hranice na 1100 Kč bez ohledu na to, že je zároveň navrženo zvýšení skládkovacího poplatku. Zároveň Svaz požaduje zachovat stávající formy výběru poplatků od občanů (poplatek, místní poplatek, smlouva).

4. Absence prováděcích předpisů

Pakliže je předkládán takto zásadní právní předpis, který odkazuje na celou řadu pro-

váděcích předpisů, je nutné znát konkrétní návrhy obsahující jednoznačné podmínky a požadavky, které musí být předloženy současně s návrhem zákona.

5. Živnostenský odpad

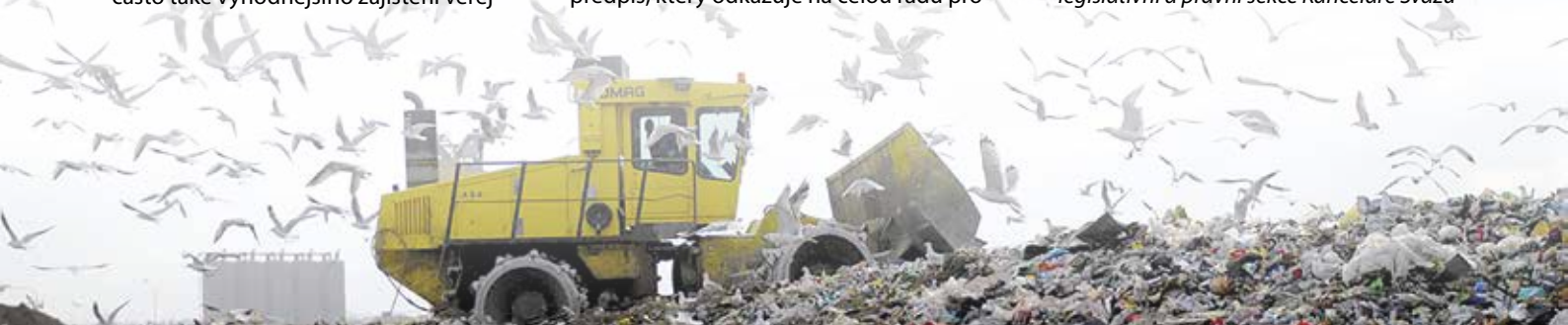
Svaz požaduje jednoznačné nastavení způsobu, jak může obec prostřednictvím OZV stanovit systém i pro živnostníky (odpad podobný komunálnímu odpadu), přičemž živnostník by takto mohl prostřednictvím systému OH obce řešit zákonnou povinnost nakládání s odpady. Zároveň Svaz požaduje, aby měla každá obec možnost získat informace o osobách provozujících podnikatelskou činnost na jejím území.

6. Výše skládkovacího poplatku

Svaz jednoznačně požaduje, aby výše skládkovacího poplatku byla stanovena s ohledem na sociálně únosnou až do doby, kdy budou vystavena další odpovídající zařízení (třídící linky, recyklační zařízení apod.). Dále Svaz požaduje, aby výnos ze skládkovacího poplatku byl opětovně použit na odpadové hospodářství obcí, na výstavbu odpovídající infrastruktury, která napomůže dosahovat stanovených cílů. Panuje shoda s představiteli krajů na tom, aby finanční prostředky byly do OH obcí distribuovány prostřednictvím krajů, a sice prostřednictvím účelově vázaných účtů např. prostřednictvím fondu, podobně jako u oblasti ochrany vod.

Vzhledem k poměrně dlouho diskutovaným povinnostem k třídění, recyklaci a využívání odpadů je nutné urychleně realizovat buď nový zákon o odpadech, nebo úpravu stávající právní normy, aby byl dán jasný legislativní rámec pro činnost obcí a podnikatelské sféry v oblasti nakládání s odpady. Pro naplnění požadavků evropských směrnic zejména v oblasti omezení skládkování a posílení recyklace KO je nutné dobudovat některá významná zařízení a systémy pro sběr, úpravu a přepravu odpadů v rámci regionů. Příprava těchto projektů a jejich realizace jsou časově náročné a vzhledem k cílovým termínům je nutné je začít urychleně připravovat.

*Ing. Bc. Barbora Tomčalová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Zkušenosti ombudsmana s vymáháním (nejen) místních poplatků

Ombudsman se s problematikou vymáhání místních poplatků a dalších veřejnoprávních pohledávek setkává poměrně frekventovaně již řadu let. Věnoval jí proto i část prostoru ve zjednodušeném Průvodci vybranými problémy správy místních poplatků. Cílem tohoto článku je podrobněji rozebrat některé problematické otázky, jimiž se ombudsman v této souvislosti v poslední době zabýval a aktuálně zabývá.

„Předexekuční“ výzva podle § 153 odst. 3 daňového řádu

Ustanovení § 153 odst. 3 daňového řádu stanoví, že správce daně (tj. obecní úřad) může daňový subjekt (tj. dlužníka) vhodným způsobem vyzvat o výši jeho nedoplatků a upozornit jej na následky spojené s jejich neuhrazením. Někteří správci daně toto ustanovení vykládají tak, že je pouze na jejich rozhodnutí, zda předexekuční výzvu dlužníkovi zašlou. Odborná literatura i praxe správních soudů však dovozuje, že nemůže být na libovůli správce daně, zda k výzvě přistoupí. Například autoři Lichnovský a spol. uvádějí, že by bylo „v rozporu se zásadou součinnosti a procesní ekonomie, pokud by správce daně bez závažného důvodu toto upozornění neučinil.“ Obdobně se k výkladu § 153 odst. 3 staví i autoři Baxa a spol., podle nichž jde o „jakési ‚poslední varování‘ před tím, než dojde k vymáhání dlužné částky (nedoplatku)“.

To, že zaslání výzvy není na libovůli správce daně, přijal za své i Krajský soud v Hradci Králové, podle něhož nezaslání výzvy může být ospravedlněno pouze „neodkladností situace (nutnost zahájit exekuční kroky co nejdříve), nesoučinností ze strany daňového subjektu (v případě, že je nekontaktní, reaguje neadekvátním způsobem apod.) nebo skutečností, že je z okolností případu zřejmé, že je daňový subjekt s danou situací srozuměn, a vyznění by bylo tedy nadbytečné.“ Ke stejným závěrům dospěl opakovaně ve svých šetřeních i ombudsman.

Na základě rozboru odborné literatury, judikatury i závěrů ze šetření ombudsmana lze shrnout, že správce daně má prakticky vždy dlužníka vyzvat a upozornit jej na hrozící exekuci. Od výzvy může upustit jen výjimečně, zejména tehdy, je-li ohroženo vybrání daně, dlužník je zcela nekontaktní, reaguje zcela neadekvátním způsobem nebo je z jeho jednání zcela zjevné, že o nedoplatku ví a vyznění by již ničím dalším nepřispělo. Výzva nemusí být formalizovaná, správce daně proto může dlužníka

vyrozumět i obyčejným dopisem, e-mailem, SMS, osobní výzvou, atd. Musí však dát pozor na to, aby neporušil povinnost daňové mlčenlivosti.

Neuhradí-li dlužník ani poté, je zcela legitimní, že obecní úřad přistoupí k její exekuci. Je však třeba mít na paměti, že i vymáhání nedoplatku musí probíhat s respektem k právním normám i principům dobré správy.

Dělená správa a možnost předat vymáhání obecnému správci daně

Obecní úřady spravují řadu pohledávek (nedoplatků), které mají původ ve správním řízení. Nezanedbatelnou skupinu pohledávek tvoří pokuty a jejich příslušenství (náklady řízení) uložené v přestupkovém řízení. V těchto případech dochází k

tzv. dělené správě procesní, kdy se veřejnoprávní vztah spočívající v uložení a inkasu platební povinnosti určené do veřejného rozpočtu řídí dvěma odlišnými procesními režimy (správním řádem a daňovým řádem). Do režimu daňového řádu se správní orgán dostává skrze ustanovení § 106 odst. 3 správního řádu, podle něhož se pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění uplatní postup pro správu daní. Dělená správa je pak upravena zejména v ustanoveních § 161 a § 162 daňového řádu.

Při správě pohledávek v rámci dělené správy mají obecní úřady výhodu v tom, že o vymáhání nedoplatku mohou požádat obecného správce daně (tj. celní úřad).

Celní úřad disponuje specializovaným aparátem, který má sloužit pro vymáhání pohledávek státu majících původ ve správních řízeních. Předání celnímu úřadu není pro obecní úřad spojeno s vyššími náklady než předání exekutorovi, za určitých okolností může být dokonce výhodnější. Pro dlužníka je však vždy spojeno s náklady nižšími. Oprávnění celní správy jsou srovnatelná s oprávněními soudních exekutorů. Ombudsman z tohoto důvodu přesvědčuje opakovaně obecní úřady, aby možnosti předat vymáhání celním úřadům využily, v co možná nejširší míře.

Místní poplatky a možnost předat vymáhání soudnímu exekutorovi

V případě místních poplatků mají obecní úřady situaci složitější. Jejich správa neprobíhá v režimu správního řádu, ale komplexně v režimu daňového řádu. To je i důvodem, proč vymáhání pohledávek na místních poplatcích nemohou předat celnímu úřadu (tj. neuplatní se § 106 odst. 3 správního řádu.).

Nedoplatky tak mohou vymáhat v zásadě dvěma způsoby, a to buď v daňové exekuci, nebo prostřednictvím soudního exekutora. Ombudsman se v praxi setkává s tím, že se obecní úřady snaží předat vymáhací agendu kompletně soudnímu exekutorovi. Důvody pro takový postup jsou zejména ekonomické. Ačkoliv lze mít pro takovou praxi do jisté míry pochopení, je třeba zdůraznit, že v některých případech se obecní úřady tímto postupem dopouští nezákonného zásahu.

Dle ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu má totiž správce daně zvolit takový způsob vymáhání nedoplatku, aby **výše exekučních nákladů dlužníka nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku**. Podle důvodové zprávy by příkladem takového postupu mohlo být vymáhání bagatelních nedoplatků prostřednictvím soudního exekutora. Že nejde pouze o teoretickou proklamaci bez dopadu do praxe správců daně, dokládá soudní judikatura posledních let.

Za první (do jisté míry přelomové) rozhodnutí lze označit rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 143/2014. Nejvyšší správní soud v něm uvedl, že se správce daně dopustil **nezákonného zásahu, neboť náklady exekuce převyšovaly vymáhanou jistinu více než třikrát, což lze považovat za zjevně nepřiměřené**. Na tento rozsudek pak navázala řada krajských soudů. Podle skutkových okolností a právního hodnocení soudů se **hranice zjevného nepoměru** vymáhané částky a souvisejících nákladů **nacházela v rozmezí 1,4 až 3 násobku vymáhané částky**. Nejvyšší správní soud přitom aproboval i ten vůči správcům daně nepřisnější z názorů krajských soudů. Z judikatury dále plyne, že je třeba **zvažovat a poměřovat „plné náklady“ exekuce, nikoliv jejich sníženou sazbu**. Zároveň platí, že DPH se do nákladů započítává. Posuzované náklady tak v současnosti budou tvořit minimálně 5 500 Kč, zvýšené o DPH (21%) pak 6 655 Kč, zároveň je třeba upozornit na to, že u pohledávek předaných dříve je třeba výši nákladů přepočítat podle tehdy účinné právní úpravy.

Otázka toho, kde je hranice nepřiměřenosti a tedy i toho, jaké pohledávky musí obecní úřady vymáhat samy v daňové exekuci, se však stále vyvíjí a **je tedy prostor pro její posun. Proto z ryze pragmatického hlediska lze doporučit opatrný přístup**.

Jednoznačný závěr lze učinit však v tom, že **kompletní předávání vymáhací agendy (tedy zcela bez ohledu na výši vymáhaných pohledávek) je v rozporu s práv-**

ní úpravou. Obecní úřady se tak vystavují riziku povinnosti platit náhradu škody způsobenou nesprávným úředním postupem. Každý obecní úřad by proto měl alespoň část pohledávek vymáhat v daňové exekuci. V tomto ohledu je pak na zvážení, zda pro úřady není efektivní vymáhat v daňové exekuci i pohledávky ve vyšších částkách, a to alespoň prostřednictvím jednodušších způsobů vedení exekuce (tj. prostřednictvím srážek ze mzdy a příkázáním pohledávky z účtu). Takový postup dle ombudsmana ostatně nejlépe odpovídá principům dobré správy.

Možnost zastoupení advokátem (případně jiným externím subjektem) pro podání exekučního návrhu

V souladu s konstantní judikaturou Ústavního soudu nejsou zpravidla náklady právního zastoupení obce účelně vynaloženým výdajem. Lze je uznat zcela **výjimečně v případech, kdy je řešená právní otázka velmi specifická a vybočující z běžné agendy správního orgánu**. Závěry soudní praxe sice vznikaly zejména v případech, kdy se nechalo zastoupit advokátem statutární město, nicméně z některých navazujících rozsudků i z věcného vymezení kritérií pro posouzení účelnosti nákladů lze dovodit, že se vztahují i na většinu obcí (zejména obce s rozšířenou působností).

Pokud je konkrétní úřad nadán pravomocí ve věci učinit rozhodnutí, pak platí předpoklad, že takovéto rozhodnutí je schopen řádně hájit. Nebylo-li by tomu tak, bylo by třeba pochybovat o legitimitě úřadem vydávaných rozhodnutí. Součástí této „obhajoby“ vlastního rozhodnutí by pak měly být i jednoduché úkony směřující k jeho vytvoření, tedy například podání exekučního návrhu nebo vydání výzvy k úhradě nedoplatku.

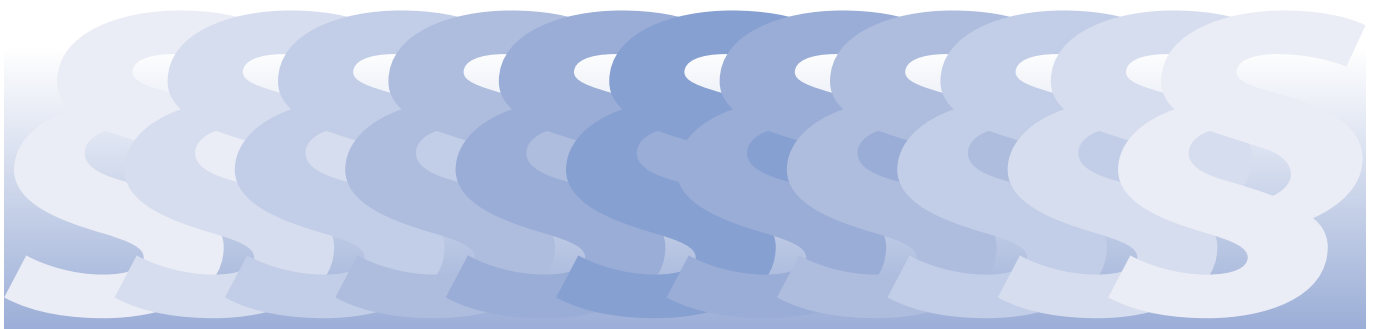
V minulosti proto ombudsman opakovaně kritizoval obce, které se nechaly pro účely podání exekučního návrhu zastoupit advokátem a neopodstatněně tak navyšovaly náklady exekučního řízení.

Závěr

Ombudsman si uvědomuje složitou situaci obecních úřadů, jejichž činnost se řídí řadou zákonů a dalších právních předpisů. Ve svých šetřeních se proto snaží v rámci zákonných mezí o nalezení dobrého kompromisu, který zohledňuje jak specifickou situaci obecních úřadů tak i samotných dlužníků. Dlouhodobě doporučuje obecním úřadům vyzývat dlužníky k dobrovolné úhradě nedoplatků a od výzev upouštět pouze ve zvláště odůvodněných případech. Předexekuční výzvu vnímá jako neformální institut, který obecní úřady nutně přilíší nezátíží a naopak řadě dlužníků umožní vyhnout se exekuci, která představuje vždy významný zásah do života.

Nezaplatí-li dlužník ani poté svoji pohledávku, je zcela legitimní ji po něm vymáhat v exekuci. U pohledávek dělené správy mohou obecní úřady využít obecního správce daně (celní úřad). V případě místních poplatků mají na výběr pouze mezi tím, zda povedou daňovou exekuci samy či zda předají vymáhání soudnímu exekutorovi. Z praxe ombudsman ví, že řadě zejména menších obecních úřadů může činit vedení daňové exekuce obtížné, a snaží se proto tuto agendu kompletně předat soudním exekutorům. Takový postup je však nezákonný. Za současného stavu soudní judikatury nelze minimálně předávání pohledávek nepřevyšujících 5000 Kč soudnímu exekutorovi doporučit. Vývoj judikatury však v tomto směru bude nepochybně pokračovat a lze předpokládat, že tato hranice není definitivní. Pokud tedy obecní úřady musí již nyní alespoň část pohledávek vymáhat v daňové exekuci, je na zvážení, zda a v jakých případech má vůbec smysl předávat vymáhání i vyšších částek soudním exekutorům. Minimálně **jednodušší způsoby vedení exekuce** by obecní úřady měly **provádět samy. Takový postup dle ombudsmana ostatně nejlépe odpovídá principům dobré správy.**

*Mgr. Martin Hurých
Brno*

Obce nebudou mít povinnost poskytovat sociální bydlení

Koncem srpna bylo rozhodnuto Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR), že sociální bydlení by nemělo být upraveno zákonem a obce by neměly mít povinnost poskytovat sociální bydlení. MMR by mělo řešit problematiku sociálního bydlení programem Výstavba, který by měl zajistit vyšší dostupnost bydlení.

Vývoj problematiky sociálního bydlení

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) předložilo v roce 2016 návrh zákona o sociálním bydlení a o příspěvku na sociální bydlení. Svaz uplatnil zásadní připomínky. Nesouhlasil s povinností poskytovat sociální bydlení a s tím, že nedodržování této povinnosti by bylo sankcionováno. Dále kritizoval, že by poskytování sociálního bydlení nebylo kryto prostředky ze státního rozpočtu. Návrh byl na základě těchto připomínek změněn a obce by sociální bydlení poskytovaly jen dobrovolně. Byl předložen do Poslanecké sněmovny, ale v minulém volebním období nebyl přijat.

Problematika sociálního bydlení v roce 2018

V roce 2018 problematika zákona o sociálním bydlení byla předána gestorovi problematiky bytové politiky – MMR. Problematika Koncepce sociálního bydlení byla ponechána na MPSV. Počátkem roku 2018 předložilo MMR věcné řešení věcného záměru zákona o sociálním bydlení. To opět obsahovalo povinnost poskytovat sociální bydlení obcím, a v případě že nebude, byly zavedeny sankce. Sociální bydlení by bylo poskytováno až v případě, pokud domácnost byla v tržním selhání v oblasti bydlení. V zákoně byly rozlišovány dvě kategorie sociálního bydlení, a to sociální byt a sociální dům. Nebylo jisté, že poskytování sociálního bydlení by bylo zcela kryto finančními prostředky ze státního rozpočtu. Nebylo zřejmé, jakým způsobem bude hrazena sociální práce a domovníká práce. Svaz požadoval, aby stát podporoval především nájemní bydlení, aby sociální bydlení bylo poskytováno obcemi dobrovolně a zcela kryto finančními prostředky ze státního rozpočtu a aby nebyly udělovány sankce za neposkytování sociálního bydlení.

Program Výstavba

Koncem srpna MMR rozhodlo, i na základě stanoviska Svazu, že sociální bydlení nebu-

de upraveno zákonem. Z důvodu, že zákonná forma nemůže při plošné aplikaci reflektovat v plné míře podmínky v jednotlivých obcích ČR, jejich specifika, obecné zvyklosti a vlastní přístupy k řešení problematiky sociálního bydlení. Dalším důvodem bylo, že podle zákonné úpravy by bylo možné postupovat až od roku 2022. Obce tedy nebudou mít povinnost poskytovat sociální bydlení.

Problematika sociálního bydlení by se měla řešit programem Výstavba, který by měl zajistit vyšší dostupnost bydlení. Podmínky programu budou nastaveny v Nařízení vlády. Sociální bydlení a dostupné bydlení by mělo být řešeno novým dotačním a nízkoukročeným úvěrovým programem. Sociální byty by měly sloužit pro domácnosti v tržním selhání v oblasti bydlení a dostupné byty pak pro veřejně prospěšné profese.

jektů s méně jak 12 bytovými jednotkami může být tento poměr až 50 : 50),

- dostupné byty v bytových domech – určené zejména pro veřejně prospěšné profese podle potřeb obce,
- jednotlivý sociální byt nebo jednotlivý dostupný byt – řešení pro malé obce.

Stanovisko Svazu

Svaz dává přednost řešení problematiky sociálního bydlení programem Výstavba proti původnímu návrhu zákonné úpravy, protože se domnívá, že jednotlivé obce a města mohou posoudit, jakou formu poskytování sociálního bydlení si zvolí. Bude to záležet na tom, zda mají možnost poskytovat sociální bydlení ve svých obecních bytech, provést výstavbu nebo v případě absence vhodných pozemků bude obec spolupracovat se soukromými poskytovateli bydlení.

S ohledem na to, že Svaz se zúčastňuje jednání souvisejících se sociálním bydlením, kde stále zaznívají názory, že by mělo být sociální bydlení upraveno zákonem, uplat-

Z programu by měly být podporovány:

- sociální byty v sociálních domech, kde bude zachován princip a pravidla, které navrhoval věcný záměr zákona o sociálním bydlení (max. 12 bytových jednotek na 1 objekt umístěných v intravilánu obce, mimo sociálně vyloučené lokality),
- sociální a dostupné byty ve smíšených bytových domech, kde bude v rámci každého objektu pro bydlení určen povinný poměr mezi sociálními byty a dostupnými byty (max. 20 % sociálních bytů na 1 objekt v intravilánu obce, v případě ob-

ňuje požadavek, aby sociální bydlení bylo poskytováno ze strany obcí a měst dobrovolně bez zákonné úpravy a bylo kryto finančními prostředky ze státního rozpočtu. Svaz považuje za nezbytné, aby poskytování sociálního bydlení bylo provázáno na sociální práci. Dále prosazuje, aby ze strany státu byl nejprve nastaven model dostupného nájemního bydlení a poté model sociálního bydlení.

*Mgr. Michaela Papírníková Jurečková
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Informace o stavu vyjednávání budoucích programů po roce 2021

Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů pravidelně dochází na jednání pracovní úrovně Rady ESIF (Evropské strukturální a investiční fondy), kterou vede náměstkyně Olga Letáčková (Nebeská). V tomto příspěvku shrnujeme aktuální informace k vyjednávání budoucích programů po roce 2021.

Příprava programového období po roce 2020 na EU úrovni

Na začátku května 2018 zveřejnila Evropská komise návrh Víceletého finančního rámce pro období 2021–2027. Rozpočet je koncipovaný tak, aby řešil hlavní priority a politiky, které poskytují nejvyšší evropskou přidanou hodnotu. Celkově Komise navrhuje na období od roku 2021 do roku 2027 dlouhodobý rozpočet ve výši **1 279 miliard eur** v prostředcích na závazky (vyjádřeno v běžných cenách), což odpovídá 1,11 % hrubého národního důchodu (HND) EU-27. S přihlédnutím k inflaci je výše rozpočtu srovnatelná se stávajícím rozpočtem na období 2014 až 2020.

Rozhodnutí o budoucím dlouhodobém rozpočtu EU bude příslušet Radě Evropské unie, která rozhodne jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu. Jednání budou mít nejvyšší prioritu a dohody by mělo být dosaženo ještě před volbami do Evropského parlamentu a summitem v Sibiu dne 9. května 2019.

Příprava programového období po r. 2020 na národní úrovni

Po zveřejnění legislativního balíčku pro politiku soudržnosti byly na národní úrovni připraveny rámcové pozice (RP). Na začátku září 2018 byly předloženy a schváleny na vládním výboru pro EU. Podle obsahu legislativního balíčku byla pozice připravována ve spolupráci s národními guaranty jednotlivých témat a gestory jednotlivých specifických nařízení. Za účelem stanovení strategických priorit financování na národní úrovni připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj dokument „**Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v České republice po roce 2020**“ (dále NKR). Stejným cílem

dokumentu je určit hlavní věcné oblasti pro financování po roce 2020, tj. identifikovat hlavní cíle a priority ČR a následně navrhnout celou architekturu ESIF. Snahou NKR je lépe zacílit intervence a zaměřit se na klíčové priority při zachování potřebné flexibility pro zohlednění národních a regionálních potřeb. Jedním ze zásadních vstupů NKR je i souběžně připravovaná Strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2027.

Návrhová část NKR je vč. analytické předkládána pro konzultaci a následně předložena vládě ČR do konce roku 2018, finální návrh v roce 2019.

Architektura operačních programů v novém programovém období

Návrh Národního orgánu pro koordinaci obsahuje dvě varianty co do počtu a zaměření operačních programů financovaných ze tří fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj, Kohezní fond a Evropský sociální fond). Základem pro nastavení jednotlivých variant jsou tematické podoblasti Národní koncepce NKR. Návrhová část NKR stanovila priority a cíle, ze kterých níže uvedená skladba programů vychází (pro tuto fázi nedošlo k redukci oblastí či aktivit, které financovány nebudou). Varianty neobsahují OP Rybnářství (bude řešeno samostatně materiálem Ministerstva zemědělství) a programy v oblasti migrace, bezpečnosti hranic a azylové politiky (bude řešeno Ministerstvem vnitra).

Faktory, na základě kterých jsou návrhy architektur navrhovány, jsou spojené zejména s redukcí finančních prostředků pro ČR (zatím je návrh EK redukce o 24 %), zkušenostmi z minulých programových období, prioritami, které bude ČR do budoucna prosazovat, a to včetně zohlednění územních potřeb, limity a podmínkami, které

navrhuje EK zejména v rámci nařízení pro fondy.

Varianta 1

- 5 tematických operačních programů – OP Konkurenceschopnost, OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Výzkum a vzdělávání, OP Lidské zdroje
- 1 regionální operační program – OP Kvalita života a územní rozvoj
- 1 OP pro Technickou pomoc

Výhody: stabilita a plynulé navázání příprav implementace a čerpání, využití stávajících personálních kapacit, žadatelé znají prostředí, věcná znalost témat na jednotlivých řídicích orgánech

Slabé stránky, nevýhody: možný prostor pro resortismus, riziko opakování zaběhnutých nedostatků a chyb, menší prostor pro integrovaná a komplexní řešení

Varianta 2

- 3 tematické operační programy – OP Konkurenceschopnost, OP Životní prostředí a doprava, OP Lidské zdroje
- 1 regionální operační program – OP Kvalita života a územní rozvoj
- 1 OP pro Technickou pomoc

Výhody: nižší počet OP, potenciál pro odstranění resortismu v některých oblastech, snaha o řešení problémů komplexněji, lepší integrovaná řešení

Nevýhody: nutnost nastavit nové struktury – zpoždění zahájení čerpání a proplácení prostředků z EK, umělé slučování témat pod resort, který není takto tematicky zaměřen

Ministerstvo pro místní rozvoj se přiklání k variantě 1 a tento návrh předloží na vládu nejpozději koncem roku 2018. Pozice Svazu k budoucí kohezní politice technicky podporuje variantu 2 pro nižší počet operačních programů kvůli snížení administrativní zátěže žadatelů, zároveň je zde obava ze zpoždění čerpání EU fondů, což by ohrozilo připravené žadatele.

*Mgr. Lucie Kořínková
sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu*

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Dost bylo plastu!

Celosvětová spotřeba plastů a jednorázových obalů je pro společnost neúnosná a neudržitelná. Tak by se dala charakterizovat celá řada hlasů, které se v posledních měsících ozývají nejenom v debatách a prohlášeních různých světových organizací a orgánů i států, včetně OSN nebo Evropské komise, ale také, a to především, napříč naší společností.

Jednotlivé státy začínají přistupovat k radikální regulaci plastových obalů, řada zemí, stejně jako Česká republika, už omezila používání plastových tašek, členské státy Evropské unie se postupně hlásí k budoucímu omezování a zákazu jednorázových plastů. Pozadu není ani Evropská komise. Ta představila návrh nové evropské legislativy na omezení a zákazy některých jednorázových plastů v květnu letošního roku. Pozice České vlády k tomuto návrhu je jednoznačně souhlasná. Ministerstvo životního prostředí se stalo lídrem v boji proti nadměrné spotřebě jednorázových plastů a to díky své kampani #dostbyloplastu, která dala naši společnost do pohybu. „Není pochyb, že situace okolo plastů dospěla do absurdních rozměrů. Jedna věc je nová legislativa na celoevropské úrovni, která se nyní dojednává, a která se poté bude ještě zapracovávat do našich zákonů a následně schvalovat na půdě Parlamentu. Druhá věc je začít něco s plasty dělat hned, sami od sebe. Protože situace je kritická,“ komentoval situaci na začátku letošního roku ministr životního prostředí Richard Brabec. Právě pod jeho vedením vznikla letos v březnu na MŽP iniciativa, jejímž cílem je ve spolupráci přímo s firmami, s jednotlivci, ale i s obcemi snížit objem jednorázového plastového i neplastového odpadu v našem každodenním životě. A to přes využívání opakovaně použitelného nádobí, vratných nebo přinesených nádob, třeba i z vlastní domácnosti, vynechání nabídky plastových brček, míchátek, jednorázových příborů a talířů, odnosných plastových obalů nebo balené vody.

Užitek z takové změny bude několikery. Jednak se sníží celkové množství odpadu a firmám i obcím klesnou náklady na jeho svoz a následnou eliminaci, ale také na úklid kolem popelnic a odpadkových košů.

Poplatky za úklid chodníků a vozovek budou také nižší. Lehký plastový odpad, který létal kolem, bude minulostí. Sníží se pak i náklady na opakované nákupy jednorázově použitelných obalů a nádobí. Sníží se naše nároky na využívání primárních zdrojů. A pocit, že jsme něco udělali pro své zdraví a životní prostředí, také není marný.

„V březnu letošního roku jsme začali jednat s firmami o tom, aby lidem vytvořily alternativy. A myslím, že jsme se docela strefili do černého. Mnoho lidí chtělo změnit situaci, a my jim nabídli způsob, jak to udělat. Spousta firem, ale i měst a obcí se nám teď ozývá s dotazy, posílají své nápady, jak objem jednorázově použitelných plastů omezit a čím je nahradit. Se 13 firmami už ministerstvo uzavřelo dobrovolné dohody, ve kterých se zavazují ke konkrétním činům i k termínům, do kdy své provozování změní. Vlastovkou mezi městy jsou pak Litoměřice, kde udělali opatření k omezení plastů na svém úřadě a na městských akcích a teď čekají na své následovníky. Dělá mi to velkou radost a věřím, že se brzy zapojí další města i obce,“ doplňuje ke kampani #dostbyloplastu ministr Brabec.

Samo Ministerstvo životního prostředí v rámci kampaně #dostbyloplastu po-

mohlo pražskému magistrátu při zavedení vratných kelímků na nápoje na oblíbených farmářských trzích na pražské náplavce. Aktuálně také MŽP realizuje studii, která zmapuje všechny možnosti, jak se mohou akce jako jsou farmářské trhy, stát úplně bezodpadovými a za jaké náklady. Zástupci ministerstva pak pomáhají se snižováním produkce jednorázových plastů a nádobí i organizátorovi vánočních trhů na pražském Staroměstském náměstí. Samozřejmostí je, že v budově ministerstva na jednáních nenajdete žádné jednorázové plasty ani obaly, všechny nápoje nabízí ministerstvo v karafách nebo konvicích, mléko i cukr pak v porcelánu. Ke stejnému přístupu vyzval ministr Brabec i své vládní kolegy.

Byť lze usuzovat, že nadměrná spotřeba jednorázových plastů, nádobí a obalů se týká spíše větších měst, právě kvůli koncentraci fastfoodových provozů, kin, festivalů nebo různých trhů, tak v České republice se pořádá nespočet akcí pro veřejnost a to i v těch nejmenších obcích. Sportovní utkání, koncerty, různé tradiční nebo výroční trhy a kulturní nebo charitativní akce ... To jsou události, při kterých mají obce i města možnost nastartovat svou kreativitu, snahu hledat nová řešení a jít příkladem sobě i svým občanům. Právě to jsou příležitosti pro představitele měst a obcí vyjednat s pořadateli akcí, jak omezit množství plastového odpadu, nabídnout návštěvníkům opakovaně použitelné alternativy a propagovat kulturní a odpovědný přístup k našemu životnímu prostředí. A pro úplný začátek bude stačit, když si v kanceláři nebo na úřadě uděláte malý test a vyzkoušíte si, čeho je možné se vzdát a jak změnit své zvyky s ohledem na omezení jednorázových výrobků. Protože, jak upozorňuje ministr Brabec: „Cílem není jednorázové plasty a výrobky nahradit jinými jednorázovými materiály, ale kde to jde, je potřeba zcela odpadům předcházet.“

Pokud se chcete inspirovat, jsou vám k dispozici stránky www.dostbyloplastu.cz a facebook <https://www.facebook.com/MinisterstvoZP>, kde se můžete podívat na nápady těch, kteří jsou už dál a s Ministerstvem životního prostředí uzavřeli dobrovolnou dohodu o postupném snižování vlivu jednorázových plastů a obalů na životní prostředí. Najdete tam sekci pro úřady, také inspiraci z města Litoměřice, ale i odborné stanovisko Státního zdravotního ústavu, že není třeba se změn obávat z hlediska dodržování hygienických předpisů. Napsat můžete také na adresu dostbyloplastu@mzp.cz. Rádi s vámi vaše nápady a záměry vyhodnotíme a pomůžeme vám je naformulovat přímo na míru. Vaše závazky vám pak pomůžeme zpropagovat.

Povinná evidence skutečných majitelů právnických osob

Od 1. ledna 2018 nabyla účinnosti zbylá ustanovení novely zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, označovaného někdy také jako AML zákon. Ustanovení vstupující v účinnost uvedla v život tzv. evidenci skutečných majitelů právnických osob, která slouží k evidenci fyzických osob, které mají faktický či právní vliv na právnickou osobu povinnou tyto fyzické osoby do evidence nahlásit. Do evidence mají přístup vybrané orgány státní moci včetně obcí při provádění kontroly v oblasti čerpání dotací, nikoliv však v otázkách spojených s veřejnými zakázkami, jako tomu je na Slovensku.

Společně s povinností zapsat do evidence údaje o fyzických osobách s vlivem na právnickou osobu vznikla ale také otázka, kdo bude zapsán v případě právnických osob vlastněných či zřizovaných obcemi. Jedná se o starostu, radní, či statutární povinné právnické osoby? Fyzickou osobu coby vlastníka u takové právnické osoby určit nelze a všichni jmenovaní mohou vykonávat faktický vliv na takový subjekt.

Ministerstvo spravedlnosti, jakožto gestor zákona, k věci na webu justice uvádí ná-

sledující: „V případě právnických osob veřejnoprávní povahy se lze domnívat, že u některých z nich je identifikace skutečného majitele ve smyslu materiální definice z principu nemožná.

V případě subjektů existujících a fungujících ve veřejném zájmu se tedy typicky zapisuje jako skutečný majitel člověk, který je členem (či zastupcem člena – právnické osoby) statutárního orgánu dané osoby.“

Dle slov Ministerstva spravedlnosti lze pro praxi vyvodit následující odpověď. Právní-

ké osoby vlastněné či zřizované obcí zapíše do evidence skutečných majitelů svého ředitele v případě příspěvkové organizace, jednatele v případě společnosti s ručením omezeným či například představenstvo u akciové společnosti.

Právnické osoby zapsané do obchodního rejstříku musí zapsat svého skutečného majitele do 1. ledna 2019; ostatní právnické osoby zapsané do dalších veřejných rejstříků pak musí svého skutečného majitele zapsat do 1. ledna 2021. Pro úplnost lze uvést, že zápis skutečného majitele nepodléhá do 1. ledna 2019 soudnímu poplatku. Po uplynutí této doby bude činit poplatek za zapsání údajů o skutečném majiteli 1000 Kč. Od poplatku nicméně budou i poté osvobozeny právnické osoby nezapisované do obchodního rejstříku.

*Marius Svoboda
odborný asistent sekce legislativní a právní
Kanceláře Svazu*

Jak se reformovala veřejná správa po sametové revoluci?

Ministerstvo vnitra uspořádalo v říjnu 2018 v rámci oslav 100. výročí vzniku naší republiky konferenci „100 let proměn hranic našich regionů“. Zazněla na ní spousta zajímavých informací a jeden z příspěvků, kterému byla věnována velká pozornost, měl Radko Martínek, bývalý poslanec, ministr, senátor a starosta Moravské Třebové, který se na politické scéně pohyboval od roku 1990. V příspěvku se věnoval reformě veřejné správy po sametové revoluci, kdy docházelo k výrazným změnám. Zde je nejde všechny popsat, bylo jich mnoho, ale alespoň krátce se pojděte i vy s Radko Martínekem poohlédnout zpět. Třeba si leccos ujasníte.

Po změně režimu v roce 1989 bylo jasné, že musí dojít k zásadní reformě veřejné správy. Dílčí změny byly sice zahájeny hned, ale s celkovou novou koncepcí se váhalo. Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (PSP) v roce 1996 a 1998 byla zvolena celá řada komunálních politiků se zkušenostmi z práce ve Svazu a s řízením obcí po roce 1989, kteří na základě svých praktických zkušeností reformu chtěli. Nová Zemanova vláda si dala reformu do svého vládního prohlášení a ledy se hnuly.

Reforma začala, zelenou dostal spojený model veřejné správy

Vláda připravila návrh koncepce, který počítal se zachováním okresních úřadů a s modelem oddělení státní správy a samosprávy.

Tento byl PSP odmítnut. Začal se připravovat spojený model veřejné správy, s přenesením kompetencí z okresních úřadů a částečně i ústředních úřadů, na obce a kraje. Skutečná reforma začala.

Bylo třeba připravit nové zákony o obcích, krajích a Praze a nové volební zákony pro obce a kraje. Stanovit způsob financování obcí, krajů a státu. Rozdělit kompetence zanikajících okresních úřadů na obce, kraje a státní orgány. Delimitovat pracovníky i majetky okresních úřadů. Vytvořit materiální podmínky pro vznik nových obecních úřadů s přenesenou pravomocí výkonu státní správy a pro nově zřízené kraje. Stanovit, které dříve státem zřizované organizace budou převedeny na samosprávy (a na které) a u kterých si i nadále stát ponechá zřizovatelské funkce. Šlo o gigantický úkol, navíc

realizovaný v poměrně krátkém časovém období. Úžasné bylo nadšení a pracovní nasazení autorů i spoluautorů reformy. Poslanců, senátorů, starostů, později hejtmanů, státních i obecních úředníků, odborných konzultantů i celých aparátů ministerstev. Obrovské úsilí vynaložil Svaz měst a obcí a po ustavení krajů i nově vzniklá Asociace krajů.

Starosta je jen „první mezi rovnými“

Při vzniku zákonů se vycházelo především z praktických zkušeností poslanců a senátorů z řad starostů a Ministerstva vnitra s fungováním samospráv po roce 1989. Zdrojem zkušeností bylo i prvorepublikové zákonodárství a situace v okolních zemích. Na počátku se také zvažovalo, zda zavést přímou volbu starostů. Praktické zkušenosti z vedení měst a obcí, ne příliš dobré referenční ze zemí s tímto modelem a teze, že obec spravuje věci veřejné a rozhodování by tedy mělo být kolektivní a pod kolektivním dozorem, nakonec rozhodly tento model nerealizovat. Hlavní pozornost se soustředila na rozdělení kompetencí mezi radu a zastupitelstvo tak, aby byla zachována

akceschopnost a efektivnost řízení a zároveň byla zachována absolutní svrchovanost zastupitelstva nad děním v obci či městě.

Pozornost se soustředila hlavně na zákon o obcích

Z praktických důvodů byl zákon o obcích tím hlavním, nad kterým se vedly největší debaty. Zákon o krajích byl kopií obecního zákona s jen drobnými odchylkami. Samotnou kapitolou byl zákon o Hlavním městě Praze. Vnitřní názorová nejednota, rozpor nejruznějších druhů (které mnohdy trvají dodnes) v Praze, byly tak velké, že zákon byl jediným dosažitelným kompromisem. Vzhledem k tomu, že se prosadil sloučený model, musely se řešit i problémy s tímto modelem spojené: zejména nezasahování samosprávy do výkonu státní správy v přenesené působnosti při zachování finanční i organizační efektivnosti fungování.

Volební systémy měly posílit pravomoci samospráv

Součástí reformy byla i příprava volebních zákonů. Snahou nás, autorů reformy, byla snaha posílit pravomoci obcí a krajů. Zároveň jsme se snažili, aby občané měli v obecních volbách co největší možnost zvolit kvalitní kandidáty. Proto byl zvolen systém tzv. panašování. Tedy možnost, aby občan mohl volit volební stranu a zároveň mohl dát hlas i kandidátům na jiných kandidátkách. Tam, kde je místní znalost kandidátů velká (u obcí, malých a středních měst), se tento systém dle mého názoru osvědčuje a voliči ho stále častěji využívají. Problematičtější je to ve velkých městech. U krajského volebního zákona, byl zvolen podobný systém jako při volbách do PSP ČR.

Upravit bylo třeba i financování

Úprava financování byla nutnou součástí probíhající reformy. Obcím bylo potřeba po-

sílit příjmy a krajům je vytvořit. Obce mají dnes více než 70 % veškerých příjmů ze sdílených daní. Další část je ze samostatných příjmů a dotací či podpor převážně od státu. Musel být také řešen způsob, jak financovat převod výkonu státní správy na obce a kraje. Ten byl řešen jednak převodem prostředků s převáděnou funkcí a jednak zvýšením daňového podílu. Cílem bylo zajistit efektivnost výkonu státní správy v přenesené působnosti.

U krajů byla situace jiná. Rozpočty se musely nově vytvořit. Dělo se to podle převodu kompetencí. U převodu z bývalých okresních úřadů byla situace poměrně transparentní a převody prostředků odpovídaly převáděným funkcím. Horší to bylo u centrálních orgánů. Dá se říct, že ministerstva nechtěla převádět kompetence, natož pak peníze. Hlavním argumentem bylo, že kraje peníze použijí na něco jiného a ještě neúčelně (historická realita ale ukázala něco úplně jiného). Výsledek je tedy těžce vybojováním kompromisem. Podíl krajů na daních se měl v dalších letech zvyšovat. K tomu však téměř nedošlo.

Reforma přinesla nové územní členění státu doprovázené změnou rozdělení kompetencí mezi státem, kraji a jednotlivými typy obcí. Územní členění státu je určeno zákonem definujícím území krajů podle bývalých okresů vzniklých reformou v roce 1960.

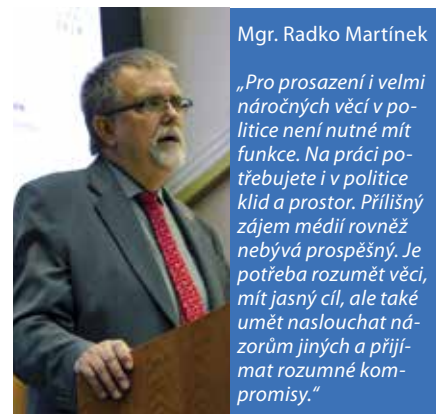
Přerozdělování kompetencí

Kompetence ze zaniklých okresních úřadů byly rozděleny mezi stát, kraje a obce rozčleněné na tři typy.

Obce I – nejmenší obce s minimálním výkonem státní správy.

Obce II – většinou bývalé střediskové obce se státní správou, kterou občané potřebují nejčastěji. Dle autorů reformy to měla být především matrika, stavební úřad a některé další drobnější kompetence.

Obce III – obce s rozšířenou pravomocí se

Mgr. Radko Martínek

„Pro prosazení i velmi náročných věcí v politice není nutné mít funkce. Na práci potřebujete i v politice klid a prostor. Přílišný zájem médií rovněž nebývá prospěšný. Je potřeba rozumět věci, mít jasný cíl, ale také umět naslouchat názorům jiných a přijímat rozumné kompromisy.“

značným rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. Velký boj byl o to, které obce to budou, výsledek je jakýmsi kompromisem.

Ke třetí etapě reformy bohužel nedošlo

Příprava reformy, odladění, projednání a nakonec schválení tzv. tlustého, tedy zákona, který měnil a novelizoval desítky zákonů, převáděl kompetence a určoval je, byly nesmírně obtížné. To, že se reforma uskutečnila, je zásluhou mnoha lidí a jejich nezměrného úsilí. Reforma je kolektivní dílo. Ne všeho, čeho jsme v reformě chtěli dosáhnout, jsme dosáhli. Udělali jsme i chyby, které posléze bylo nutné opravit. Mnohé jistě mrzí, že se neuskutečnila třetí etapa reformy, tedy reforma ústředních orgánů státní správy, které měly být zbaveny většiny operativy a měly se soustředit na přípravu koncepcí, rozvojových vizí, metodickou a koordinační práci. Chyběla k tomu politická odvaha. Škoda, předešlo by se mnohým chybám a neutápěli bychom se v nárůstu byrokracie.

Nicméně reforma žije. Obce a města se rozvíjejí a zlepšují své služby občanům. Kraje fungují a jsou prospěšné. A snad tomu bude tak i v budoucnu.

Mgr. Radko Martínek

Elektronická komunikace v zadávacím řízení

Úderem první vteřiny dne 18. 10. 2018 byla spuštěna tzv. druhá vlna elektronizace veřejných zakázek, jež se týkala všech „zbývajících“ zadavatelů, mezi něž řadíme i územně samosprávné celky. Jak jsme již informovali v předchozích číslech časopisu, nové povinnosti se vztahují pouze na zakázky zadávané v zadávacích řízeních a nikoliv na zakázky malého rozsahu.

Zmíněná „elektronizace veřejných zakázek“ v sobě zahrnuje především změnu způsobu komunikace v zadávacím řízení. Dle § 211 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání

veřejných zakázek (dále jen „zákon“), musí komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem probíhat elektronicky. V případě, že spolu komunikují zadavatel a dodavatel,

pak není možné tuto komunikaci (až na výjimky) nadále uskutečňovat prostřednictvím výměny listinných dokumentů, ale pouze pomocí elektronických prostředků. Nutno si rovněž uvědomit, že daná povinnost se týká jak zadavatele, tak dodavatele. Pokud bude dodavatel posílat zadavateli např. odpověď na žádost o vysvětlení nabídky, pak takovéto vysvětlení nebude posílat dodavatel v listinné podobě, ale pouze elektronicky.

Ať již je tedy adresátem daného úkonu zadavatel, či dodavatel, pak by komunikace měla probíhat elektronicky. Komunikace v zadávacím řízení mezi těmito subjekty jinou nežli elektronickou formou je tak téměř eliminována.

Pro řádnou administraci zadávacího řízení bude muset zadavatel přejít z klasického odesílání písemností poštou na odesílání elektronické. Daná povinnost se však týká toliko komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, a nikoliv komunikace uvnitř zadavatele – tedy v rámci organizace, která vystupuje jako zadavatel. Výstupy, které zadavatel vytváří v průběhu zadávacího řízení, jako např. protokoly z jednání, rozhodnutí o výběru či vyloučení apod., nebo úkony zadavatele, které směřují vůči osobám jednajícím na straně zadavatele, jako jsou např. členové hodnotící komise, externí administrátor apod., spadají do kategorie interní komunikace zadavatele a neplatí tak pro ně povinnost elektronické formy. Tyto dokumenty tak v zásadě zůstanou v listinné podobě tak, jako tomu bylo doteď (pokud ovšem zadavatel nebude elektronickou formu využívat dobrovolně, např. rozhodnutí o výběru opatří elektronickým podpisem).

Až na příjem nabídek zákon neukládá zadavateli, jaký prostředek pro elektronic-

kou formu komunikace má použít. V praxi se však reálně bude užívat ponejvíce datová schránka, elektronický nástroj nebo e-mail. Využívání elektronického nástroje a datové schránky má oproti jiným způsobům elektronické komunikace nespornou výhodu v tzv. fikci doručení. Zadavatel tak u těchto dvou prostředků elektronické komunikace nemusí zjišťovat či ověřovat, zda byla zpráva adresátovi doručena. Upozorňujeme, že dané pravidlo je speciální oproti obecné úpravě doručování prostřednictvím datové schránky. Mnohdy tak bývají dodavatelé překvapeni, když je dokument považovaný za doručení i přesto, že se do datové schránky nepřihlásili a zprávu si nepřečetli. Fikce doručení pro datové schránky je upravena v § 211 odst. 6 zákona, kdežto úpravu pro fikci doručení u elektronického nástroje nalezneme ve vyhlášce č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody.

Obdobně jako jsme popsali fikci doručení u datové schránky, funguje fikce doručení i u elektronických nástrojů. Dokument odeslaný prostřednictvím elektronického nástroje se považuje za doručení okamžikem přijetí datové zprávy na elektronickou adresu adresáta v elektronickém ná-

stroji neohledě na to, zda se adresát s obsahem zprávy reálně seznámil. Doporučujeme zadavatelům preventivně výše popsanou fikci doručení uvést výslovně do zadávacích podmínek tak, aby zabránili zbytečným komplikacím a z nich plynoucím zdržením zadávacího řízení.

Při odesílání dokumentů prostřednictvím datové schránky nebo elektronického nástroje, jejichž původcem je odesílatel, není potřeba opatřit tyto zprávy elektronickým podpisem. V případě úkonů vyjmenovaných v § 211 odst. 5 zákona má zadavatel za povinnost je elektronicky podepsat, pokud doručuje jinak než datovou schránkou nebo elektronickým nástrojem. Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo k elektronickým podpisům v zadávacím řízení nové stanovisko, které je dostupné na webových stránkách portal-vz.cz. S ohledem na neustálý vývoj výkladu a aplikace ustanovení týkající se elektronické komunikace v zadávacím řízení doporučujeme portál veřejných zakázek provozovaný Ministerstvem pro místní rozvoj sledovat.

*Mgr. Veronika Svobodová
právní specialista na veřejné zakázky
sekce pro projekty a inovativní přístupy
Kanceláře Svazu*

Sčítání lidu se bez spolupráce s obcemi neobejde

Na jaře 2021 proběhne na území celé České republiky sčítání lidu, domů a bytů. Přestože se zdá tato doba poměrně vzdálená, pracovníci Českého statistického úřadu se musí připravit již dnes. Úspěšné zvládnutí celého sčítání, které ve výsledku přinese i cenné informace pro rozhodování na místní úrovni, se však bez podpory ze strany obcí a tedy i jejich starostů neobejde.

V současné době probíhá fáze zaměřená na územní přípravu samotného sčítání. V příštích měsících tedy obce mohou očekávat na svém území pohyb pracovníků ČSÚ, kteří se také budou obracet buď na vedení obce, či v případě obcí s přenesenou působností na vybrané správní úřady. Vybrané obce budou ze strany ČSÚ požádány o součinnost například při došetření a zápisu chybějících údajů a ověřování (či opravě) nekonzistentních záznamů o stavebních objektech a adresních místech v RÚIAN. Český statistický úřad také plánuje oslovit obce s vyšším počtem cizích státních příslušníků s žádostí o identifikaci lokalit pro distribuci vysvětlivek ke sčítacím formulářům v cizím jazyce.

Oproti minulému sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bude sice díky existenci a průběžné aktualizaci jednotlivých základních registrů veřejné správy a inovovanému způsobu provedení sčítání zapojení obecních úřadů výrazně menší, přesto chceme obce požádat o maximální vstřícnost a součinnost.

Jaké vlastně bude sčítání lidu, domů a bytů 2021?

Sčítání bude především výrazně jednodušší, přehlednější a efektivnější. Primární sběr dat bude totiž prováděn on-line a listinných formulářů by mělo být užito minimum a pouze tam, kde sečtení přes internet nebude možné. Při sčítání využijeme v maximální mož-

né míře administrativních zdrojů dat z již existujících údajů v databázích ministerstev. Počet otázek se oproti roku 2011 sníží o více než polovinu. Celkově tak dojde ke snížení administrativní zátěže obyvatel. Rychlejší by pak mělo být i zpracování výsledků i jejich prezentace a tedy i možnost jejich rychlejšího uplatnění v praxi. Výsledkem sčítání budou data dostupná ve velkém územním detailu, které nedokáže poskytnout žádné jiné šetření. Jejich využití pro obce má značný význam. Jedná se např. o územní plánování, data o dojíždě lze pak použít pro správné nastavení regionální veřejné dopravy. Informace o bytovém fondu aktivně využívají hasiči a ostatní složky záchranného systému, socioekonomické a demografické ukazatele pak umožňují jednodušší a efektivnější plánování výstavby škol, školek či domů pro seniory. Příkladem praktického uplatnění výsledků sčítání bychom však mohli nalézt mnohem více.

Martin Zelený, Český statistický úřad

Implementace GDPR v praxi měst a obcí

V Praze se dne 7. prosince 2018 konal mezinárodní seminář na téma Implementace obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v praxi měst a obcí. Pro účastníky byly připraveny tři bloky příspěvků, které se postupně věnovaly procesu implementace GDPR před květnem 2018 až po jeho aplikování v současnosti. Na semináři se řešily nejrůznější témata a otázky – od komplikací starostů při implementaci nařízení, přes kolizi GDPR s principy transparentnosti až po konkrétní praktické problémy obcí při aplikaci nařízení, zejména vyřizování žádostí vznesených podle zákona o právu na přístup k informacím.

Pestré bylo zároveň složení řečníků, neboť na jedné straně stáli zástupci a představitelé obcí, kteří se potýkají s GDPR v každodenní praxi, nicméně při tom musí plnit celou řadu dalších povinností, na straně druhé pak stáli představitelé dozorových úřadů a ministerstev, kteří se na ochranu soukromí specializují a jejich práce spočívá spíše v metodické činnosti a kontrole dodržování GDPR. Podařilo se zajistit účast zástupců českého Úřadu pro ochranu osobních údajů Miroslavy Matoušové a Ladislava Hejlíka. Mimo jiné zdůraznili, že správci v oblasti veřejné správy se mají spoléhat na odlišné právní tituly než souhlas, neboť ten má být až posledním doplňkovým titulem. Města a obce se mají nyní zaměřit na splnění informační povinnosti dle čl. 13 a 14 GDPR.

První blok byl věnován procesu implementace GDPR. Ukázalo se, že starosty menších měst při implementaci trápil nedostatek informací, nedostatečná metodická podpora ze strany krajů a ministerstev. Až později se začaly objevovat metodické manuály Ministerstva vnitra a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Zajímavé bylo porovnání s procesem implementace ve Francii, v Německu a v sousedním Slovensku. Zástupce francouzského ředitele pro ochranu osobních údajů Departementu Loiret Olivier Coindeau nastínil strukturu francouzské veřejné správy a popsal proces implementace v regionu. Velmi

podrobně pak proces implementace popsal Frank Fricke, pověřenec pro ochranu osobních údajů města Kolín, kde s implementací začali dostatečně předem, na rozdíl od praxe v České a Slovenské republice, kde za začínalo zpravidla jen několik měsíců před účinností GDPR. Místopředseda Združenie miest a obcí Slovenska Milan Muška potvrdil, že proces implementace na Slovensku byl velmi podobný jako u nás; také byl spojen s hysterií, strachem a předražnými nabídkami ze strany soukromého sektoru.

Druhý blok byl zahájen příspěvkem představitelky Úřadu pro ochranu osobních údajů Miroslavy Matoušové na téma Limity práva na informace a v tomto duchu se nesl blok. Účastníky zajímalo, nakolik je zavádění opatření k ochraně osobních údajů kompatibilní s principy transparentnosti a práva veřejnosti na informace. Na první pohled se totiž ochrana soukromí a právo na informace bijí. Ukázalo se ovšem, že jde o kolizi zdánlivou, neboť je třeba pečlivě hledat rovnováhu mezi jednotlivými právy.

Často byl zmiňován zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jehož uplatňování činí v praxi menších obcí velké problémy. Žadatelé se často dotazují na osobní údaje jiných osob a vzniká otázka, zda upřednostnit svobodný přístup k informacím nebo ochranu osobních údajů. Odpověď je ovšem nutné nalézt vždy pro každý konkrétní případ zvlášť.

Poslední blok s názvem GDPR v každodenní praxi měst a obcí nebyl o nic méně prakticky orientovaný jako předchozí. Ke slovu se opět dostali zástupci obcí, konkrétně členka pracovní skupiny pro pověřence při Svazu měst a obcí Lenka Bártlová, i zástupci státní správy, např. Kateřina Jamborová z Ministerstva vnitra.

Právě příspěvek Kateřiny Jamborové na téma Důležité aspekty adaptačního zákona o zpracování osobních údajů zaujal mnohé řečníky, neboť tři dny před konáním semináře prošel Poslaneckou sněmovnou dlouho očekávaný návrh zákona o zpracování osobních údajů, tedy tzv. adaptační zákon k GDPR, na který představitelé českých obcí dlouho čekali. Jamborová se ve svém příspěvku zaměřila na nejdůležitější aspekty tohoto zákona, zejména omezení pokuty na 15 000 Kč pro nejmenší obce I. typu a jejich příspěvkové organizace.

V rámci třetího bloku vzbudil velké ohlasy také příspěvek Lenky Bártlové, který se věnoval typickým potížím starostů při aplikaci GDPR, tedy mimo již zmíněné poskytování informací také vedení obecních kronik, fotografování na kulturních a sportovních akcích, zveřejňování výsledků soutěží či třeba vítání občánků a jubilejní narozeniny seniorů. I zde bylo potvrzeno, že obce se mohou spoléhat na jiné právní tituly než souhlas.

Seminář zakončil moderátor celého workshopu Vít Křížka, který všem účastníkům poděkoval a vyjádřil radost nad tím, že seminář se nenesl v negativním duchu stížností na byrokracii spojenou s GDPR, ale naopak v duchu velmi optimistickém. Nařízení GDPR bude sloužit lidem jen tak dobře, jak správně a účelně jej budeme využívat.

Vít Křížka

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Celostátní finanční
konference

Rozpočtové určení daní nikdy nebude vyhovovat všem, ale i tak je třeba o něm jednat

Peníze jsou vždy až na prvním místě. Každý by chtěl mít alespoň o něco víc. Dá se opravdu dosáhnout při přerozdělování daní spravedlnosti? Polemizovat se ale o tom určitě dá, i když asi nikdy nebudou spokojeni všichni. A právě o možnostech úpravy rozpočtového určení daní diskutovali delegáti konference v jednom z panelových bloků. Ale začněme od začátku.

Prvním z řečníků byl primátor hl. m. Prahy **Zdeněk Hřib**. Ten ve svém slově podotkl, že Praha je krajem i městem, a tím se trošku vymyká od ostatních měst a samozřejmě i obcí. Ale řadu věcí s nimi má společných. Je to např. problematika školství. Podle jeho slov nejde jenom o to, aby se vyřešily kapacitní problémy, ale hlavně o to, aby se děti učily, co opravdu budou potřebovat v životě. Další problém je z jeho pohledu doprava. Nikoli pouze údržba silnic, parkování, ale třeba i otázka smogu, která trápí velká města. Je možné ale hovořit i o stavebním rozvoji měst, tedy i o dostupnosti bydlení. Města jsou motory ekonomiky, tam vzniká největší podíl hrubého domácího produktu. A důraz pak kladl na digitalizaci, která stále ještě nemá svoje pevné místo na slunci.

K tematickým blokům konference pak otevřel prostor předseda Svazu **František Lukl**. Nemohl vynechat problematiku financování měst a obcí. Ať už se týká dotací, kohezní politiky nebo třeba i odpadového hospodářství. V poslední době rezonuje také téma projekt Pošta Partner. Tady se zdá, že se obce s vedením České pošty domluví. Partnerství musí být přínosné pro obce i města, úhrada potřebných nákladů není jenom věc pošty nebo obcí. Venkov musí žít, je odrazem úrovně společnosti. V některých regionech, především v menších obcích však uhasíná. A to je třeba změnit. Snad tomu napomáhají i projekty, které Svaz realizuje. František Lukl se závěrem obrátil na přítomné členy vlády: „Nechte nás prosím dýchat“. Poukázal na problémy s narůstající administrativou, problémy s navyšováním platů zaměstnanců ve veřejné správě během roku a především na narůstající množství kontrol, aktuálně třeba na zamýšlené rozšiřování kompetencí NKÚ – viz str. 8.

A slovo dostal předseda vlády **Andrej Babiš**. Hned zase připomněl, že všichni žijeme z daní a dnes máme jedny z největších přebytků v Evropě. Velké peníze do rozpočtu, i obcí, přineslo podle jeho slov tolik kritizované EET a kontrolní hlášení. Je přesvědčen, že je třeba digitalizovat, snižovat byrokracii a samosprávu pomocí v oblasti legislativy, přičemž zmínil např. stavební zákon, protože je podle něho absurdní, že třeba v Praze trvá výstavba bytů deset let. Podotkl ale také, že obce dostaly od státu po revoluci 600 tisíc bytů. Nicméně teď je třeba se věnovat současné situaci a k tomu snad napomůže projekt Výstavba – viz článek o sociálním bydlení. Problémů je a asi i bude stále hodně – s dopravní infrastrukturou nebo třeba s mateřskými školkami. A spíše jako perličku dodal, že 600 milionů na MŠ v dotacích bylo vyčerpáno za 16 sekund. Dnes se hledají peníze další. Problémem je podle něho i kohezní politika a obecně evropský rozpočet, nastavení kofinancování atd. Celá Evropa se potýká také s nedostatkem pracovních sil, příklad – zhruba 7 tisíc obcí hledá lékaře. Závěrem premiér Babiš poděkoval za možnost vystoupit na konferenci a ujistil, že názorům starostů je vždy nakloněn.

Další vystupující byla **Alena Schillerová**, ministryně financí, a v úvodu zdůraznila: „Jsme spojené nádoby a všichni asi na svých místech děláme to nejlepší, co můžeme.“ Stejně tak jako premiér Babiš pak zmínila, že se v současné době daří vybírat daně, a tudíž daňových výnosů mají více i obce a města. Od opozičních politiků je však stále slyšet, že stát v době konjunktury hospodaří se schodkovým rozpočtem. Veřejné finance ČR jsou podle ní zdravé, což potvrzuje i Brusel. A jaké jsou nyní priority vlády? Navýšení důchodů, navýšení platů ve veřejném sektoru, v ozbro-

jených složkách, ale také jistě investice. Ministryně Schillerová upozornila rovněž na problematiku hazardu, kde se velice zpřísnil vstup hazardníků na trh. Mluvila o výši zadluženosti a zajímavá byla další informace týkající se projektu „Moje daně“, což je podle ministryně Schillerové absolutní prioritou ministerstva. Nejdůležitější částí projektu je tzv. on-line finanční úřad. Chce využít především množství dat, kam už má MF přístup. Je to projekt, který by měl daňovým poplatníkům velice ulehčit život. Na počátku roku 2019 hodlá pořádat tiskovou konferenci, kde chce veškeré potřebné informace tlumočit.

Tradičním hostem svazových akcí je **Klára Dostálová**, ministryně pro místní rozvoj, která nechyběla ani nyní. Ujistila, že jejich ministerstvo se skutečně snaží vycházet z potřeb měst a obcí. Připravili novou Strategii regionálního rozvoje pro roce 2021, a to na období deseti let, aby bylo možné lépe plánovat. K tomu slouží i národní investiční plán. Na ministerstvu mají připraveny oblasti, které obce zajímají a do kterých chtějí investovat. Už

nyní se jim sešly požadavky v hodnotě 338 mld. korun. Z toho je to na období let 2019–22 238 miliard. V návaznosti na požadavky obcí má ministerstvo vypracovanou poměrně detailní databázi projektů. Je patrné, že obce chtějí investovat především do místních komunikací, kanalizace, čističek odpadních vod, ale také do bydlení nebo sportovišť. A k tomu bylo třeba nastavit národní programy. Nově je to např. program na mostky a propustě, na technickou infrastrukturu nebo na volnočasové aktivity. A za zmínku stojí také fakt, že podpora byla zavedena i pro obce od tří do deseti tisíc obyvatel, a to s podporou 60 %, a pro větší města, vyjma statutárních, s podporou 50 %. Klára Dostálová informovala také o záměru transformovat Státní fond rozvoje bydlení na Státní fond podpory investic. A to z jednoho prostého důvodu – je nutné se připravit na období, kdy vyschnou evropské fondy.

Závěrem ještě podala zprávu o připravovaných změnách ve stavebním řízení a rekodifikaci stavebního práva, která však souvisí s celou řadou dalších zákonů. Upozornila i na nutnost vyjednávání operačních programů v rámci kohezní politiky a krátce se zastavila u programu na podporu nájemního bydlení „Výstavba“ – o něm *více na str. 13.*

Pozdravit starosty přijela rovněž **Jana Mračková Vildumetzová**, předsedkyně Asociace krajů, hejtmanka kraje Karlovarského a nyní také poslankyně Parlamentu. A z této její nové funkce vyplývá, že obhájí zájmy měst, obcí a krajů ve sněmovně. Přitom vy-

zdvihla velmi dobrou spolupráci s předsedou Svazu Františkem Luklem, která potvrzuje, že pokud samosprávy táhnou za jeden provaz, dá se mnoha věcí dosáhnout. Pozornost následně obrátila na problematiku GDPR. Konstatovala, že ve sněmovním výboru pro veřejnou správu byl projednáván návrh na snížení pokuty na 10 tisíc korun pro obce, města i kraje a především pro jejich příspěvkové organizace. Nakonec ale z návrhu byly vyňaty

obce III. typu a kraje. Špatné je to především vůči jejich příspěvkovým organizacím, protože jaký je rozdíl třeba mezi ředitelkou mateřské školy v Karlových Varech a ředitelkou školky např. v Kuníně? Zákon již byl schválen ve třetím čtení, napravit by to mohl tedy jedině Senát.

Zklamaná je také z toho, že bylo schváleno snížení DPH na jízdném z 15 na 10 %, a to přesto že Svaz i Asociace daly negativní stanovisko, jelikož to opět bude mít dopad do rozpočtů měst a obcí, jejich daňové příjmy budou nižší. A skončí tyto peníze opravdu u řidičů? Zmínila i otázku rozšiřování mýtného na dalších 900 km silnic I. tříd – *podrobněji str. 9*, projednávání tzv. daňového balíčku – dotace k ceně, problémy, které přináší zákon o svobodném přístupu k informacím atd. Vystoupení uzavřela myšlenkou, nebo nápadem, že když máme daňový balíček, mohli bychom mít taky administrativní balíček, protože obcím i krajům je stále nějaká administrativní práce přidávána. Skupina lidí už na návrhu pracuje a zvažuje, z kterých zákonů administrativní zátěž odstranit. Starostové, hejtmani, ale i úředníci by to jistě ocenili.

Zpracovala Lenka Zgrajová

Na finanční konferenci byla také slavnostně pokřtěna Příručka pro člena zastupitelstva po volbách 2018. Věříme, že bude nejen novým starostům užitečným pomocníkem.

S novinkami ve veřejné správě přišel na konferenci také **Petr Mlsna**, náměstek ministra vnitra. Přestavil čísla týkající se vývoje příspěvku na výkon státní správy pro obce. Z nich vyplývá, že si rozpočty municipalit polepší v příštím roce oproti roku 2018 o téměř jednu miliardu korun a získají 10,406 mld. Kč. Co se týče efektivity distribuce příspěvku, cílem je důraz na její větší adresnost.

V další části se Petr Mlsna zaměřil na vývoj výše odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků od roku 2003. Až na rok 2011, kdy došlo v reakci na krizi „veřejných rozpočtů“ ke snížení úrovně odměn cca na stav roku 2008, odměny starostům a zastupitelům každoročně rostou o jednociferné hodnoty procent. Výjimkou z tohoto trendu byl rok letošní, kdy na základě nového vládního nařízení proběhlo diferenciované zvýšení odměn uvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků v průměru přibližně o 13,5 %, z toho u obcí v průměru přibližně o 14 %. Pro rok příští se počítá se sedmiprocentní valorizací.

Náměstek Mlsna dále představil připravovanou koncepci „Klientsky orientovaná veřejná správa 2030“, jejíž analytická část byla dokončena a projednána odpovědnou pracovní skupinou, složenou ze zástupců ústředních orgánů i územních samosprávných celků (SMO ČR, SMS ČR, AK ČR) na konci října 2018. Koncepce bude v platnosti pro léta 2021–2030 a je rozčleněna na 3 podoblasti s několika hlavními problémovými tématy: problémy obou úrovní veřejné správy, problémy centrální státní správy a problémy územní samosprávy. Dále se Petr Mlsna věnoval přehledu aktivit vyvíjených ministerstvem vnitra na podporu samospráv a představení informačního systému právních předpisů územních samosprávných celků.

Na závěr se věnoval vývoji pravidel pro volby do zastupitelstev obcí a měst. Dne 1. listopadu 2018 se konalo jednání se zástupci politických stran a hnutí, jež mají zastoupení v Poslanecké sněmovně, a Ministerstvem vnitra. Cílem ustavené pracovní skupiny je zjednodušení pravidel pro volby do zastupitelstev obcí ve prospěch menší náročnosti a složitosti pro občany – voliče. Volby by tak v budoucnu mimo jiné mohly být jednodenní, mohly by probíhat též korespondenční cestou, nebyly by vázány na jedno pevné datum apod. Samotný volební systém pro volby do zastupitelstev obcí by měl být pro voliče více pochopitelný a měl by více odrážet skutečné preference voličů. Toto téma rozvinul v navazující diskusi, kdy se věnoval otázce možnosti zavedení dvou volebních systémů v závislosti na velikosti volebních oblastí. Nový systém by mohl více zohlednit fakt, že volič ve velkém městě volí stylem jako do Poslanecké sněmovny – nezná totiž své kandidáty a volí stranicky. Na druhé straně v obcích a menších městech se lidé znají a volí konkrétní osoby, resp. osobnosti.

Jak to vypadá s projektem Pošta Partner, seznámil účastníky konference **Roman Knap**, generální ředitel České pošty. Metaforicky přirovnal tuto instituci k dinosaurovi – přežívá tu s námi již dlouho, ale co máme dělat, aby nevyhynul? V současné době obhospodařuje Česká pošta síť 3200 poboček – a to je ekonomicky neúnosné. Podle Romana Knapa by toto číslo mělo být cca poloviční. Tento podnik na sobě nese „břímě“ v podobě poštovní licence s povinností dodávek listovních zásilek v termínu „D+1“. Splnění tohoto a dalších závazků ji přijde ročně na více než 2 miliardy, přičemž stát kompenzuje 0,5 mld. korun. Česká pošta doposud žila na dluh, neinvestovala... A ukončení této „jízdy na mrtvém koni“ má přinést nastavení nového obchodního přístupu v podobě investic, větší ziskovosti, efektivity, hledání synergií a ekonomických modelů výhodných kromě České pošty i pro podnikatele v obcích.

V roce 2015 byl proto nastartován projekt Pošta Partner s vizí převedení více než dvou tisíc poboček a spektra jejich nabízených služeb do rukou obcí s možností využití jejich budov, personálu i znalostí potřeb a poptávky po poštovních službách v konkrétním místě. O tento „francúzový“ model by se samosprávy dělily cca půl na půl s podnikatelskými subjekty.

V současné době startuje druhá vlna projektu 2.0 s rozšířenými službami a synergiemi. V tomto novém provizním a komerčním modelu působí územní samosprávy jako stěžejní partner za podpory centrálních obchodních týmů. Ředitel Knap představil i cíl tohoto nového modelu, který je zřejmý: spokojená samospráva i občan a saturovaná Pošta. Jak se tuto ideu podaří naplnit, nám ukáže čas.

Za partnerské společnosti, které podpořily samotnou celostátní finanční konferenci, vystoupili se svými příspěvky též **Pavel Cyrani**, člen představenstva ČEZ a ředitel divize obchod a strategie, a **David Navrátil**, hlavní ekonom České spořitelny.

Celý úvodní blok uzavřel za Svaz měst a obcí jako pořadatelskou organizaci jeho výkonný ředitel **Pavel Drahozval**. Obsah jeho vystoupení lze shrnout do svazového hesla „Společně hájíme zájmy měst a obcí“. Tyto zájmy tlumočíme vládě, pro niž je SMO ČR jako povinné připomínkové místo významným a důstojným partnerem. S oběma komorami parlamentu i s vládou samotnou se snažíme o dobré vztahy na úrovni. O tom, že se nám to snad daří, svědčí i aktivní účast senátorů a poslanců i nejvyšších vládních představitelů z řad ministrů na této konferenci.

Zpracoval Bc. David Peške

Trendy ve financování územních samosprávných celků

Tento blok uvedla Věra Kameníčková z Czech – Credit Bureau s **trendy v hospodaření obcí za rok 2017**. Příjmy obcí bez Prahy oproti předchozímu roku narostly o 5,8 %, zatímco výdaje o 14,2 %. Rok 2017 byl ve znamení velkých rozdílů v saldu rozpočtu na příjmech mezi jednotlivými velikostními skupinami obcí. Dluh obcí klesá,

trend trvá již 7 let a bude zřejmě pokračovat i dále. O pokles dluhu se zasloužily hlavně obce kolem 5 tisíc obyvatel, vzrostlo zadlužení obcí v rozmezí 200 až 499 obyvatel.

Vlivem ekonomického rozvoje a změny RUD došlo ke zvýšení výběru inkasa daní – daňové příjmy činily 151,2 mld. Kč, mírný růst znamenala i kategorie nedaňových příjmů a neinvestičních dotací. K výraznému propadu došlo u kapitálových příjmů a investičních dotací, které v roce 2016 dosáhly velmi vysoké úrovně.

Následující prezentaci přednesla Karla Rucká z Ministerstva financí. Zabývala se **vývojem daňových příjmů ÚSC a predikcí jejich vývoje na další období**. Ministerstvo odhaduje, že příjmy obcí budou v roce 2018 dosahovat 331 mld. Kč, z čeho 70 % budou činit daňové příjmy, 19 % transfery, 9 % nedaňové příjmy a 2 % kapitálové příjmy. Meziroční růst HDP v 1. i 2. Q 2018 zpomalil. Dobrá ekonomická situace by měla přetrvat i ve zbývajících částech roku 2018 a v roce 2019, byť zřejmě se zvolňující dynamikou. Nejdynamičtější složkou představuje růst investic, pokračuje i ve 2. čtvrtletí (+ 8,8 %). Jedním z tahounů růstu zůstává domácí poptávka. Inflation by měla setrvat v blízkosti 2% cíle ČNB. Pokračuje růst zaměstnanosti, zároveň platí, že prostor pro další pokles nezaměstnanosti je již značně omezený. Jedním z kritérií pro přepočtení rozpočtového určení daní je kritérium počtu dětí MŠ a žáků ZŠ. Odhadovaný objem „prostředků plynoucích za žákem“ v roce 2018 činí 13 740 Kč na žáka.

Radka Vladyková, zastupitelka města Jeseňnice, a David Bauer z Ministerstva financí se ve třetí přednášce zaměřili na **praktická úskalí vedení účetnictví obce a příspěvkové organizace**. Na modelovém příkladu seznámili posluchače s chybným vedením účetnictví a jeho konsekvencemi do roviny občanského práva, správního práva, pracovního práva, daňového práva. Formálně jsou rozdělené odpovědnosti tak, že zastupitelstvo schvaluje závěrečný účet a rada schvaluje účetní závěrky PO. Podle § 5 odst. 1 zákona o účetnictví mohou účetní jednotky pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobu, ovšem podle § 5 odst. 2 zákona o účetnictví tato skutečnost nezbavuje účetní jednotku odpovědnosti za vedení účetnictví. Problém ovšem je, že odpovědnost se dotýká volebních cyklů. Přednášející v závěru upozornili, že nestačí jen pověřit vedením účetnictví, ale chce to nastavit systém účinné kontroly, zavést podpůrná opatření – dělat revize nastavení systému řídicí kontroly i u zřizovaných příspěvkových organizací a hlavně kontrolovat její skutečné provádění. Možný způsob účelné kontroly, která splní i preven-

ci předcházení škod, je zavedení systému průběžných výkazů příspěvkových organizací vůči zřizovateli s důrazem na dokumenty, které podpoří dosažení věrného a poctivého obrazu účetnictví a stavu hospodaření účetní jednotky. Tok informací k zastupitelstvu je vhodné provázat s procesem schvalování účetní závěrky.

Jakub Jaňura z Ministerstva vnitra se ve svém vystoupení zaměřil na **příspěvek na výkon státní správy**. Příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy. Zejména mzdové a provozní výdaje vázané na zaměstnance vykonávající státní správu. Příspěvek se dá označit ve své podstatě za neúčelovou dotaci, u které není sledován způsob čerpání. Obce jsou také v souvislosti s výkonem státní správy příjemci správních poplatků a příjmů ze sankčních plateb. K úhradě výdajů na výkon státní správy je třeba použít (a předpokládá se to) i další příjmy rozpočtu obce - tj. například i daňové příjmy. Příspěvek je kumulativně složen z částek pro jednotlivé působnosti obcí. Obce dostávají součet jednotlivých složek dle působností, které vykonávají. Výše příspěvku mezi lety 2011 až 2016 oscillovala mezi 8,1 až 8,2 mld. Kč, v roce 2017 byl příspěvek valorizován a činil 8,9 mld. Kč, v roce 2018 9,4 mld. Kč. S valorizací se počítá i na rok 2019. Mezi obce by mělo být rozděleno 10,4 mld. Kč. Od roku 2017 se uplatňuje adresné přidělování příspěvku, tzn. výkonový model v agendách veřejného opatrovnictví, vydávání občanských průkazů, jednotných kontaktních míst a agend územního plánování.

Radka Malinová a Jan Ščučka z Kanceláře veřejného ochránce práv se zaměřili na **promíjení místních poplatků**. O žádostech poplatníků o prominutí často rozhoduje zastupitelstvo obce či rada města namísto obecního úřadu. Vydání rozhodnutí musí předcházet řádný procesní postup. Při rozhodování skutkově obdobných případů nemohou vznikat nedůvodné rozdíly. Odůvodnění rozhodnutí o prominutí činí v praxi problémy. Neuhradí-li poplatník místní poplatek včas nebo ve správné výši, vyměří

obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem (§ 11 ZMP). Obecní úřady tak často nečiní, vydávání platebních výměrů považují za zbytečné. Přednášející upozornili na rizika tohoto postupu a doporučili, aby minimálně tehdy, existuje-li prokazatelně o poplatkové povinnosti spor, platební výměr vydaly a doručily poplatníkovi. Bez platebního výměru jsou možnosti obrany poplatníka komplikované. Obecní úřad může nedoplatky vymáhat sám v daňové exekuci či prostřednictvím soudního exekutora. Pohledávky v rámci dělené správy může předat celnímu úřadu. Obecní úřad musí zvolit takový způsob, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepochopitelném poměru k výši nedoplatku. V opačném případě se dopustí nezákonného zásahu.

Poslední příspěvek na téma **Building Information Modelling (BIM)** a jeho použití v komunální sféře přednesli Jiří Kolioba, zástupce náměstka ministra průmyslu a obchodu, a Roman Voráč ze společnosti Sudop Group. Pojem BIM lze vysvětlit jako informační modelování staveb nebo ho lze chápat jako komplexní proces vytváření a správy dat o stavbě během celého jejího životního cyklu. Vzniká digitální vícerozměrný model stavby (geometrické a popisné informace), jde o databázi informací o stavbě, kde každý účastník stavebního procesu získává informace, které potřebuje. Přednášející se shodli, že jde o nový rozměr spolupráce, který mění dosavadní role a odpovědnosti. Cílem BIM je sdílení všech potřebných aktuálních informací o stavbě na jednom místě, kam budou mít přístup jednotliví účastníci stavebního procesu během celého životního cyklu stavby, tzn. od návrhu stavby na počátku až po demolici/dekonstrukci stavby. Díky tomu dojde k úsporám nákladů a času v průběhu celého životního cyklu stavebního díla, zlepšení kvality staveb, zvýšení produktivity práce, nebude docházet ke ztrátě informací o stavbách atd.

Zpracovala PhDr. Ing. Ilona Masopustová

Kohezní politika

Blok ke kohezní politice uvedla prezentace náměstka ministryně pro místní rozvoj Davida Koppitze k tématům nastavení budoucího programového období a aktuálního stavu vyjednávání ČR na evropské úrovni, schématům budoucích operačních programů, vazbě kohezní politiky na Evropský semestr a přípravy Strategie regionálního rozvoje po roce 2021. Účastníci se dozvěděli priority ČR do budoucího programového období, návrhy Evropské komise k nastavení čerpání, kdy se bude dramaticky snižovat míra kofinancování z evropské úrovně a je snaha EU alokovat maximum celkové alokace ČR do vývoje a inovačních projektů oproti základním infrastrukturním projektům, které by byly vítanější ze strany obcí a jejich starostů.

Pavla Žáková ze stálého zastoupení Evropské komise přiblížila fungování a vý-

znam Evropského semestru, kdy potvrdila důležitost tzv. Country reportu ČR pro příští rok, kdy přílohou dokumentu bude přehled investičních priorit naší země pro období 2021+.

Ředitel odboru Řídicí orgány PRV z Ministerstva zemědělství Josef Tabery informoval o práci ministerstva na přípravě Programu rozvoje venkova. Upozornil budoucí příjemce na snížení celkové alokace pro ČR a zdůraznil, že zemědělská činnost je neoddelitelnou součástí venkova a je důležitá komplementarita a synergie s ministerstvem při rozvoji venkova. Petr Kulhánek, místopředseda pro evropské záležitosti Svazu, znovu vyzdvihl procesní a tematické potřeby měst a obcí pro nadcházející programové období, kde potřeby obcí by měly být saturovány jak z evropských, tak národních dotačních zdrojů.

Aleš Chmelař, bývalý nejvyšší státní úředník pro evropské záležitosti, potvrzoval Pozici ČR k vyjednávání o budoucnosti kohezní politiky, kde zdůrazňoval snahy českých vyjednávačů o snížení povinné tematické koncentrace primárně do výzkumu a vývoje, znovuzavedení pravidla n+3, možnosti státu mít OP Technická pomoc a snížení administrativní zátěže při implementaci fondů.

Zpracovala Mgr. Lucie Kořínková

Cenová regulace a cenová kontrola, majetek státu a obcí

Na téma **cenové regulace a cenové kontroly** hovořila Tamara Rapošová z Ministerstva financí. Rozsah regulace stanovuje v současné době výměr MF č. 01/2018, resp. od 1. 1. 2019 výměr MF č. 01/2019. Obce a kraje mohou regulovat formou nařízení. Podmínky regulace jsou uvedeny v § 1 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách. Cenové orgány mohou regulovat ceny podle tohoto zákona a) je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže, b) vyžaduje-li to mimořádná tržní situace, c) pro účely odvodu spotřební daně z cigaret podle zvláštního právního předpisu, d) vyžadují-li to předpisy Evropských společenství nebo e) vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného

z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů. Povinnost regulátora je vyhodnotit tržní situaci.

Následující prezentaci s názvem **Změna cenového výměru pro rok 2019** přednesl Tomáš Trojek rovněž z Ministerstva financí. Podal informace zejména o změně v nájemném z pozemků veřejné infrastruktury, na kterých není provozována podnikatelská činnost a slouží zejména jako občanské vybavení pro veřejnou správu, soudy, státní zastupitelství, policii, vězeňskou službu, pro ochranu obyvatelstva, pro sport, školy, předškolní a školská zařízení, pro kulturu, pro zdravotnictví a sociální služby. Maximální ceny platí pouze pro pronájmy ve veřejném zájmu, kdy je nájemné hrazeno ze státního rozpočtu, státního fondu, příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu, státních finančních aktiv nebo z rezervního fondu organizační složky státu, z rozpočtu kraje nebo obce, o nájemném z pozemků pro veřejná pohřebiště, o aktualizace maximálních cen pro rok 2019 podle cenového vývoje

a o potřebě zohlednit věcné podmínky při sjednávání ceny vývojem daňových příjmů ÚSC a predikcí jejich vývoje na další období.

Dalším řečníkem z MF byla Andrea Vuongová. Zaměřila se na **problematiku řízení rizik spojených s hospodařením** a seznámila účastníky s praktickou příručkou pro starosty. V příručce jsou uvedeny základní problémové okruhy, se kterými se nově nastupující starosta může setkat. Jedná se o problematiku spojenou s převzetím úřadu, s řízením organizace, s hospodařením s majetkem, s veřejnými zakázkami, s financováním obcí formou dotací a s poskytováním dotací obcemi.

Ondřej Landa, také z Ministerstva financí, seznámil posluchače s **Metodikou ministerstva při převodu majetku státu na obce**. Metodický materiál řeší mimo jiné, v jakých případech lze upřednostnit bezúplatný převod ve veřejném zájmu před prodejem, a tedy kdy lze mít za splněnou podmínku veřejného zájmu, kdy lze bezúplatný převod nemovitě věci do vlastnictví nabyvatele považovat za hospodárnější způsob naložení, v jakých případech lze upřednostnit přímý prodej nabyvateli před prodejem vhodnému zájemci zjištěnému ve výběrovém řízení, před prodejem ve

veřejné dražbě anebo event. před prodejem ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku. Tyto podmínky jsou stanoveny při převodu na obec, kraj, dobrovolný svazek obcí či příspěvkovou organizaci obce, kraje nebo dobrovolného svazku obcí. Přednášející přislíbil, že dojde k vyhodnocení a případně se bude uvažovat o tom, zda tyto podmínky nezakotvit v právním předpisu.

Ministerstvo vnitra v tomto bloku zastupoval Jakub Jaňura a hovořil na téma **dostupnost veřejné správy v území**. Usnesením vlády ČR č. 429 ze dne 5. června 2017 k podpoře obslužnosti venkova bylo Ministerstvu vnitra uloženo analyzovat výkon veřejné správy a dostupnost veřejných služeb ve venkovských oblastech. Základním cílem je vytvoření návrhů variant zjednodušení, dostupnosti a větší přehlednosti výkonu státní správy v území vytvořením jednotné, stabil-

ní a praxí akceptované správní sítě. Bylo použito dotazníkové šetření obyvatel, analýza dojížděky, rozmístění úřadů, data mobilních operátorů, analýza kompetencí a rušení místní příslušnosti. V rámci této analýzy byla použita moderní metoda užívající geolokačních signalizačních dat mobilních operátorů. Jedná se o metodu nezávislou na chování lidí, data jsou zcela anonymizovaná, data jsou náhodným reprezentativním vzorkem mobility, velikost vzorku je přepočítávána na celou populaci. Lze využít při plánování rozmístění úřadů v území.

Poslední příspěvek na téma **Výměna osvětlení** přednesl Miloslav Zpěvák ze společnosti ECO LED SOL. Seznámil posluchače s programem EFEKT. Jedná se o státní program na podporu úspor energie na MPO od roku 2008, dotace na rekonstrukci veřejného osvětlení od roku 2013, poslední dva roky

až 100 miliónů Kč ročně, rozpočet na období 2017–2021 celkem 750 mil. Kč, tj. 150 mil. ročně, každoroční kolové výzvy k podávání žádostí o dotaci, vyhlášení výzev v září až v říjnu s termínem podávání žádostí v listopadu až prosinci (dříve do konce února), dotace je poskytována předem s vyúčtováním. Alokace: MPO 90 miliónů Kč/MŽP 30 miliónů Kč, maximální výše dotace: 2 miliony Kč, hrazení: maximálně 50 % způsobilých výdajů na jeden projekt. Z projektu lze proplatit energetický posudek, projektová dokumentace, pořízení svítidel a jejich montáž (včetně případného doplnění), optimalizace řídicího systému (pouze současně s pořízením svítidel), rekonstrukce RVO bez stavebních přípomocí, výměna kabeláže na sloupech, revizní zprávy, měření osvětlení.

Zpracovala Mgr. Michaela Papírníková

Veřejnosprávní kontroly – kontrola nemá být perzekuce

V rámci moderované panelové diskuse na téma veřejnosprávní kontrola vystoupili Tomáš Vyhnaněk, náměstek pro finanční řízení a audit z Ministerstva financí, Jana Czudek Kranecová, vedoucí oddělení harmonizace interního auditu, Ministerstvo financí, Petr Osvald, předseda Pracovní skupiny pro kohezní politiku Předsednictva Svazu a bývalý místopředseda Výboru regionů a bývalý

a že chybovost u obcí má v posledních letech snižující se trend. Jana Czudek Kranecová informovala účastníky o přípravných pracích na zákoně o finanční kontrole. Návrh bude připraven na základě nezávislých analýz, veřejných konzultací a diskusí. Až na základě závěrů této široké diskuse bude připraven legislativní návrh. Současně připomněla Analýzu kontrol územních sa-

mosprávních celků, kterou si nechalo zpracovat MF. Dle slov paní Czudek Kranecové by mělo dojít zejména ke zvýšení efektivity kontrol. Měla by se zvýšit i vypovídací hodnota zpráv z přezkoumání hospodaření obcí. Petr Osvald upozornil na to, co nejvíce trápí příjemce dotací, a to zejména dotací z EU. Pravidla pro poskytování jsou velmi kompli-

dl, že vždy, když chce Evropská komise něco zjednodušit, tak to obvykle dopadne tak, že je to pro příjemce ještě horší.

Vladimír Dlouhý navázal na předchozí diskutující s tím, že finanční úřady kontrolují velkou oblast dotačních prostředků. Nicméně v roce 2015 byla rozšířena kompetence poskytovatelů k provádění kontrol. Byl nastaven systém, kdy je ve stanovených případech možné na základě dohody mezi příjemcem a poskytovatelem eliminovat dopady z porušení rozpočtové kázně. Pokud je nesrovnalost odstraněna dohodou, tj. příjemce prostředky vrátí nebo mu nejsou vyplaceny, pak se to řeší na úrovni příjemce x poskytovatel a není zahajováno řízení o porušení rozpočtové kázně. Dlouhý dále uvedl, že finanční úřady chodí na kontroly na základě podnětu poskytovatele nebo u rizikových příjemců. Obce nejsou považovány za rizikové příjemce. Současně upozornil, že pokud zpráva poskytovatele z provedené kontroly je precizní, pak finanční úřad převezme podklady z této zprávy a nemusí provádět další kontrolu u příjemce, tím se eliminuje zátěž. Bohužel ne vždy jsou podklady podnětu v takovém stavu, aby je bylo možné převzít bez dalšího.

Tomáš Pösl konstatoval, že Ministerstvo vnitra má v gesci kontrolní řád. Upozornil na skutečnost, že kontrolní řád dává kontrolujícím orgánům možnost spolupracovat a předávat si podklady z kontrol, aby tak kontrolované subjekty nebyly zbytečně zatěžovány. Závěrem konstatoval, že podnětů

předseda COTER, Vladimír Dlouhý, vedoucí oddělení metodiky a koordinace správy odvodů a zástupce ředitele Odboru nefiskálních agend, Generální finanční ředitelství, Tomáš Pösl, vedoucí oddělení kontroly, Ministerstvo vnitra, a Jaroslav Větrovský, senátor Parlamentu ČR a starosta města Mladá Vožice.

Tomáš Vyhnaněk uvedl, že největší počet kontrol, a tedy i největší problém s duplicitami se vyskytuje v situaci, kdy obce čerpají evropské dotace. Současně zdůraznil, že obce nepatří mezi rizikové příjemce

kovaná a poskytovatelé odmítají dát závaznou odpověď na otázku, jak správně postupovat. Systém by měl být nastaven tak, aby poskytovatel byl odpovědný, pokud postup příjemce kontroloval před či v průběhu poskytování dotace. Nelze akceptovat alibistické odpovědi typu: „postup je v pořádku, ale naše stanovisko není závazné a kontrolní orgán může dovést jiné závěry.“ Rovněž bývá kritizováno to, že postupy jsou v souladu s předpisy EU, ale mnohdy se dostávají do rozporu s národními předpisy a příjemci tak opět hrozí postih v rámci kontroly. Moderátor Dan Jiránek v této souvislosti uve-

z přezkumu hospodaření dostávají poměrně dost. Jaroslav Větrovský zmínil, že jeho zkušenost s některými kontrolami je velmi negativní. Nezřídka se stává, že kontroloři již při zahájení kontroly vyhrožují sankcemi. Kontrolovaný nakonec musí být rád, že dostal „jenom“ minimální pokutu. Cílem takových kontrol není být ku pomoci a nasměrovat kontrolovaného, jak to dělat správně, ale cílem je za každou cenu najít prohřešek, který může kontrolující vytknout, a ještě lépe sankcionovat. Takto by to rozhodně být nemělo. V této souvislosti Větrovský pozitivně hodnotil kontroly hospodaření, které vykonává ve městě Mladá Vožice krajský úřad, který nejen upozorní na chyby, ale poskytne návod, jak postupovat správně. Rovněž upozornil, že pro volené zástupce obcí a měst jsou nejvyššími kontrolními orgány voliči. Starostové a primátoři skládají účty

každé čtyři roky a není potřeba na ně provádět neustálé kontrolní nájezdy ze strany státní správy.

Následná diskuse, do které se zapojili i účastníci, byla chvílemi emotivní, neboť množství a rozsah kontrol zatěžuje obce a města napříč republikou bez ohledu na jejich velikost. V diskusi zaznělo, že není možné rezignovat na jednotná pravidla pro vnitřní kontrolu, neboť není stejná úroveň hospodaření v obcích a městech. Diskutující se shodli, že nelze nastavit jednotná pravidla pro subjekty, které mají odlišné postavení (např. státní podnik, obec, hl. město Praha). Problém je způsoben i tím, že pro oblast finančního veřejného práva nemáme dostatek odborníků, kteří by byli schopni odpovídajícím způsobem problémy řešit. Závěrem byla diskutová-

na problematika metodického vedení, ke kterému nejsou kontrolující subjekty většinou ochotny. Existují i velké rozdíly mezi postupy a požadavky jednotlivých kontrolních orgánů vůči obcím a městům. Chybí koordinace a metodické vedení na úrovni ústředních správních orgánů.

Závěr, na kterém se shodli diskutující i účastníci, je ten, že kontrola nemá být perzekuce, ale návod, jak to dělat správně. Rovněž je nutné nastavit systém tak, aby docházelo k předávání podkladů z kontrol a stejná věc tak nebyla kontrolována různými subjekty opakovaně. Obce se nebrání kontrolám, ale chtějí nastavit rozumný systém, který je nebude nesmyslně zatěžovat.

Zpracovala Mgr. Ivona Mottlová

Budoucnost finanční autonomie českých obcí a podle jakého klíče by se měly rozdělovat daňové příjmy?

Na úvod tohoto diskuzního bloku se řečníci vyjádřili k problematice finanční autonomie a každý představil svoji vizi finanční autonomie. Miroslav Matej z Ministerstva financí ve své prezentaci upozornil na základní pilíře financování českých obcí a měst. Poukázal na fragmentaci municipálního systému, která s sebou nese nákladnost správy území. Vlastní příjmy obcí jsou podle ředitele Mateje dostatečně široké, otázka je, do jaké míry mají obce pravomoc zasahovat do této úrovně. Příjmy obcí od roku 2012 rostou. Poslední novela zákona o rozpočtovém určení daní měla pozitivní vliv na všechny velikostní kategorie, i na každou obec. Výnos na obyvatele u každé obce stoupl. Největší výnos na obyvatele je u nejmenších obcí a pak největších. V závěru své prezentace se zamyslel nad směřováním obecních financí. Otázka zní, podle jakého klíče by se měly rozdělovat daňové příjmy. Ministerstvo financí by chtělo rovnoměrnější rozdělení sdílených daní mezi jednotlivé obce a kraje a eliminovat nepřiměřeně vysoké daňové výnosy malé skupiny obcí. Otázky k řešení

spatřuje MF u zvláštních koeficientů Prahy, Brna, Olomouce a Plzně, rozpočtového určení daně z hazardu z technických her a existenci motivačních prvků v systému RUD.

V další části diskuze se účastníci vyjádřili, co spatřují pod pojmem finanční autonomie, protože definice tohoto pojmu není jednotná a v teoretické literatuře existuje několik přijímaných definic. Senátor Vladislav Vilímec se domnívá, že finanční autonomii obcí předurčuje podíl příjmů z daňových výnosů a je spojena s rozsahem samosprávných činností. Finanční autonomie obcí se v průběhu let mírně zvýšila, obce získávají 70 % příjmů z daňových výnosů. To je ovšem zásluha obcí, které se zasloužily o postupné změny v rámci zákona o rozpočtovém určení daní. Radim Boháč z katedry finančního práva PRF UK se na autonomii dívá z právního hlediska, důležitá jsou ústavní ustanovení, která garantují obcím právo na samosprávu a podle kterých jsou obce veřejnoprávní korporace, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Důle-

žitě je, aby se tato pravidla promítala v realitě a byla naplněna.

Ondřej Mátl z Ministerstva vnitra se na finanční autonomii dívá ze dvou úhlů ve smyslu poskytování dotace nebo transferu od druhého subjektu nebo z pohledu výnosů plynoucích z rozpočtového určení daní. Ředitelka výzkumu Jana Hamanová z SC&C vnímá autonomii jako zásadní právo, ovšem na druhé straně jsou obce zatíženy povinnostmi. Obce mají právo dostávat peníze, ale

povinnost správně je spravovat. Na veřejné správě by měli občané mít právo se podílet a měli by tomu rozumět, jakými kanály peníze tečou a jak obec tyto prostředky spravuje. Hospodárnost zacházení s veřejnými prostředky by vedení obcí mělo vztáhnout k dlouhodobému horizontu a rozvoji v řádu desítek let.

Pro zástupce Ministerstva pro místní rozvoj Richarda Nikischera by významnou roli

mohly při regionálním rozvoji hrát místní daně a poplatky. Finanční autonomie v českém kontextu se nedá dosáhnout pouze zvýšením místních daní a poplatků, ale i zde vidí prostor pro zvýšení. Tímto se přenáší určité břemeno na občany. Čím jsou vyšší místní daně a poplatky, tím by měl být rozpočet participativnější. Rozvoj území se nedá dosáhnout jinak, než že se budou peníze točit, občané budou investovat do území, obec naopak do občanů a zázemí. Pro

MMR je důležité, aby byly investiční finanční prostředky vynakládány z dotačních titulů koordinovány. Finanční autonomii spatřuje jako dostatečný objem prostředků pro rozvoj standardu. Mezi diskutujícími tedy došlo ke shodě, že k nastolení finančně autonomních obcí je nezbytné mít dostatek finančních prostředků. Rozdíl panoval ve zdrojích příjmů.

Zpracovala PhDr. Ing. Ilona Masopustová

Ze společenského večera

Konference byla slavnostně zakončena za účasti členů Předsednictva Svazu. Bylo vidět, že i letos o ní byl velký zájem, a věříme, že její účastníci si z ní odvezli zajímavé informace.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNER

PARTNEŘI

PARTNER SPOLEČENSKÉHO VEČERA

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Centra společných služeb se sjela do Tábora

Ve dnech 15. a 16. října 2018 se v Táboře uskutečnilo druhé celorepublikové setkání zaměstnanců Center společných služeb (CSS). Téměř 200 pracovníků z řad manažerů, specialistů na rozvoj regionu, specialistů na veřejné zakázky či pověřenců pro GDPR se setkali na jednom místě, aby se dozvěděli aktuální informace o projektu, navázali nové kontakty a osobně sdělili své praktické zkušenosti z oblasti poskytování služeb a podpory samosprávám v různých regionech České republiky.

První den setkání byl zahájen prezentací odborně-evaluačního týmu projektu zaměřenou na aktuality a statistiky, které účastníkům poskytly přehled o aktuálním stavu projektu. Po ní následovala prezentace vedoucího projektového manažera Antonína Líznera, která se věnovala nové klíčové aktivitě a případnému prodloužení projektu, které je momentálně ve vyjednávací fázi s poskytovatelem podpory.

Na blok odborně-evaluačního týmu navázala prezentace Michala Svobody z Ministerstva financí, který představil myšlenku i uskálí společného účetnictví obcí. Následná rozsáhlá diskuse, kterou toto téma vyvolalo, poté přešla do poslední části dopoledního programu, kterou uzavřelo shrnutí aktuálních legislativních změn v poslední době. Dopolední program byl zakončen přivítáním všech účastníků setkání hejtmankou hostitelského Jihočeského kraje Ivanou Stráskou.

Inspirace CSS

Dynamická, odpolední část programu rozdělila všechny účastníky do 8 facilitačních skupin. CSS si následně v jednotlivých skupinách měla definovat, které činnosti jsou nejžádanější a mohly by se tak stát součástí portfolia jejich budoucího business plánu. CSS si měla ukázat, co dělají ti, kteří již v současnosti vytvářejí do určité míry fungující finančně soběstačný model a ostatní CSS se tak mohly inspirovat. Skupinky byly různorodé, aby došlo k co největší interakci mezi jednotlivými účastníky. Každá skupina byla vedena facilitátorem z projektového týmu. Shrnutí z těchto skupin naleznete na konci článku.

Druhý den celorepublikového setkání byl zaměřen na workshopy a vzdělávání pracovníků CSS. Účastníci setkání se tak během úterního dopoledne mohli zúčastnit dvou workshopů, které je nejvíce zaujaly. Mohli vybírat z nabídky:

- **Komunikace a propagace CSS**

Workshop zaměřený na praktické tipy spo-

jené s komunikací a propagací obce navenek, který se zaměřil i na problematiku psaní článků a tiskových zpráv

- **Webové stránky – úpravy pro OZP**

Vzhledem k úpravě stávající legislativy je třeba, aby obce a města provedly úpravy svých webových stránek pro osoby se zdravotním postižením. Účastníkům workshopu tak byly představeny tyto požadované úpravy, pomůcky a další nástroje.

- **Elektronizace a digitalizace úřadu**

Co vše můžete najít na webových stránkách své obce/města – e-Government, transparentní účty, zveřejněné smlouvy, klikací rozpočet, online zastupitelstvo i řada dalších tipů v oblasti digitalizace úřadu.

- **Odpadové hospodářství – sdílení zkušeností CSS**

Workshop, který měli pod patronací zástupci CSS – DSO ORP Příbramsko Jiří Kužel a Mikroregionu CHOPOS Miroslav Kratochvíl, kteří svými konkrétními příklady a následnou diskusí představili, jak se s odpadovým a vodovodním hospodářstvím vypořádali v jejich CSS.

- **GDPR v praxi – sdílení zkušeností CSS**

Workshop se věnoval novým stanoviskům Úřadu pro ochranu osobních údajů, které nebyly známy v době, kdy většina obcí a škol prováděly implementaci, tj. před květnem 2018. Největší část byla věnována zejména mateřským a základním školám.

- **Veřejné zakázky**

Workshop zaměřený na elektronizaci, využívání elektronických nástrojů a praktický příklad zadávání do systému Národního elektronického nástroje (NEN).

Příklady dobré praxe CSS

Během celého dvoudenního setkání byla vyhlášena soutěž Příkladů dobré praxe,

kdy mohli účastníci vřazovat lístečky s konkrétními příklady ze svého území. Je nám líto, že jsme nemohli ocenit všechny zúčastněné, protože všechny nápady byly skvělé. Z dodaných podnětů byli vylosováni tři výherci, kterým blahopřejeme:

- CSS Podkrkonoší – Vytvoření tzv. Krizové karty – Soupis technického vybavení všech obcí DSO a kontaktů na zástupce obcí a SDH.
- CSS Žďárnický les a Poltaví – Propojení celého regionu jednotným protipovodňovým systémem – Pořízení varovného informačního protipovodňového systému (bezdrátové rozhlas, hladinoměry, srážkoměry) a digitální povodňové plány v 17 obcích DSO.
- CSS Rýmařovsko – Jak nezabloudit na Rýmařovsku – Propojení turistických a zajímavých cílů napříč regionem, tvorba foto směrovek, foto stěn a městského informačního systému.

Zhodnocení setkání

Co tedy vyplynulo z facilitačních skupin, které se uskutečnily během pondělního odpoledne? Nejvíce poptávanými službami CSS jsou témata v rámci odborného poradenství. V posledním půlroce je to zejména GDPR, ale také jiné právní poradenství, rozvojové plány a další dokumenty. Druhou nejčastější oblastí jsou veřejné zakázky. Je to oblast, kde je nutná potřeba odborníka v této oblasti. Jde však

Ze sálu...

Workshop o odpadech

především o navázání velmi úzkého vztahu mezi starosty a CSS, které je pro obec přirozenějším a bližším partnerem, než neznámá firma. Navíc starostové vědí, že se mohou kdykoliv na CSS obrátit. Což je plusem i v případě dalších oblastí. Například vzdělávání se nejen u starostů setkává

vá s velkou oblibou. Ušetří tak díky CSS spoustu času, finančních prostředků a dozví se spoustu zajímavých informací nejen od lektora, ale i ostatních účastníků z území. Další intenzivní cílená administrativní podpora bude aktuální znovu s právě probíhajícími výměnami na radnicích a aktuální pomocí novým starostům. Účastníci se shodli, že dotace a granty jsou nutným zlem. Zabírají spoustu času, ale dokážou dobře vyčíslit uspořené finanční prostředky a přínos CSS pro území.

V rámci celorepublikového setkání v Táboře se v mnoha skupinách potvrdilo, že některá CSS byla před zahájením projektu na bodě nula, ale díky projektu DSO rozšířila svou činnost v řadě oblastí a mají zájem pokračovat i po skončení projektu. Účastníci setkání se shodli, že klíčovým aspektem je prezentace CSS na zastupi-

telstvech členských obcí a měst a představení a konkrétní vyčíslení ušetřených prostředků DSO/obci díky jejich existenci. Ať se jedná o pár tisíc korun při vzdělávání nebo několik milionů ve společných nákupech.

Díky CSS se také rozšířila realizace meziobecních projektů a sdílení zkušeností při setkání starostů, i v rámci několika CSS navzájem.

Děkujeme CSS za účast na celorepublikovém setkání CSS v Táboře a sdílení svých zkušeností nejen v pracovních skupinách, ale i po celou dobu setkání. Věříme, že setkání bylo pro pracovníky CSS přínosné a inspirativní.

*Pavla Doležalová
sekce pro projekty a inovativní přístupy
Kanceláře Svazu*

Jaké jsou vaše zkušenosti s projektem CSS?

Rostislav Kožušník, Řepiště

Jsem starostou obce Řepiště a zároveň místopředsedou Dobrovolného svazku obcí Regionu Slezská brána. Jsme zapojeni do projektu Centra společných služeb (CSS) a chtěl bych se s vámi podělit o svoje zkušenosti. Naším prvotním cílem bylo, aby CSS sloužilo jako administrativní podpora členských obcí DSO. CSS postupně převzalo aktivity DSO Region Slezská brána a rozšířilo je o oblast veřejných zakázek a GDPR. Ve výsledku tak vytvořilo samostatný a účinný aparát, který se stal vyhledávanou podporou členským obcím.

CSS zpracovává veškerou dokumentaci pro zadání veřejné zakázky a pomáhá s vyhodnocováním nabídek. Za dobu realizace projektu CSS bylo administrováno již více než 30 veřejných zakázek různého rozsahu a zaměření. CSS zajišťuje komplexní služby Pověřence na ochranu osobních údajů, který v současnosti poskytuje podporu v oblasti GDPR celkem 38 subjektům v území DSO Region Slezská brána. CSS rovněž získalo přístup do Právní poradny Svazu a může tak přímo s odborníky na právní záležitosti konzultovat dotazy občanů, starostů a obecních úřadů. CSS zpracovává a zprostředkovává vzoro-

vou dokumentaci, potřebnou pro správu obce. Rovněž sleduje aktuální legislativní požadavky a ve spojení se Svazem poskytuje aktuální informace v oblasti legislativy přímo členským obcím. CSS pořádá pro starosty, zastupitele a zaměstnance obecních úřadů vzdělávací a školicí semináře a workshopy, na nichž seznamuje účastníky s aktualitami v oblasti státní správy a legislativy, s aktuálními platnými metodikami a s příklady dobré praxe.

CSS regionu Slezská brána rovněž převzalo projektovou administraci všech kulturních aktivit DSO Region Slezská brána a podílí se na realizaci kulturních a sportovních akcí regionálního významu, jmenovitě sportovních a vědomostních soutěží pro základní školy, mateřské školy a seniory, pořádání Dnů regionů aj. CSS také vydává pravidelný Informační zpravodaj, provádí pravidelné aktualizace webu DSO Region Slezská brána a facebooku, které jsou vyhledávanou informační platformou, díky níž mají občané přehled o aktuálním dění v regionu. V neposlední řadě CSS provádí pro DSO Region Slezská brána vedení vnitřní agendy spojené s výkonem tajemníka RSB včetně vedení účetních záležitostí. Naše centrum má důvěru a podporu starostů. Služby, které poskytujeme, přináší obcím nejen úsporu času, ale i úsporu finanční. Okolní obce postupně zjišťují potřebnost a přínosy spolupráce obcí a mají zájem se stát členy našeho DSO. Za doby fungování CSS jsme se z 9 obcí a měst rozrostli na dnešních 18.

Zdeněk Pekárek, Divišov

Spolupráce mezi městysem Divišov a svazkem obcí CHOPOS, kterého je městysem Divišov členem, je pro naši obec velmi přínosná a nebojím se říct i podstatně důležitá z pohledu zajištění správného fungování obce, zajištění služeb a zlepšování podmínek pro život našich občanů.

Aby mohl být kvalitně zajištěn výkon veřejné správy, je pro naše malé obce účastníci se tohoto svazku tato spolupráce velmi důležitá. Získané informace a zkušenosti, které si mezi sebou vyměňujeme na pravidelných setkáních zástupců svazkových obcí, jsou naprosto neocenitelné. V současné době např. Chopos zajišťuje pro městysem Divišov veškerou agendu spojenou s činností pověřence GDPR, kdy ve spolupráci s dalšími členy svazku, dochází nejen k rychlé a důležité výměně informací, zjištění, sjednocení postupů atd., ale především k úspoře finančních prostředků, které by jinak každá obec musela vynaložit v případě, že by si pověřence GDPR řešila samostatně, ať už externí smlouvou, nebo přijetím nového zaměstnance.

Další pro nás velice důležitou oblastí naší spolupráce je ze strany Choposu maximální

možné zajišťování veškerých dotačních možností, informování o dotačních příležitostech z národních i evropských fondů, vedení příprav žádostí, podávání žádostí a veškeré další zpracování potřebné administrativy, kterou by si naše obce nedokázaly samostatně zajistit, respektive opět by musely poptávat externí a mnohdy předražené a neseriózní společnosti. Právě i v této oblasti je to kouzlo spolupráce mezi obcemi v našem svazku, kdy zde opět dochází v rámci jednotlivých dotačních titulů k výměně zkušeností, sdělení možných nástrah a poznání, kdy bez fungování svazku by každá obec jen složitě mohla docílit získání dotace na potřebné projekty, které zkvalitňují život našim spoluobčanům.

Za mě osobně mi Chopos umožňuje řešit další podstatné záležitosti v naší obci, na které bych rozhodně neměl tolik času v případech, že bych musel řešit všechny agendy a administrativu, která je pro nás zajišťována pracovníky Choposu. V neposlední řadě je třeba zmínit i osobní přístup, kdy všichni ve svazku žijeme na relativně malém území, dokážeme se vcítit do problémů svých kolegů a společně se snažíme najít řešení v dalších otázkách fungování našich obcí a prohlubovat naši spolupráci. Mohu například zmínit společný projekt zajištění likvidace biologicky rozložitelných odpadů, který napříč svazkem již funguje a neustále se zkvalitňuje, nebo stávající přípravu realizace vodovodu Chopos, do něhož je několik obcí ze svazku zapojeno, kdy spolupráce na takto významném projektu povede k zásobování několika tisíců lidí pitnou vodou. Vodou, na kterou by samostatně žádná z těchto obcí nemohla pomýšlet právě bez spolupráce s dalšími obcemi.

Petra Tatíčková, Blažkov

Obec Blažkov má přibližně 290 obyvatel. Zastupitelstvo obce za předchozí volební období zrealizovalo řadu velmi přínosných projektů. Ovšem co projekt, to mnoho investované energie a času. Kde ale všechno čas brát. Vykonávám funkci neuvolněně. To znamená, že se vedení obce věnuji až po ukončení práce – po skončení pracovní doby. Tedy v čase, jež bych mohla věnovat rodině či svým zájmům.

Vedení obce se ale věnuji velmi ráda, těším se na zrealizované projekty, a proto i pro ná-

sledující volební období máme připraveno několik nápadů na zlepšení života v naší obci. Každý zrealizovaný projekt čítá mnoho investovaného času. Kde ho ale brát více? Jako starostka musím zajistit podklady, bez nichž by žádný projekt nemohl být zrealizován. Na vše jsem sama. Nemám své odbory. Musím shánět informace, studovat nesčetné množství propozic, zásad, metodik, tvořit smlouvy, shánět kontakty, firmy, připravovat studie, realizovat schůzky s odborníky a zástupci firem, úřadů, jsem zodpovědná za financování projektů a mnohé další. Tuto časovou dotaci samozřejmě občan nevnímá. Pro něj je rozhodující vidět hřiště, vodovod, kanalizaci, opravené funkční kulturní domy, komunikace.

Aby toho nebylo málo, v posledních letech zaznamenávám i nehorázný nárůst administrativy a povinností, které musíme vykonávat. Práce je tedy až nad hlavu a času málo. Proto velmi vítám vznik Centra společných služeb. Pracovnice centra nám pomáhají s dotacemi, vytvářejí projekty, které vedou k meziobecní spolupráci. V Mikroregionu Bystřicko tak vznikly bezvadné projekty. Za zmínku stojí uvést Bystřicko čte dětem, Putovní letní kino a Hry bez hranic nebo soutěž o nejkrásnější vánoční strom. Máme k dispozici technické zázemí, které si společně půjčujeme, jedná se například o velký stan, dva skákací hrady – malý a velký, trampolínu, ozvučení, dataprojektory, mikrofony a další. Pracovnice centra poskytují informace o veřejných službách nejen nám, ale i ostatním občanům. Tvoří dotační katalogy a administrují dotační projekty obcí, zabývají se tvorbou vzorových dokumentů a smluv, zprostředkovávají a sdílí zkušenosti z dobré praxe, svolávají zástupce obcí k různým setkáním, realizují i společné nákupy a postupy, rozvojové aktivity a strategie, pomáhají nám vyplňovat formuláře, mapují i trh práce v obcích regionu atd.

Mikroregion Bystřicko prostřednictvím svých webových stránek propaguje regionální akce, společně nakupuje energii pro členskou obec. Zajišťuje i pravidelné publikace článků a pozvánek týkajících se dění na jednotlivých obcích a mikroregionálních akcích v měsíčníku Bystřicko. Svazek také spolupracuje s ostatními regionálními organizacemi na pořádání společných akcí – výstavy, dětské soutěže, turistické soutěže. Každoročně ve spolupráci s městem Bystřice nad Pernštejnem se podílí na udělování ceny a titulu za udržování místních tradic – Nositel tradic Bystřicka.

V rámci Centra společných služeb dochází také ke zvyšování informovanosti a odbor-

nosti starostů formou přednášek v rámci pravidelných členských schůzí DSO, tematické zaměření dle zájmu (oblast právního poradenství, dotace, sociální služby, životní prostředí, doprava, veřejné zakázky apod.). Starostové tak mají možnost vzájemně si předávat své zkušenosti a podílet se na společném rozvoji regionu. Další hojně využívanou službou ze strany obcí je odborné poradenství z mnoha oblastí – aktuálně nejvíce zákon o střetu zájmů, problematika GDPR a VZMR, kde zaměstnanci poskytují metodické vedení, zpracování dokumentace a další služby dle potřeby. To vše přispívá k zajištění vzájemné spolupráce obcí a efektivního místního rozvoje.

Nabídka CSS se však neomezuje jen na starosty obcí, ale je orientována také na místní občany, kteří mají možnost prostřednictvím Centra využít poradenství z oblasti veřejných služeb, je pro ně vydáván Informační zpravodaj s přehledem těchto služeb, sloužící také jako zdroj kontaktů, v rámci centra dochází také k přenosu informací mezi obecními úřady a občanem mimo úřední hodiny obcí. Občané se mohou na CSS obrátit i v případě podání podnětů k dalšímu rozvoji regionu a obcí a podnětů k pořádání veřejných akcí či projektů.

Ve výčtu služeb by se dalo i nadále pokračovat, ale myslím, že hlavní smysl CSS již byl nastíněn. Závěrem mi tedy nezbyvá než poděkovat za práci, kterou naše CSS odvádí v tomto regionu a vyslovit skromné přání, aby bylo toto Centrum společně se svými službami zachováno i v době po ukončení projektu SMO ČR a aby se našly případné finanční zdroje, které by nám starostům pomohly financovat nejen naše Centrum, ale i centra napříč celou republikou.

Kateřina Malečková, Blatná

Město Blatná spolu s okolními obcemi založilo již v r. 1998 Svazek obcí Blatenská, který dnes sdružuje 32 měst a obcí. Od samého začátku bylo jasným cílem si vzájemně pomáhat, předávat informace a rozvíjet mikroregion. Samozřejmě jsme vždy potřebovali finanční prostředky na chod svazku včetně mezd zaměstnanců. Že to má smysl jsme si uvědomovali postupně, při úspěšné společné žádosti o dotaci na třídění komunálního odpadu, na aktivity v cestovním ruchu, při čerpání

finančních prostředků z Programu obnovy venkova atd. Máme další společné plány a to nám umožní právě projekt CSS. Je to z mého pohledu neskutečný pomocník pro každou obec. Díky projektu CSS jsme schopni zajistit obcím pověřence GDPR, společně připravujeme školení účetních a nových zastupitelů, máme pravidelné konzultační hodiny pro starosty. Výčet zdaloka nekončí. My na Blatensku máme jasno, pokud bude projekt pokračovat, určitě tuto aktivitu využijeme.

Jan Kauf, Ždánický les a Politaví

Jsem velice rád, že díky projektu CSS byla od poloviny roku 2016 umožněna finanční podpora kanceláří jednotlivých DSO na ce-

lém území ČR. Fungování a pomoc kanceláře CSS vnímám o to významněji u malých obcí, které nedostupují vlastním úřednickým aparátem a nemají tudíž časovou ani personální kapacitu na veškerou problematiku, se kterou se obce v dnešní době musí potýkat. Tyto služby určitě uvítají nově zvolení starostové, kteří mohou využít zejména poradenství v oblasti samostatné působnosti obcí, projektového managementu, či v rámci problematiky zadávání veřejných zakázek. Pracovníci kanceláře CSS tak v rámci regionu vykonávají funkci tzv.

létajícího tajemníka. Kromě poradenských aktivit však obce těží i ze společně realizovaných projektů, které jsou díky zapojení většího počtu subjektů nejen úspěšnější, dosahují také vyšší úspěšnosti v případě hodnocení žádostí o finanční podporu z dotačních titulů. Kanceláře CSS navíc v letošním roce přispěly k snazšímu a hospodárnějšímu řešení problematiky ochrany osobních údajů na obcích. Zajišťují totiž pro členské obce a jejich základní a mateřské školy službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která je tak pro jednotlivé subjekty v regionu snadno dostupná. Zmiňované důvody jsou jasným příkladem, že realizovaný projekt hodnotím jako velmi vydařený a jako klíčovou vnímám budoucí podporu fungování kanceláří CSS.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt Efektivní správa obcí

Svaz měst a obcí České republiky realizuje od března roku 2018 další velmi zajímavý a užitečný projekt, který svou podstatou navazuje na již dřívější vzdělávací projekty z let 2010 až 2015 „Vzdělaný zastupitel“ a „Odpovědný zastupitel“. Současný projekt nazvaný „Efektivní řízení rozvoje obcí jako základní předpoklad efektivnosti výkonu veřejné správy a poskytování veřejných služeb z úrovně obcí“, zkráceně „Efektivní správa obcí“ (ESO) je kompletně financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a z finančních zdrojů státního rozpočtu České republiky. Jde historicky o jeden z největších a nejrozsáhlejších vzdělávacích projektů na území České republiky. Hlavním cílem je dosažení vyšší odborné kvalifikace zastupitelů a zaměstnanců územně samosprávných celků a zaměstnanců dobrovolných svazků obcí.

Co projekt ESO obsahuje

Bezplatná publikace

Po volbách se do vašich rukou dostala publikace „Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018“, která vznikla jako jeden z výstupů projektu ESO. Tato publikace byla již 5. a zcela novým vydáním vysoce ceněného návodu pro zastupitele a kromě aktuální právní úpravy obsahuje také spoustu grafů, tabulek, map, a především příkladů dobré praxe. Příručka detailně a srozumitelně zprostředkovává jednoduchou formou důležité informace o procesu řízení obcí. Primárně je orientovaná jak na stávající, tak i na nově zvolené zastupitele obcí, kteří díky ní získají podrobnější přehled o fungování veřejné správy ve vazbě na příslušnou legislativu. Příručka se stává každodenním pomocníkem zastupitele při rozhodování o správě obce a při řešení konkrétních otázek. Pochopitelně je využitelná i pro zaměstnance obcí. Příručka je navíc i jakousi osnovou pro další vzdělávání, autoři jednotlivých kapitol jsou často i vyhledávanými lektory.

Bezplatné vzdělávání

Projekt ESO má ambice zlepšit kvalitu výkonu veřejné správy. Toho chce dosáhnout prostřednictvím nabídky specializovaných vzdělávacích kurzů, které jsou určeny pro všechny volené představitele měst a obcí a všechny zaměstnance územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, a to zcela bezplatně včetně možnosti získání certifikátu pro vzdělanou obec nebo úřad. Díky projektu mohou obce, města, ale i statutární města ušetřit spoustu času a nemalé finanční prostředky, které by jinak musely vynakládat na povinné vzdělávání úředníků. Projekt ESO je v tomto ohledu zcela unikátní. Nabízí specializované vzdělávací kurzy realizované po celé ČR, vyhoví individuálním požadavkům na obsah kurzu, přizpůsobí se časovým možnostem, zajistí kvalitního lektora s dlouholetou praxí a zkušenostmi, který je jedním z vás, ať už jde o starostu, tajemníka, zastupitele či zaměstnance úřadu. Vzdělávací kurzy obsahují odborně legislativní rámec, který je vždy, a to je žadáným specifickým, doplněn o praktické zkušenosti špičkových lektorů z oblasti veřejné správy.

Další výhodou projektu je možnost absolvovat vzdělávací kurzy formou E-learningu, které představují pohodlnou alternativní formu získávání nových poznatků a zkušeností.

Bezplatné poradenství

Svazový projekt zahájí v průběhu druhé poloviny roku 2019 činnost právně-ekonomické poradny. Ta bude poskytovat pro volené představitele a zaměstnance obcí a měst služby zcela zdarma. Opět zde projekt hodlá navázat na předcházející projekty, kde toto poradenství bylo poskytováno a vždy se setkalo s velkým úspěchem a kladnými ohlasy, což může potvrdit ředitel projektu Pavel Ralaus: „*Naše dlouholeté zkušenosti z oblasti vzdělávání nám ukázaly, jak důležité je poskytování průběžného odborného poradenství, které napomáhá voleným představitelům a zaměstnancům obcí a DSO se zažitím nově nabytých vědomostí souvisejících s průběžným vzděláváním.*“

Poradenství v ekonomických a právních otázkách tak bude další důležitou bezplatnou službou nabízenou v rámci projektu,

kteřá bude pomáhat voleným představitelům a zaměstnancům obcí a dobrovolných svazků obcí vypořádat se s případnými problémy souvisejícími s řízením obce a rozhodováním o jejím dalším rozvoji, výkonu činnosti v samostatné či přenesené působnosti.

Pár slov od našich lektorů

Ing. Robert Zeman, zastupitel města Prachatic

„Skoro dvacet let mám tu čest se pohybovat na poli komunální politiky, být popáté zastupitelem našeho města Prachatic, kde jsem zastával i pozici místostarosty. Proto je mi velkou ctí moci předávat nikoliv panské rady, ale pohledy letitého praktika na komunální politiku, její úkoly i řešení, které by mohly v té či oné vsi, městě pomoci lidem, kteří svá společenství spravují, ale hlavně všem, kteří tam žijí. Vážím si každého člověka, co má chuť i odvahu jít a dělat něco pro druhé a již nyní se těším, že po skončení našich seminářů realizovaných v rámci projektu ESO budeme všichni odcházet s pocitem, že to nebyl ztracený čas se poznat a vzájemně si povídat, učit se z našich zkušeností i představ o světě okolo nás.“

Ing. Josef Matocha, tajemník města Valašské Meziříčí

„Když jsem byl v roce 1990 zvolen do zastupitelstva Valašského Meziříčí, sedal jsem si mezi – z mého tehdejšího pohledu – staré pány s pokorou a vědomím, že se budu muset hodně učit. A to nás tehdy nespojovalo 2800 obecně závazných právních předpisů. Ano, tolik se jich dnes týká měst a obcí (některé pravda okrajově, některé ale velmi podstatně). Program ESO by měl zastupitelům pomoci se v té džungli vyznat. Nenechat se strašit, nezdržovat se blbinami a omezit co nejvíce všechny ty rychlé pochody slepými cestami. Měl by pomoci výměně zkušeností. Společně bychom se měli dobrat toho, jak dělat správné věci správně a dobře o nich komunikovat. Vždyť další volby jsou už za necelé čtyři roky!“

Ing. Jiří Dytrt, radní města Žamberk

„V roce 2015 jsem byl osloven zástupci Svazu, zda bych nechtěl předávat své dlouholeté zkušenosti z komunální politiky zastupitelům obcí v úspěšném projektu „Odpovědný zastupitel“. To byla pro mne výzva, kterou jsem přijal a uchopil ji tak, jak nejlépe jsem dovedl. Mé snažení s předáváním zkušeností jak novým, tak stávajícím zastupitelům a úředníkům se setkalo s úspěchem, a proto jsem se rozhodl přijmout i nabídku z projektu ESO. V rámci mé lektorské práce se snažím motivovat zastupitele k odpovědné práci pro obec a pro občany. Mou snahou je připravit semináře, aby byly in-

teraktivní, plně sdělení o zkušenostech, s výměnou názorů a odpověďmi na dotazy účastníků vzdělávacího semináře.

Lektorská činnost mne obohacuje, a to především díky setkávání se s lidmi. S lidmi, které ve většině případů práce pro obec baví a naplňuje. Mám velkou radost, když po ukončení vzdělávacího semináře přicházejí proškolení zastupitelé nejen s individuálními dotazy, ale především se sdělením, že jim seminář pomohl se zorientovat v základních tématech fungování obce.“

Ohlasy účastníků školení

Martin Vanko, zastupitel městské části Praha – Lipence

„Semináře v rámci projektu ESO se v Praze-Lipencích zúčastnilo 14 zastupitelů z naší městské části, sousední Zbraslavi a nedaleké Loděnice. Přednášející Marcela Štiková vedla seminář po většinu času formou diskuse. V prvním dnu jsme se věnovali základním principům fungování obce, rolím zastupitele, etice jednání a komunikačním dovednostem. Ve druhém jsme si z volitelných témat vybrali správu majetku, finance a rozpočet a strategické plánování v obci. Výklad a debatu paní Štiková doplňovala inspirativními příklady dobré praxe z mnoha obcí v republice. Seminář doporučuji. Dozvěděli jsme se mnoho nových informací, lépe se poznali s kolegy ze zastupitelstva a díky podpoře projektu z Evropského sociálního fondu nás seminář nestál ani korunu.“

Roman Málek, MBA, MSc., zastupitel města Chrudim

„Na školení se mi líbily reakce paní přednášející, která okamžitě a bez přemýšlení reagovala na dotazy účastníků. Velmi jsem ocenil také, že v rámci školení byla daná problematika vysvětlena na konkrétních příkladech z praxe. Současně oceňuji, že lektorka byla schopná obratem dohledat odkazy na zákony a další výklady.“

Mgr. Jakub Kohút, zaměstnanec DSO Mikroregion Hornácko

„Tento seminář měl v našem mikroregionu velký ohlas. Z každé obce si přijelo panna Františka Lukla poslechnout několik zastupitelů. Na našem území došlo v obcích k dost zásadní obměně v rolích starostů i zastupitelů. Konkrétně má mikroregion 7 nových starostů z celkových

10 členských obcích mikroregionu. Dle vysoké účasti na tomto semináři můžeme věřit, že nikdo tuto důležitou roli rozhodně nepodceňuje. Do budoucna může mikroregion doufat v realizaci více takovýchto seminářů s tak hojnou účastí jako tentokrát.

Pan Lukl je odborník na pravém místě, který díky svým mnohaletým zkušenostem z úrovně komunální politiky mohl svým posluchačům uvádět rovnou reálné příklady z praxe. Interaktivní formou seznámil všechny účastníky semináře s hlavními tématy a okruhy školení. A nechyběla ani diskuze a uvedení praktických návodů a postupů při řešení nejčastějších problémů, na které se účastníci školení ptali. Za mikroregion Hornácko můžeme jen konstatovat, že tento seminář byl velmi přínosný a budeme poctěni, pokud si pan Lukl udělá ve svém nabitém programu ještě někdy čas a přijede se k nám opět podělit o své zkušenosti. Děkujeme.“

Michaela Hrnecková, zastupitelka obce Podolí

„Školení v rámci projektu ESO, které proběhlo v Táboře 16. října a jež lektoroval pan Robert Zeman, mě určitě zaujalo. Možná i proto nebo právě proto, že jako zastupitelka již mám další volební období možnost více a více poznávat, že tříbení názorů s kolegy z praxe, kteří mají co předávat za léta výkonu jejich samosprávných funkcí, je zajímavé i přínosné. Projekt ESO Svazu měst a obcí ČR je za mě správná cesta, která vede k mému profesnímu růstu a lepšímu výkonu veřejné funkce.“

A jak se můžete přihlásit?

Stačí napsat na e-mail, nebo navštívit naše webové stránky, kde se dozvíte veškeré podstatné informace. Ze samotné registrace vám samozřejmě neplynou žádné závazky a ani povinnosti. Pouze samé výhody z realizovaných aktivit.

www.projekteso.cz
projekteso@smocr.cz
 tel.: 730 151 371

PŘIDEJTE SE K NÁM A SPOLEČNĚ OBHAJUJME ZÁJMY SAMOSPRÁV

Vážené starostky, vážení starostové,

jak už jsem zmínil ve svém úvodníku, toto číslo našeho zpravodaje rozesíláme na všechna města a obce České republiky. Proč? Odpověď je nasnadě. Chceme touto cestou oslovit i nečleny Svazu a přiblížit, alespoň rámcově, všem zastupitelům svazovou činnost a jeho cíle.

V mnohých městech a obcích došlo po podzimních komunálních volbách ke změně vedení radnic. Věříme, že alespoň některé z Vás přesvědčíme o významu naší organizace, do které je v současnosti zapojeno 2730 měst a obcí a celkem v nich žije necelých 8 350 000 obyvatel.

Na těchto stránkách chceme Svaz představit z hlediska jeho struktury a fungování. Věnujte prosím i jim svoji pozornost, a pokud nejste členy Svazu, projednejte vstup do naší organizace na zastupitelstvu. Budeme rádi, když naše řady rozšíříte a podělíte se s námi i Vy o své zkušenosti.

Úspěšné nové volební období přeje
František Lukl

Co je Svaz měst a obcí ČR

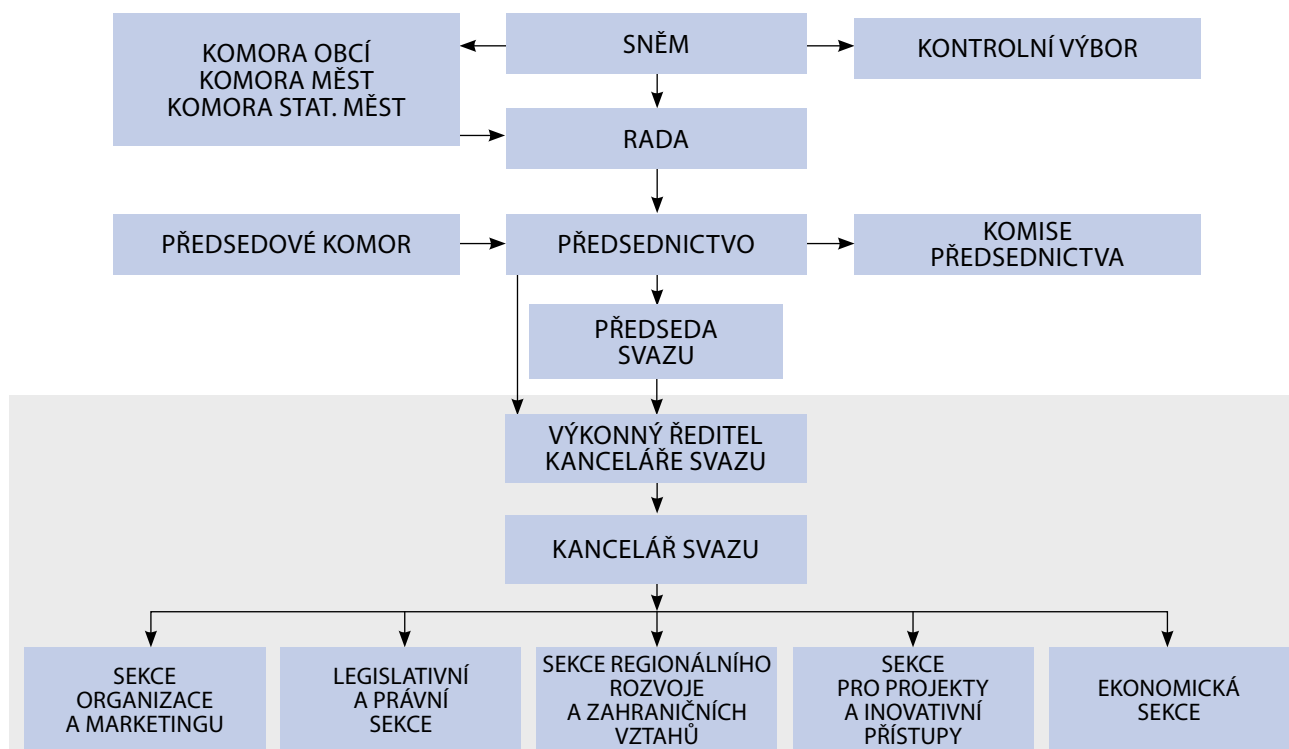
Svaz byl založen v roce 1989 jako nepolitická a dobrovolná organizace sdružující města a obce. Jeho kořeny však sahají až do roku 1907, kdy byl zformován jeho předchůdce – Svaz českých měst v království Českém. Svaz je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Od roku 2004 je Svaz povinným připomínkovým místem, od roku 2005 pak pravidelně minimálně jednou ročně jedná s vládou na základě podepsané Dohody o spolupráci. Dílčí dohody byly postupně podepsány také se stěžejními rezorty.

Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů, kteří se nad rámec povinností ve svém městě či obci věnují i obecným problémům samosprávy. Jejich aktivity pak koordinují a rozhodnutí orgánů Svazu vykonávají zaměstnanci svazové kanceláře.

Hlavní cíle Svazu

- prosazovat společné zájmy obcí a měst ČR všech velikostních kategorií a vytvářet příznivé podmínky k jejich rozvoji
- podílet se na přípravě právních předpisů a dalších opatření vztahujících se k místní samosprávě
- upozorňovat vládu, Parlament i mezinárodní instituce včas na to, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na fungování obcí
- posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí
- informovat a vzdělávat zastupitele i pracovníky místních samospráv
- napomáhat městům a obcím při čerpání dotací z Evropské unie i z národních zdrojů

Organizační struktura

Co se nám v posledních letech podařilo

Pojďme se společně podívat trochu zpět a připomenout si, co se nám a vašim kolegům v posledních letech podařilo. Nebylo toho snad tak málo. Zde však není prostor uvést vše, na čem Svaz pracoval. Tedy alespoň to podstatné.

Vzrostl podíl obcí na DPH (zákon o rozpočtovém určení daní)

Svaz podpořil návrh Libereckého kraje na změnu RUD. Novelou zákona došlo k navýšení podílu obcí na DPH z 21,4 % na 23,58 % s účinností od 1. ledna 2018. Spolu s tím byl schválen i pozměňovací návrh, který navyšuje kritérium počtu žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí ze 7 na 9 %. Obce tak získaly dodatečných 8,5 mld. Kč do obecních rozpočtů. Svaz dlouhodobě usiluje o navýšení podílu územních samospráv z daní vybraných státem na třetinu tak, jak je to v řadě evropských států.

Zlepšily se platové a pracovní podmínky zastupitelů, změnil se pohled na nakládání s obecním majetkem (novela zákona o obcích)

Novela zákona o obcích, která zjednodušila proces přijetí změny stanov dobrovolných svazků obcí a jmenování a odvolávání zastupců obce v orgánech obchodních společností, v nichž je obec jediným společníkem, byla připravena na základě požadavku Svazu ve spolupráci s Ministerstvem vnitra. Za aktivní účasti Svazu byla připravena novela zákona o obcích, která s účinností od 1. 1. 2018 nově upravila problematiku odměňování a souvisejících právních poměrů členů zastupitelstev územních samosprávných celků. Svaz v rámci této novely prosadil výslovnou úpravu odpovědnosti člena zastupitelstva za škodu vzniklou obci výkonem funkce podle zákoníku práce – max. 4,5 násobek měsíční odměny. Svazu se rovněž podařilo prosadit novelu zákona o obcích, která nabyla účinnosti dnem 2. 9. 2017, a doplnila dosavadní kritéria pro posuzování souladu nakládání s obecním majetkem o jiný důležitý zájem obce. Bude-li takový zájem prokazatelně sledován, je třeba danou dispozici považovat za učiněnou v souladu se zákonem o obcích, jakkoli nemusí být v (úzkém) ekonomickém pojetí nejvýhodnější. Je to reakce na stav, kdy představitelé samospráv, kteří kritériu ekonomické výhodnosti předřadili jiný legitimní cíl, se vystavovali nebezpečí postihu (ať již v rovině civilní, tak i trestní odpovědnosti). Ustanovení by mělo zabránit zbytečným trestním stíháním.

Navýšení příspěvku na výkon státní správy

Příspěvek na výkon státní správy byl v roce 2016 navýšen o 1 %, v roce 2017 i 2018 o 5 %, v roce 2019 by se měl zvýšit o 10 %. I to je výsledkem dlouhodobého tlaku Svazu. Výše příspěvku však stále nepokrývá náklady spojené s výkonem státní správy na obcích. Obce a města ČR v mnoha případech musejí doplácet na dlouhodobě neudržitelný systém z důvodu částečného krytí příspěvku. Svaz doporučuje pro některé typy agend využívat výkonový model financování, na kterém pracuje Ministerstvo vnitra. Byť dochází k postupnému navyšování, stále stát neplatí to, co si objednal.

Povinnost přijímat dvouleté děti do mateřských škol byla zrušena (školský zákon)

Díky tlaku a zásadnímu nesouhlasu Svazu došlo ke zrušení povinnosti přijímat dvouleté děti do mateřských škol od 1. 9. 2020, která byla zavedena novelou v roce 2016. Svaz se opakovaně účastnil jednání týkajících se této problematiky v Poslanecké sněmovně, v Senátu, jednal s ministrem školství a s různými odbornými asociacemi. Zároveň byli osloveni všichni poslanci k podpoře novely zákona v části týkající se zrušení povinnosti přijímat dvouletých dětí. Touto novelou byla splněna jedna z priorit Svazu. Svaz také usiluje o to, aby reforma financování regionálního školství neznamenala snížení finančních příjmů od státu pro žádnou školu a aby bylo konečně dostatečně finančně zajištěno společné vzdělávání – tzv. inkluze.

Zvýšení odměn členům volebních komisí

Svaz se zasadil o navýšení odměn všem členům okrskových volebních komisí od 1. 9. 2018. Současně došlo i k navýšení odměn za 2. kolo voleb, jsou-li volby dvoukolové.

Poplatky za odběr vody se nezvyšují (vodní zákon)

Díky tlaku a zásadnímu nesouhlasu Svazu došlo ke stažení novely vodního zákona, která navrhovala zásadní navýšení poplatků ve vodním hospodářství, zejména za odběr vod podzemních. Toto navýšení by znamenalo významné zdražení pitné vody. Nehledě na skutečnost, že ne vždy je možné se napojit na centrální zásobování pitnou vodou, ale daná obec je odkázána výhradně na zásobování obyvatel z vlastních vrtů.

Při projednání v Poslanecké sněmovně se nám pak podařilo zabránit změně pravidel pro přijímání odpadních vod na ČOV. Změna by mohla znamenat, že občané, kteří nejsou napojeni na kanalizaci, nebudou mít možnost likvidovat obsah svých jímek, popř. by se jim tato likvidace několikanásobně prodražila.

Povolování kácení dřevin každé obci zachováno

Na základě důrazného nesouhlasu Svazu nedošlo k přesunu kompetencí k povolování kácení dřevin z obcí I. typu na pověřené obecní úřady, jak bylo navrhováno v rámci změn souvisejících s novelou stavebního zákona.

O vedení a správě matrik si obce budou rozhodovat samy

Na nátlak Svazu Ministerstvo vnitra odstoupilo od záměru optimalizace matričních úřadů. Nedojde tedy k plošnému rušení matrik.

Co je aktuálně v popředí našeho zájmu

Obecně, a jak se říká „na všech frontách“, Svaz měst a obcí bojuje především proti zvyšování administrativní zátěže obcí. Při všech mezerortních jednáních dále zdůrazňuje, že je třeba odstranit duplicity kontrol, a pokud stát přenáší na obce nové povinnosti, musí hradit veškeré náklady s tím spojené.

Zákon o rozpočtové odpovědnosti

Svaz se stále zasazuje za to, že když stát špatně hospodaří, nesmí za to trestat obce.

Dotace k ceně

Svaz a některé kraje se aktivně zapojily do připomínkování novely zákona o DPH s předpokládanou účinností od 1. 1. 2019 v pasáži upravující definici dotace k ceně.

Rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu

Svaz aktivně vystupoval a vystupuje proti rozšíření pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) na územní samosprávné celky. Novelu se podařilo zastavit ve volebním období Sněmovny (2013–2017). V současné době opět aktivně vystupuje proti rozšíření kontrolní pravomoci NKÚ bez komplexní revize kontrolního systému a požaduje záruky, že nebude zasahováno do práva samosprávy kontrolou hospodárnosti a účelnosti.

Sociální bydlení

Svaz podporuje nový návrh řešení dostupnosti bydlení ze strany Ministerstva pro místní rozvoj. Sociální bydlení by nemělo být upraveno zákonem a ministerstvo hodlá řešit problematiku sociálního bydlení programem Výstavba, který by měl zajistit vyšší dostupnost bydlení. Svaz nesouhlasí, aby obce a města sociální bydlení poskytovaly povinně, a uplatňuje požadavek, aby potřebné finanční prostředky na sociální bydlení byly plně kryty ze státního rozpočtu. Dlouhodobě požaduje, aby byla řešena problematika podpory nájemního bydlení, dostupného pro nízkopříjmové občany, a doporučuje, aby stát nastavil nájemní model bydlení a jeho podporu.

Stavební úřady

Ministerstvo pro místní rozvoj znovu předkládá návrh zásadní systémové změny spočívající v oddělení výkonu státní správy na úseku územního plánování, stavebního řádu a vyvlastnění od samosprávy. Ministerstvo pro místní rozvoj navrhuje svěřením těchto působností nově zřízené samostatné a specializované soustavě stavebních úřadů na ústřední, regionální a místní úrovni. Svaz zásadně nesouhlasí s vynětím stavebních úřadů z působnosti územních samosprávných celků. Návrh vnímá jako odklon od modelu spojené státní správy a samosprávy. Navrhovaný postup považujeme za nesystémový legislativní krok. Vnímáme jej jako krok jdoucí proti decentralizaci veřejné správy a návrat k maximální centralizaci správní činnosti.

Zákon o svobodném přístupu k informacím

Na konci dubna 2018 předložilo Ministerstvo vnitra do meziresortního připomínkového řízení návrh novely zákona, jehož cílem byla jak ochrana žadatelů, tak i povinných subjektů. Ačkoliv Svaz vítal snahu ministerstva, uplatnil k danému návrhu celou řadu připomínek týkajících se jak procesních postupů, tak i nově se zaváděného institutu tzv. informačního příkazu, tj. možnosti odvolacího orgánu nařídít při zrušení rozhodnutí přímé poskytnutí informace, není-li zákonný důvod její ochrany. K tomuto návrhu podal Svaz zásadní připomínku s poukazem na porušení práva na samosprávu v případě, kdy by tento informační příkaz měl uplatnit krajský úřad vůči obci.

Volební zákony

Cílem je ve spolupráci s Ministerstvem vnitra posílit většinové prvky v komunálních volbách, aby hlasy byly adresnější.

Zákon o ochraně oznamovatelů

Navrhovaná opatření, která dle předkladatele mají sloužit k ochraně potenciálních oznamovatelů protiprávního jednání a prevenci protiprávního jednání obecně, znamenají další administrativní a finanční zátěž pro obce. Dle názoru Svazu není třeba vytvářet další regulaci, když ochranu lze zajistit podle stávajících pravidel.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o státní sociální podpoře, a návrh zákona, kterým se mění zákon o hmotné nouzi

Návrhy se týkají úpravy příspěvku na bydlení a doplatku na bydlení. Jakékoliv změny v sociální oblasti mohou mít bez hlubší znalosti problematiky a předchozí diskuze zásadní vliv na život zdravotně postižených, seniorů, sociálně slabých a také těch, kteří by bez pomoci státu spadli do chudoby. Svaz trvá na tom, že změny v této oblasti, byť jsou legitimní, nelze provádět zcela bez koncepce a znalosti konsekvencí, které nastanou.

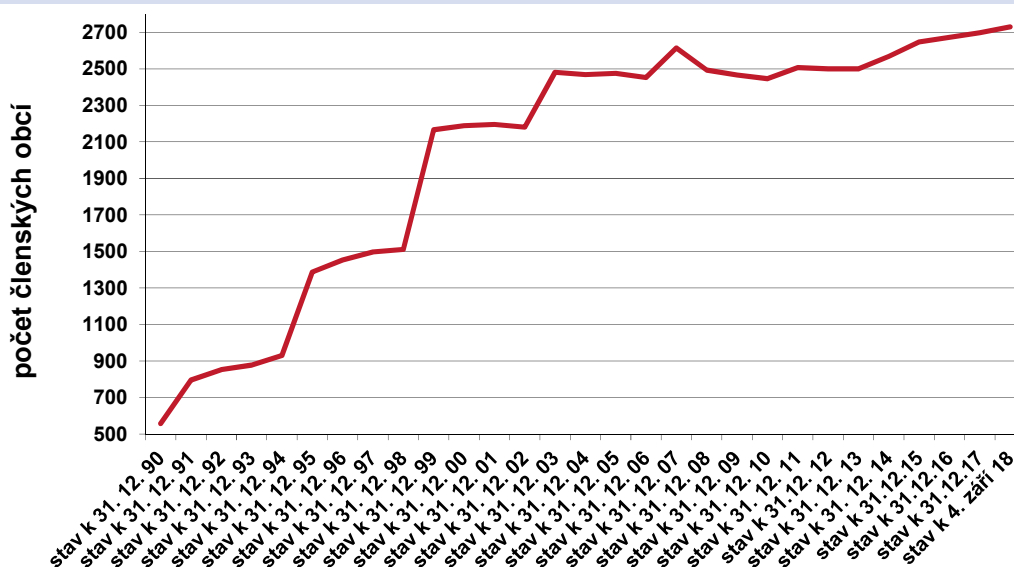
Jako členové Svazu můžete

- **ovlivňovat podobu právních předpisů** – vzhledem k tomu, že Svaz je povinným připomínkovým místem, získává k vyjádření návrhy zákonů, vyhlášek, nařízení a dalších předpisů v době jejich přípravy
- **zapojit se do činnosti některé z komisí – poradních orgánů Předsednictva Svazu nebo pracovních skupin**
v současné době jsou ustaveny **komise**: bezpečnostní, bytová, dopravní, energetická, finanční, cestovního ruchu, pro informatiku, pro zahraniční spolupráci, životního prostředí, kulturní, legislativní, majetková, regionální, sociálně-zdravotní a školská; **pracovní skupiny**: obcí II. typu, obcí III. typu, pro financování sociálních služeb, pro obecní policii, pro kohezní politiku, pro pověření GDPR
- **využívat poskytované služby**
 - především **bezplatné právní poradenství** – s výkladem nejednoznačně formulovaných zákonných ustanovení týkajících se působnosti obcí napomáhají zaměstnanci legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu, hojně využívána je ale především **Právní poradna**, která má dnes v databázi okolo dvou tisíc dotazů a odpovědí – *více o fungování poradny viz str. xx*
 - bezplatné konzultace k získávání prostředků z různých dotací
 - **informačního servisu** – z našich mediálních kanálů (web, elektronický zpravodaj, tištěný zpravodaj Informační servis, facebookový profil) můžete čerpat aktuální informace – jejich prostřednictvím upozorňujeme na problémy v oblasti samosprávy, na nově přijaté právní normy, informujeme o dění ve Svazu a avizujeme akce, které pro vás chystáme
 - pomoci při navazování nových partnerství s městy a obcemi z jiných zemí
- **účastnit se řady akcí** – např. krajských setkání, finanční nebo právní konference, různých odborných seminářů a dalších jednání, ale také studijních pobytů v zahraničí (pokud jsou naše akce pořádány i pro nečleny a akce vyžaduje účastnický příspěvek, členové Svazu mají nižší sazbu)
- **nakoupit některé produkty se slevou**
např. legislativní software ASPI – *podrobněji viz str. 2* nebo zahradní techniku od společnosti Seco Industries – *viz str. 9*
Podrobnější informace najdete na webových stránkách Svazu www.smocr.cz v sekci Členství.

Členská základna

	Počet v ČR	Z toho ve Svazu	Zastupují obyvatel cca
OBCE	5 420	2 107	1 545 300
MĚSTYSE	229	140	169 800
MĚSTA	578	457	3 076 250
STATUTÁRNÍ MĚSTA	27	26	3 557 650
CELKEM*	6 258	2 730	8 350 000

* Z celkového počtu obcí ČR jsou 4 tzv. vojenské újezdy, které zastupují jmenovaní správci újezdů.

**Vývoj
členské
základny**

Jaké projekty Svaz nyní realizuje

CENTRA SPOLEČNÝCH SLUŽEB

Projekt vede
Antonín Lízner
mobil: 731 579 718
lizner@smocr.cz

Centra
Společných
Služeb

Termín realizace: 2/2016 – 7/2019
Rozpočet: cca 394 mil. Kč, zdroj: ESF (95 %)

Projekt vznikl na základě potřeby sanace nedostatečných personálních kapacit na malých obcích. Je prověřována možnost přenosu a výkonu některých kompetencí v oblasti výkonu veřejné správy v samostatné i přenesené působnosti na dobrovolných svazcích obcí (DSO). Za tímto účelem a díky meziobecní spolupráci vzniklo při 83 DSO 83 týmů odborníků (tzv. Centra společných služeb – CSS), kteří pomáhají celkem skoro 1700 členským obcím daných DSO při výkonu jejich kompetencí v oblastech samostatné působnosti, přeneseného výkonu státní správy, zajištění pověření pro ochranu osobních údajů dle GDPR, vzdělávání zástupců obcí, společných nákupů a postupech. Dále napomáhají při setkávání starostů, sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe, podpoře meziobecní spolupráce a průběžném shromažďování a projednávání návrhů legislativních změn v oblasti veřejné správy i v oblasti poskytování veřejných služeb.

www.sluzbyobci.cz

EFEKTIVNÍ SPRÁVA OBCÍ (ESO)

Projekt vede
Mgr. Pavel Ralaus
mobil: 730 894 891
ralaus@smocr.cz

Termín realizace: 2/2018 – 4/2022
Rozpočet: cca 100 mil. Kč, zdroj: kompletně hrazen z ESF a SR

Projekt reaguje na aktuální potřeby zástupců obcí v ČR v oblasti vzdělávání. Ty vyplývají především z požadavků členských obcí Svazu, ale i účastníků předchozích realizovaných projektů a analytických průzkumů žadatele. V rámci projektu za tímto účelem vzniklo Centrum edukačních služeb, které nabízí vzdělávací semináře týkající se problematiky veřejné správy jak pro volené představitele měst a obcí, tak i pro jejich zaměstnance a úředníky, pro které nabízí akreditované vzdělávání. Výhodou nabízeného vzdělávání v rámci projektu je jeho realizace přímo v regionech po celé ČR. Vedle vzdělávání byla v rámci projektu vydána nová Příručka pro členy zastupitelstva obce po volbách v roce 2018, kterou obdržel každý zvolený zastupitel v ČR. Součástí realizace projektu je i plánované poskytování právního a ekonomického poradenství, které bude zajištěno prostřednictvím externího subjektu vybraného na základě veřejné zakázky.

www.projekteso.cz

SMART CITY

Projekt vede
Mgr. et Mgr. Jakub Cach
mobil: 721 004 206, cach@smocr.cz

Termín realizace: 3/2018 – 3/2020
Rozpočet: 8,9 mil. Kč, zdroj: OP Zaměstnanost

Projekt „Smart City“ je zaměřen na řešení problematiky nedostatečného a neefektivního využívání principu, resp. metodiky „Smart City“, která má potenciál zvýšit kvalitu a efektivitu fungování veřejné správy na lokální úrovni v obcích a městech. V rámci projektu bude zpracován dokument „Strategický rámec Smart City“, který bude sloužit jako vodítko pro představitele obcí a měst při koncipování a implementaci jejich lokálních „Smart City strategií“. Dokument bude vznikat participativním způsobem (formou „Labu“), kdy se budou všech fází jeho tvorby účastnit členové Svazu – bude tak odrážet jejich zkušenosti, vize a potřeby. Strategický rámec stanoví jasné metodické podmínky pro zkvalitňování veřejné správy prostřednictvím „Smart City“ postupů. V současné době se projekt nachází v analytické fázi, v rámci níž bude zpracována analytická studie. Na ni bude navazovat strategická a implementační fáze.

Na co se nás často ptáte a co občas slyšíme

**Svaz sdružuje jak malé obce, tak i velká města. Nemůže se stát, že „velcí“ přehlasují ty „menší“? Nebo ob-
ráceně?**

Svaz má již řadu let komorové uspořádání. Obec a městyse jsou členem Komory obcí, města Komory měst a statutární města Komory statutárních měst. Každá z komor má při hlasování právo veta. Nemůže se tedy stát, že by dvě komory přehlasovaly třetí.

Dnes už zřídka, ale přesto někdy slyšíme: Svaz pro nás nic nedělá.

Ano, Svaz je organizace hájící všeobecně zájmy samosprávy. Nemůže pro jednotlivé obce, kterých je přes šest tisíc, vyjednávat dotace, zastupovat je při individuálních jednáních (právníká, developeri) apod. Je třeba si ale uvědomit, že pokud na naší politické scéně nebude nikdo s dostatečnou silou, kdo bude samosprávu obecně hájit, ministerský šiml si s městy a obcemi bude dělat, co chce. Na obce se valí stále více práce, zodpovědnosti, povinností a to vše bez patřičného finančního krytí ze strany státu. Nemluvíme o nárůstu byrokracie, počtu kontrol atd. Rozhodnutí, zda podpoříte snahy svých kolegů, je ale na každém z vás.

Můžeme vám pomoci? Pak neváhejte a kontaktujte nás

Mgr. Pavel Drahovzal

výkonný ředitel Kanceláře Svazu

tel: 234 709 711
drahovzal@smocr.cz

www.smocr.cz

Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu

ředitel sekce

Mgr. Ing. David Bohadlo
mobil: 774 407 593, bohadlo@smocr.cz

finance a financování obcí

PhDr. Ing. Ilona Masopustová,
mobil: 734 316 477, masopustova@smocr.cz

Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů

ředitelka sekce mezinárodní spolupráce, town-twinning

Mgr. Gabriela Hůlková,
mobil: 733 182 293, hulkova@smocr.cz

evropské fondy a regionální rozvoj

Mgr. Kateřina Kapková, mobil: 730 152 924, kapkova@smocr.cz

evropské fondy a regionální rozvoj

Mgr. Lucie Kořínková, mobil: 730 152 924, korinkova@smocr.cz

mezinárodní a rozvojová spolupráce

Mgr. Šárka Řečková, mobil: 732 178 013, rechkova@smocr.cz

veřejné zakázky, veřejná správa

Mgr. Ivona Mottlová, mobil: 730 894 921, mottlova@smocr.cz

školství, informatika

Mgr. Michaela Papírníková Jurečková,
mobil: 730 894 908, papirnikova@smocr.cz

životní prostředí, energetika, doprava

Ing. Bc. Barbora Tomčalová, mobil: 734 551 940,
tomcalova@smocr.cz

sociální problematika, kultura, zdravotnictví

Mgr. Jindra Tužilová, mobil: 734 316 479, tuzilova@smocr.cz

bezpečnost

Bc. Claudia Varhol, mobil: 730 519 547, varhol@smocr.cz

Jaké akce pro vás připravujeme v roce 2019

IV. PRÁVNÍ KONFERENCE

6. až 8. února 2019, Kulturní centrum Jezerka na Seči

V roce 2019 se bude konat 4. ročník této akce. Právní konference reaguje na časté změny legislativy a potřeby starostů, zastupitelů, tajemníků a dalších pracovníků městských a obecních úřadů získat informace o aktuálním dění v právní oblasti a seznámit se s plánovými záměry. Zástupci samospráv by měli být především upozorněni, na co si dát pozor, aby postupovali podle platné legislativy. Letos bude konference pořádána ve spolupráci s KVB advokátní kanceláří – *více viz str. 51.*

KRAJSKÁ SETKÁNÍ

únor, březen 2019, metropole jednotlivých krajů

Jednodenní bezplatné akce pro členské i nečlenské obce Svazu jsou oblíbeny především pro množství podávaných aktuálních informací především z oblasti legislativy, pro možnost na regionální platformě více diskutovat a samozřejmě výhodou je i snadná dostupnost. Zaměstnanci svazové Kanceláře zase velmi oceňují zpětnou vazbu, tedy získávání názorů a vyslyšení zkušeností od starostů z praxe. Na krajská setkání jsou zváni i poslanci a senátoři zastupující tamní region.

Ilustrační foto z krajského setkání v Jihlavě

XVII. SNĚM SVAZU

23. a 24. května 2019, Ostrava

Jde o nejvýznamnější akci Svazu v roce 2019. Vzhledem k tomu, že sněm je nejvyšším orgánem Svazu, je určen výhradně pro jeho členy. Schvaluje výsledky hospodaření Svazu za předchozí období, přijímá zprávy o činnosti, ale především projednává priority Svazu na další dvouleté období. Tedy to, co bude v popředí zájmu samospráv. Starostové zde tak mají možnost ovlivnit budoucí směřování organizace a své podněty konzultovat i s představiteli vlády či Parlamentu, kteří jsou pravidelně zváni. XVII. sněm bude volit také novou Radu Svazu, z které pak vzejde nové svazové vedení – *více viz str. 50.*

XXII. CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE

21. a 22. listopadu 2019, Clarion Congress Hotel Prague, Praha

Tato dvoudenní tradiční akce je zaměřená na problematiku financování samosprávy. Probírají se zde otázky vztahující se k hospodaření obcí, k daním, dotacím, poplatkům, příspěvkům na financování výkonu státní správy atd. I zde je prostor pro vaše dotazy.

V říjnu a listopadu 2018 jsme připomínkovali především:**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání***Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Mgr. Jindra Tužilová*

Svaz uplatnil zásadní připomínky, mimo jiné ke sjednocení terminologie, upřesnění či stanovení lhůt, minimálního věku dítěte, vzdělávání a počty pečujících osob.

Návrh sjednocení vykazování transferů v rámci účetnictví státu a informace o plnění usnesení vlády č. 921 ze dne 22. prosince 2010*Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje PhDr. Ing. Ilona Masopustová*

Svaz uplatnil řadu zásadních připomínek a současně dokumentoval, že situace týkající se metodiky není příliš dobrá. V minulosti se Svaz snažil aktivně nabídnout řešení k některým problematickým okruhům (například problematika vyvolaných investic, účetního zachycení zvířat ...), nicméně MF na tyto snahy nijak nereflektovalo.

Svaz i nadále deklaruje stálou ochotu napomoci zlepšení kvality účetnictví vybraných účetních jednotek – jak ve vymezení problémových okruhů, tak i v návrhu jejich řešení. Nicméně prvotním předpokladem je ochota MF zabývat se seriózně těmito problémy.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání*Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Mgr. Jindra Tužilová*

Svaz uplatnil řadu zásadních připomínek. Mimo jiné u zvířat vyžadujících zvláštní péči, která v případě úniku představují obecné ohrožení, navrhuje Svaz jako jeden z podkladů žádosti o povolení chovu souhlas obce, na jejímž území bude chov takových zvířat probíhat, dále též k úhradě nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče a zvláštního opatření ministerstvem v případě tzv. množření psů.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a některá další nařízení vlády*Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová*

Svaz uplatnil zásadní připomínku na zajištění finančních prostředků v souvislosti s navyšováním platových tarifů ze státního rozpočtu.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě*Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje PhDr. Ing. Ilona Masopustová*

Svaz uplatnil zásadní připomínky, mimo jiné k neurčitosti pojmů, apeluje na odpovídající metodickou a konzultační podporu včetně odpovídajících školení ze strany ministerstva.

Návrh zákona o lobbování*Předkládá Úřad vlády, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová*

Svaz odmítl návrh zákona z důvodů nadbytečné regulace, lze řešit nelegislativní cestou.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě*Předkládá Ministerstvo dopravy, na Svazu připomínkuje Ing. Bc. Barbora Tomčalová*

Svaz uplatnil řadu zásadních připomínek. Novela zákona ve variantě, v níž je předkládána, nastavuje ne zcela rovné podmínky pro podnikání v oblasti provozování taxislužby.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby, a zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje*Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje PhDr. Ing. Ilona Masopustová*

Svaz uplatnil zásadní připomínky. Požaduje mimo jiné poskytování dotací provozních např. na správu a údržbu veřejných prostranství nebo budov v majetku obce, dotací na vybudování nebo obnovu budov obecních úřadů, podporu občanského vybavení pro kulturu.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce*Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová*

Svaz uplatnil zásadní nesouhlas se změnami v oblasti dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, s novou konstrukcí výpočtu dovolené a se zavedením automatického valorizačního mechanismu minimální mzdy.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě*Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová*

Svaz uplatnil zásadní připomínku. Navýšení minimální mzdy a s tím související navýšení zaručené mzdy bude mít výrazné dopady do rozpočtů územních samosprávných celků. Tempo navyšování výdajů na platy a jiné povinnosti obcí uložené státem je mnohem vyšší než tempo růstu prostředků určených na samosprávu. Obce a města v této souvislosti požadují finanční zajištění zvýšených ročních mzdových nákladů ze státního rozpočtu.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh Plánu legislativních prací vlády na rok 2019*Předkládá Úřad vlády, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová***Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovéní seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků***Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Mgr. Michaela Papírníková Jurečková***Návrh nařízení vlády, kterým se mění nař. vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací***Předkládá Národní bezpečnostní úřad, na Svazu připomínkuje Mgr. Michaela Papírníková Jurečková***Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu***Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová***Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích***Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Mgr. Jindra Tužilová***Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků***Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Mgr. Ivona Mottlová***Návrh vyhlášky o Programu statistických zjišťování na rok 2019***Předkládá Český statistický úřad, na Svazu připomínkuje PhDr. Ing. Ilona Masopustová*

Poradna pro obce

Právní problém, který řešíte...

HLEDAT

Do 12. února 2019
je poradna přístupná
i nečlenům SMO ČR

V databázi je více
než 2500 dotazů

Rozsáhlá sekce
nápovědy a FAQ

Naši poradnu
pravidelně využívá
více než 2300 obcí

Už využíváte naši právní poradnu pro obce?

Členy Svazu měst a obcí jsme již v Informačním servisu č. 2/2018 informovali, že od počátku února 2018 začala fungovat nová podoba svazové právní poradny. Původní podoba poradny fungovala dobře, ale její kapacita byla omezená. Nová podoba poradny umožňuje členským obcím Svazu kdykoliv vyhledat odpověď na dotaz, který ke své činnosti potřebují. Dnes můžeme říci, že zájem ze strany obcí předčil naše očekávání. Poradnu i její technické řešení má na starosti partnerská advokátní kancelář KVB s. r. o. a její spoluzakladatel a řídicí partner JUDr. Mgr. Lukáš Váňa, Ph.D., s kterým si znovu připomeneme, jak poradna funguje.

V únoru roku 2018 byla zprovozněna nová podoba právní poradny Svazu. Co vás vedlo k nápadu vytvořit vyhledávač v již hotových dotazech?

Pro Svaz provozujeme právní poradnu již několik let. Po celou dobu šlo o individuální poradenství individuálním obcím. Zpracovali jsme několik tisíc odpovědí a bylo nám líto, že odpovědi nejsou dále využívány. My jsme je zveřejňovali, ale bylo jich tolik, že se v tom špatně orientovalo. Zároveň vedení Svazu usilovalo o dlouhodobé a současně udržitelné provozování právní poradny. Proto jsme přišli s nápadem vytvořit vyhledávač v již zpracovaných dotazech.

Komu je poradnaproobce.cz určena?

Jde o službu Svazu a jeho členům. V období čtyř měsíců po komunálních volbách je však poradna zpřístupněna všem zastupitelům i z nečlenských obcí. V poradně je v současné době registrováno 2 300 obcí a má přes 4 000 uživatelů. Mezi ně patří zejména starostové a úředníci. Ze zastupitelů pak předsedové finančních a kontrolních výborů.

Jak poradna funguje? Je složité vyhledat potřebnou odpověď?

Od počátku jsme koncipovali poradnu tak, aby byla uživatelsky velice intuitivní. Funguje na stejném principu jako jakýkoliv jiný internetový vyhledávač. Do vyhledávacího okna zadáte slovní spojení nebo dotaz a kliknete na tlačítko HLEDAT. Následně se vygenerují dotazy, které obsahují hledaný výraz. Uživatel si pak vybere dotaz, který se shoduje s jeho potřebami a zobrazí si odpověď. Uživatelé se ptají na všechny právní otázky související s chodem obce. Pokuste se zamyslet a vytvořit alespoň sto právních dotazů k chodu obce. Půjde vám to velice těžce. Svaz jich však má v poradně již cca 2 500 a každý je jiný.

Dobře, poradna obsahuje 2 500 různých odpovědí na individuální situace. Co když ale i přesto odpověď na hledaný dotaz nenalezneme?

Svět a život sám je velice barvitý. Na všechny dotazy opravdu odpověď ve svazové poradně nelze najít. Každý uživatel z členské obce Svazu má možnost zadat nový dotaz, pokud nenalezne odpověď mezi již zpracovanými. A těch přichází stále dost. Je logické, že více starostů napadají v jeden okamžik obdobné otázky. Teď jsme měli vlnu otázek k volbám, odměňování nebo ustavujícímu zastupitelstvu. A vsadím se, že nyní nastane vlna otázek k mimořádnému vydržení podle občanského zákoníku. Nově zadanou odpověď na dotaz zpracují právníci z naší kanceláře, která je zaměřena primárně na právo obcí a krajů. Za velké plus právní poradny považují neustálý přísun nových dotazů, které navíc uživatelům každý týden rozesíláme.

Právo se neustále vyvíjí. Zákony se často novelizují, vydávají se nové metodiky a vzniká nová judikatura. Odpovědi na do-

tazy tak musí zákonitě stárnout.

Jak to řešíte?

Na poradnu musí mít její uživatelé spoleh. Není možné, aby odpovědi na dotazy nebyly aktuální. Z tohoto důvodu máme vytvořený sofistikovaný redakční systém. Pokud dojde k novelizaci některého ustanovení zákona, vygenerujeme pomocí redakčního systému všechny dotazy, kterých se novelizace týká, a ty aktualizujeme.

Kdo dohlíží na kvalitu odpovědí?

Každá vypracovaná odpověď musí být zkontrolována. Pevně se držíme principu čtyř očí. V případě poradny však nastupuje ještě další stupeň kontroly. Spolupracujeme s postupně narůstajícím okruhem externích odborníků. Jde zejména o významná jména v oboru. Jsou to právníci, kteří se komunální problematikou zabývají, úředníci jednotlivých ministerstev, ale i někteří tajemníci. Externisty máme rozděleny podle jejich specializací. Pokud nově zpracovaný dotaz odpovídá předmětu jejich specializace, automaticky jim ho posíláme s tím, že očekáváme zpětnou vazbu. V důsledku toho někdy dojde k upřesnění formulace odpovědí nebo si některá výkladová stanoviska společně srovnáváme. Spolupráce s experty je skvělá a umožňuje nám udržovat poradnu na vysoké úrovni.

Jak je poradna financovaná?

Poradnu pro obce financuje Svaz z členských příspěvků a částečně jednotlivé členské obce. Každý člen Svazu má možnost položit až 5 dotazů ročně. Vycházíme zde z dlouhodobého průměrného počtu dotazů na každou obec. Každá členská obec tak může číst již vypracované odpovědi, alternativně zadat nový písemný nebo telefonický dotaz. Kdo chce využívat poradnu více, má možnost si zaplatit neomezený přístup do poradny za pouhých 200 Kč měsíčně. V takovém případě pak lze v poradně vyhledávat a zadávat dotazy bez omezení. Není výjimkou, že za jednu obec je položeno i několik desítek dotazů měsíčně. A to nás těší.

Je o rozšířenou podobu poradny za příplatek zájem?

Musím přiznat, že zájem předčil naše očekávání. Mnoho starostů si uvědomilo, jakým přínosem pro ně poradna je a kolik jim může ušetřit finančních prostředků. Uvědomte si, že každá obec může zřídit až 11 přístupů pro své zastupitele a úředníky a ti se následně mohou bez omezení dotazovat na jakýkoli právní problém související s chodem obce. Myslíte, že se těch dvě stě korun nevyplatí investovat?

Děkujeme za rozhovor.

Zeptali jste se...

Právní poradna má v databázi již kolem 2500 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz.

Plánujeme prodej nově vybudovaného plynovodu. Záměr byl řádně vyvěšen. Který orgán obce má v kompetenci schválení prodeje plynovodu (resp. i jiných inženýrských sítí) v případě, že máme radu?

Prodej plynovodu coby inženýrské sítě spadá mezi tzv. zbytkové pravomoci rady obce dle ustanovení § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). U zbytkových pravomocí platí, že jestliže si pravomoc nevyhradí zastupitelstvo obce, jedná se o pravomoc rady obce s tím, že pravomoc lze rovněž svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu.

Jak postupovat v případě, že vlastník pozemku chce bezúplatně převést svůj pozemek do vlastnictví obce?

V daném případě je třeba uzavřít písemnou darovací smlouvu dle ustanovení § 2055 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Poté, co bude darovací smlouva uzavřena, je třeba podat návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí (k převodu vlastnictví pozemku dochází právě až provedením vkladu v katastru nemovitostí).

Ze strany obce je nezbytné, aby uzavření darovací smlouvy, prostřednictvím které má obec nabyt pozemek, bylo schváleno zastupitelstvem obce dle ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zastupitelstvo by mělo vždy postupovat s péčí řádného hospodáře a zvážit, zda je nabytí pozemku pro obec výhodné a vzhledem k nejruznějším okolnostem nepřestavuje pro obec nepřiměřenou zátěž. Záměr ve smyslu ustanovení § 39 odst. 1 zákona o obcích při nabývání pozemku není třeba zveřejňovat.

Uvolněný starosta je již dva měsíce nemocen a zastupuje jej neuvolněný místostarosta. Na jakou odměnu má místostarosta za zástup starosty nárok?

Podle ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), platí, že místostarostovi, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě v plném rozsahu zastupoval starostu v době jeho nepřítomnosti – konkrétně např. z důvodu jeho dočasné pracovní neschopnosti – náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

Uvádíte, že popisovaný stav trvá již dva měsíce. Jestliže je ve vašem případě splněn rovněž předpoklad, že místostarosta zastupuje starostu v plném rozsahu, tak místostarostovi bude po dobu, kdy je tento předpoklad splněn, náležet odměna uvolněného starosty (samozřejmě za předpokladu, pokud není nynější odměna místostarosty vyšší).

Kde lze v podmínkách obcí nalézt právní úpravu dohodovacího řízení? Je nutné nejprve hlasovat o konání dohodovacího řízení na zasedání zastupitelstva, nebo vyplývá automaticky z neschválení původního návrhu i protinávrhů?

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), institut „dohodovacího“ či „dohodovacího“ řízení nezná. V praxi se ovšem tento institut v jednacích řádech zastupitelstva obcí občas objevuje.

Platí, že zastupitelstvo dle ustanovení § 96 může vydat jednací řád, ve kterém si nad rámec zákona stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva obce. Dohodovací řízení může být typickým „procesem“, který lze v jednacím řádu upravit. Vždy přitom záleží na zastupitelstvu obce jako celku, jaká pravidla si v tomto ohledu stanoví a do jaké míry se bude

jednáním řádem řídit. Vzhledem k uvedenému, kdy dohodovací řízení nepředstavuje v podmínkách obcí a jejich orgánů zákonem upravený institut, nelze stanovit, jaký postup lze považovat za správný nebo optimální – vždy záleží na konkrétní vůli daného zastupitelstva obce.

Kamenná úřední deska je zaplněna a přesto potřebuji vyvěsit další dokumenty k zveřejnění. Jak postupovat, když se mimořádně úřední deska zaplní a není možné vyvěsit další dokument?

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v § 26 stanovuje správnímu orgánu povinnost zřídit úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná, přičemž rovněž platí, že obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup (tj. na internetu). Platí, že pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska.

Obecně platí, že standardní (fyzickou) úřední desku představuje tabule či vývěska umístěná na budově správního orgánu (obecního úřadu) nebo v její bezprostřední blízkosti, která je jako úřední deska tohoto správního orgánu viditelně označena. Zákon o minimálním či maximálním fyzickém rozsahu úřední desky nikterak nepojednává, je tedy nutné vycházet z pravidla, že na úřední desce by měly být umístěny všechny dokumenty, jejichž publikace na úřední desce je zákonem požadována. Z uvedeného lze tedy vyvodit, že jestliže se prostoru na fyzické úřední desce nedostává, je třeba fyzickou úřední desku rozšířit a vyvěšení dokumentů umožnit. Dodáváme, že úřední deska by neměla sloužit jako plakátovací plocha; vyvěšeny by na ní měly být skutečně pouze ty dokumenty, u kterých to zákon požaduje, a jen v požadovaném rozsahu a požadované době.

Obec prodává pozemek. Zastupitelstvo schválilo prodej pozemku jedné osobě, avšak ta nyní po obci požaduje, aby v kupní smlouvě bylo napsáno, že pozemek je nabýván do společného jmění manželů. Musí zastupitelstvo schvalující usnesení revokovat, nebo tak může učinit rada obce?

V daném případě je nezbytné, aby schvalující usnesení bylo schváleno (revokováno) zastupitelstvem obce. Rozhodnutí o prodeji obecního pozemku je vyhrazenou pravomocí zastupitelstva obce dle ustanovení § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Určení osoby kupce je přitom vždy povinnou náležitostí (vedle kupní ceny a identifikace pozemku), kterou musí zastupitelstvo obce bezpodmínečně (minimálně) při prodeji pozemku schválit. Určení, zda pozemek bude prodán pouze jednomu z manželů do výlučného vlastnictví, nebo se pozemek má stát součástí společného vlastnictví manželů, je v tomto ohledu důležitou otázkou, o které musí rozhodnout právě zastupitelstvo obce (rada obce vůli zastupitelstva pozměňovat nemůže). Upozorňujeme, že v situaci, pokud by byl prodej pozemku schválen pouze jedné osobě, avšak následně by v kupní smlouvě bylo uvedeno, že pozemek bude součástí společného jmění manželů, je předpoklad, že uzavíraná kupní smlouva by byla s ohledem na ustanovení § 41 zákona o obcích od počátku, tedy absolutně, neplatná. Je tedy nanejvýš důležité, aby text smlouvy nebyl v rozporu se schvalujícím usnesením.

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Správní trestání: přestupky v silniční dopravě Přestupky: instalace stacionárních měřících zařízení

Instalaci a nastavení stacionárních měřících zařízení, jakož i údržbu software a hardware těchto zařízení, které jinak užívá obecní policie, mohou provádět třetí osoby. Není však přípustné, aby takováto třetí osoba měla jakýkoliv hmotný zájem na výsledcích měření stacionárního zařízení (§ 79a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).
(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2018, čj. 10 As 107/2018-36)

Sociálně-právní ochrana dětí: charakter rozhodnutí o výchovném opatření

Rozhodnutí správního orgánu o výchovných opatřeních podle § 13 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, má charakter rozhodnutí zasahujícího do vztahů nezletilého dítěte v jeho výchovném prostředí, tedy je rozhodnutím, které vyplývá z poměrů soukromého práva. Přezkum rozhodnutí tohoto charakteru spadá do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení podle § 244 a násl. o. s. ř., nikoli do pravomoci správních soudů.
(Podle usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2018, čj. 10 Ad 26/2017-43)

Územní plánování: plochy s rozdílným způsobem využití

I. Pojem „plochy s rozdílným způsobem využití“, užitý v § 3 odst. 2 písm. a) větě za středníkem vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, je nutno vykládat tak, že u všech ploch řešených územním plánem musí být stanoven způsob jejich využití, přičemž tento způsob bude různý. Tyto plochy tedy pokrývají beze zbytku celé řešené území; nejde jen o plochy, kde v důsledku nové územně plánovací dokumentace dochází ke změně či redefinování jejich dosavadního využití. Každé ploše

řešené územním plánem tak musí být přiřazen některý ze způsobů využití uvedených v § 4 až § 19 vyhlášky č. 501/2006 Sb. (nejde-li o výjimku předpokládanou v § 3 odst. 4 větě druhé vyhlášky), bez ohledu na to, o jakou plochu jde. V textové části územního plánu se pak u těchto ploch obligatorně stanoví podmínky se stanovením hlavního (lze-li jej stanovit), přípustného, podmínečně přípustného a nepřípustného účelu využití [Příloha č. 7, bod I. 1. písm. f) vyhlášky č. 500/2006 Sb.].

II. Stavební zákon ani jeho prováděcí předpisy nevyžadují, aby v případech podmíněně přípustných činností, stanovených pro jednotlivé plochy s rozdílným způsobem využití, byly v textové části územního plánu stanoveny konkrétní podmínky, na jejichž základě by měla být přípustnost konkrétního záměru využití posuzována. Takový záměr (jeho soulad s územním plánem) bude vždy ad hoc posuzován se zřetelem na koordinaci cílů a úkolů územního plánování v dané lokalitě, které nepovede ke zhoršení kvality prostředí a hodnoty území (§ 20 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území).

III. Popis procesu schvalování územního plánu obce (§ 53 stavebního zákona z roku 2006) není obligatorní součástí odůvodnění opatření obecné povahy, jímž byl takový plán vydán.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2018, čj. 3 As 112/2016-37)

Správní řízení: rozhodnutí o námitce podjatosti Správní trestání: osoba přímo postížená spácháním přestupku

I. Osobě, jejíž práva nebo oprávněné zájmy byly přestupkovým jednáním přímo dotčeny, náleží zvláštní procesní postavení vyplývající z § 71 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jen v případě, že její souhlas byl nutnou podmínkou pro zahájení, resp. pokračování řízení o daném přestupku.

II. Povinnost správního orgánu rozhodnout

o námitce podjatosti usnesením dle § 14 odst. 2 správního řádu se vztahuje k námitkám podjatosti uplatněným účastníkem v rámci zahájeného správního řízení.
(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2018, čj. 30 A 244/2017-34)

Řízení před soudem: žalobní body

Pokud žalobce uplatní v žalobě proti správnímu rozhodnutí pouze takovou námitku, která se míjí s důvody, o něž správní orgán rozhodnutí opřel, a která zároveň nemůže mít vliv na výsledek správního řízení, soud takovou námitku věcně neposoudí, žalobu zamítne a v odůvodnění vyloží, proč tak učinil.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2018, čj. 8 As 59/2018-59)

Školství: výše věcné pomoci nebo jednorázového peněžitého příspěvku

Školské zařízení má dle § 33 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, povinnost při poskytování věcné pomoci nebo jednorázového peněžitého příspěvku posoudit skutečné potřeby dítěte, nikoliv jen jeho žádost.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2018, čj. 8 As 152/2016-47)

Vodní zákon: působnost správních orgánů

Rozhodování o odvolání proti rozhodnutí vodoprávního úřadu podle § 38 odst. 13 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v pochybnostech o tom, zda se jedná o odpadní vody, spadá do působnosti Ministerstva životního prostředí. Rozhodnutí o odvolání vydané Ministerstvem zemědělství je pro nedostatek jeho působnosti nicotné.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 1. 2017, čj. 15 A 86/2014-73)

Zdroj: Sbíрка rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Regionální komise, 27. září 2018, Praha

Přítomní byli nejprve seznámeni s připomínkováním aktuálních návrhů zákonů a novel. Svaz se v poslední době vyjadřoval především k novele volebních zákonů, k úpravě systémové podjatosti, k poslaneckému návrhu novely zákona o registru smluv, rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, dále k zajištění finančních prostředků k provedení výkonů rozhodnutí obecných stavebních úřadů vydaných ve veřejném zájmu, k novele zákona o finanční kontrole ve veřejné správě, k novele zákona o evidenci tržeb, novele zákona o místních poplatcích atd.

Další část programu jednání byla věnována projektu ESO, představeny byly základní parametry a cíle – o projektu „Efektivní správa obcí“ jsme informovali již v INS č. 5/2018 a dnes na str. 31, 32, a informací o projektu Smart City. Hlavním cílem tohoto projektu bude vytvoření metodiky přístupu smart, která bude využitelná pro všechny velikostní kategorie obcí a měst. První výstupy k projektu budou na přelomu roku 2018/2019.

Přítomní byli dále seznámeni se stanoviskem statutárních měst k aktuální přípravě politiky soudržnosti (tématu se věnoval také XVI. mimořádný sněm – viz INS č. 5/2018, str. 15, 16).

V různých se pak hovořilo o renominacích členů Svazu do regionálních stálých konferencí a o Programu rozvoje venkova v roce 2019. Tento program byl ze strany MMR upraven a rozšířen o kategorii obcí 3000 – 10 000 a obce nad 10 000. Tyto nové kategorie budou moci čerpat na místní komunikace, sportovní infrastrukturu (pouze u škol) s nižší mírou spolufinancování. Celkový objem peněz v programu je 1450 mil. Kč a bude platit na 5 let. Sakrální stavby budou vyhlášovány pouze skrze MMR a nebudou již možné čerpat přes MZe.

Komise pro informatiku, 18. října 2018, Praha

Komise na svém posledním zasedání v roce 2018 zhodnotila období své činnosti v průběhu let 2014–2018. Členové komise se spolupodíleli v tomto období na pořádání všech ročníků konference Internet ve státní správě a samosprávě (ISSS), která je zaměřená na reformu veřejné správy, rozvoj eGovernmentu a informatizaci společnosti. Za Svaz byli členy Rady vlády pro informační společnost a členy výborů týkajících se alokace finančních prostředků na IT projekty. Členové komise byli informováni o průběhu projektu CMS 2.0. Projekt CMS 1.0. je k 31. prosinci 2018 uzavřen a dochází k náběhu CMS 2.0. Ministerstvo dopravy už má všechny služby v CMS 2.0., ostatní ministerstva mají v CMS 2.0. zatím pouze ty služby, které sama poskytují.

V další části programu byli přítomni seznámeni s dopisem Ministerstva vnitra, který informoval obce a ty, kdo vykonávají veřejnou moc, o možnosti využívat nástroj pro bezplatnou anonymizaci dokumentů, ve kterých je potřeba neuvádět nějaké osobní údaje, obchodní tajem-

ství apod., nebo je nutná anonymizace podle zákona o registru smluv.

Rada Svazu, 19. října 2018, Škrdlovice

K pravidelným bodům jednání Rady Svazu patří Zpráva o hospodaření Svazu, nyní byla projednávána k datu 30. června 2018. Jako vždy tomuto zasedání předcházela zasedání jednotlivých komor, kde jsou podkladové materiály připravené pro jednání Rady předjednávány. Stejně tak činí i Kontrolní výbor. Předsedové těchto orgánů proto na Radě přednesli svá stanoviska k hospodaření Svazu, všechna byla bez námitek. Ani k **hospodaření ani účetnictví Pobočného spolku Svazu** nebylo zásadních výhrad, což bylo doloženo zprávou Kontrolního výboru. Pobočný spolek však na základě dosavadních zkušeností nepřinesl takové výsledky (vyšší ekonomické výnosy), které byly očekávány, a to zejm. z důvodu velké konkurence na trhu poradenských, konzultčních služeb, a lze očekávat, že by tomu tak bylo i do budoucna, jelikož Svaz získal dotaci cca 100 mil. Kč na průběžně vzdělávání zastupitelů i úředníků v letech 2018–2022 v rámci projektu ESO – Efektivní správa obce. Rada vzala podané zprávy na vědomí a následně projednala likvidaci Pobočného spolku k datu 1. 1. 2019, která byla rámcově schválena již v květnu.

Jedním z hlavních úkolů Rady je schvalování **rozpočtu Svazu** na následující rok. Tomuto materiálu je vždy věnována velká pozornost členů Rady. Pro rok 2019 byl rozpočet koncipován jako vyrovnaný, přičemž přebytek rozpočtu v celkové výši 2 692 000 Kč je vyrovnán převodem do rezervního fondu. Hlavním faktorem ovlivňujícím přebytek rozpočtu je zvýšení variabilní části členského příspěvku na 3 Kč za obyvatele (hl. město Praha 2,40 Kč), které bylo schváleno XVI. mimořádným sněmem Svazu dne 7. září 2018 v Praze. Rada návrh rozpočtu schválila, a to:

Příjmy:

a) Příjmy kapitálové:	10 000 Kč
b) Příjmy na zajištění činnosti a aktivit kanceláře:	390 673 000 Kč
c) Převod z rezervního fondu:	0 Kč

Výdaje:

a) Výdaje na investice a majetek:	500 000 Kč
b) Výdaje na zajištění činnosti a aktivit kanceláře:	387 491 000 Kč
c) Převod do rezervního fondu:	2 692 000 Kč

Rezervní fond se navýší na 35 634 003,18 Kč.

Přítomní byli dále informováni o aktuálním stavu **realizace svazových projektů**, které podstatně ovlivňují svazový rozpočet. Hovořilo se především o možnosti prodloužení projektu Centra společných služeb (přidání další klíčové aktivity Lokální ekonomika) a schválena byla dílčí úprava rozpočtu u projektu Efektivní správa obcí.

Pozn.: Základní informace o projektech najdete v naší příloze na str. 37, o jejich konkrétních aktivitách pak průběžně informujeme v rubrice „Projekty“.

Na vědomí Rada vzala také informace o přípravách podoby budoucí kohezní politiky po roce 2020, konkrétně se pak hovořilo

o Pozici Svazu k budoucí kohezní politice, která byla zpracována na základě Analýzy potřeb měst a obcí. Podrobně se této otázce věnoval také XVI. mimořádný sněm Svazu, který se konal v září 2018 a tomuto nástroji pro vyjednávání vyslovil souhlas (viz *INS č. 5/2018*). Členové Rady doporučili šířit a aktivně prosazovat přijatá stanoviska.

Na žádném jednání Rady nemohou chybět novinky **z oblasti legislativy a z dílčích jednání vedení Svazu**. Předseda Svazu podal informace z jednání s ministrem vnitra Janem Hamáčkem – viz *aktualita na str. 4*. Debatovalo se při ní především o projektu Pošta Partner a o volebním systému. A diskutovalo se také na Radě. V ČR je velmi problematické, že každé volby se řídí jiným

systémem. Ministerstvo vnitra připravuje návrh, aby komunální volby probíhaly ve stejném systému jako volby do Poslanecké sněmovny – každá strana má svůj volební lístek, v rámci kterého se zaškrťávají preferenční hlasy. Dalším možným řešením je tzv. slovenský model. Na jednom papíru je abecedně seznam všech kandidátů napříč politickými stranami. V tomto případě se zaškrťává příslušný počet kandidátů do zastupitelstva a dle absolutního počtu hlasů jsou zvoleni zastupitelé. V případě odstoupení nastupuje další v pořadí bez ohledu na politickou příslušnost. Členové Rady ve svých názorech nebyli zatím jednotní, někdo se přikláněl k většinovému modelu, někdo ke slovenskému modelu, kterému dává přednost i předseda Svazu.

Pozornost byla věnována také problematice novely zákona o dani z přidané hodnoty, konkrétně zdaňování dotace k ceně (Ministerstvo financí na základě požadavků Svazu a Asociace krajů ze svého požadavku zdaňování dotace k ceně ustoupilo) a snížení DPH z 15 na 10 % u jízdného v dopravě. V tomto případě se Svaz zatím nevyjádřil, čeká se na zpracování dopadů tohoto kroku na města a obce, což by mělo vypracovat ministerstvo financí. Další informace se týkaly mýtného na silnicích I. třídy – *podrobněji viz str. 9, územního plánování atd.*

V závěrečné fázi jednání se členové Rady věnovali přípravám na nadcházející XVII. řádný sněm Svazu, stanovili si termíny zasedání v roce 2019 (26. duben, 14. červen a 22. listopad), vyslechli si ředitele Lesního družstva obcí v Přibyslavi Jiřího Svobodu, který mimo jiné žádal o podporu Svazu (budou vyvolána jednání na příslušných ministerstvech), krátce se debatovalo i o neúměrném množství podaných trestních oznámení na veřejné činitele, o směně pozemků mezi samosprávami nebo o novele zákona, která zavádí registr všech právnických společností. Zápis do daného rejstříku bude od nového roku zpoplatněn.

Školská komise, 15. listopadu 2018, Praha

Komise se zabývala problematikou reformy financování regionálního školství a hovořila o souvisejících jednáních, které její členové absolvovali na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Právě tam získali informace o přípravách na reformu financování regionálního školství – peněžní prostředky na náběh reformy budou poskytnuty v roce 2019, jimi v rámci rozvojového programu budou dofinancovány mezikrajové rozdíly, a dále budou uvolněny peněžní prostředky v rámci rozvojového programu na překryvy mateřských škol, dokončuje se modelový výpočet PHmax a pracuje se na modelu financování nepedagogických pracovníků. Debatovalo se i o Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023. Materiál je nyní v připomínkovém řízení, Svaz bude uplatňovat připomínky. Byla projednávána opakovaně snaha některých poslanců omezit pravomoci zřizovatelů při konkursních řízeních na ředitele školy. Svaz se domnívá, že nelze zasahovat do pravomoci zřizovatelů škol s tím, že napříště by bylo pro zřizovatele závazné pořadí uchazečů stanovené konkursní komisí, a proto v tomto smyslu byla vydána i tisková zpráva – viz *také INS č. 5/2018, str. 6*.

Pakt starostů a primátorů – města v první linii v boji proti klimatickým změnám

Přemýšlíte o tom, co může vaše město nebo obec udělat pro ochranu před klimatickými změnami? Uvědomujete si negativní vliv globálního oteplování na naši společnost? Pociťujete negativní dopady klimatických změn přímo ve vašem městě, chcete je zmírnit a adaptovat se na ně do budoucna? Nejste sami – již 7000 samospráv realizuje opatření v rámci celosvětového hnutí Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky.

Švédské město Västerås (110 tis. obyv.) spustilo v roce 2013 nový systém veřejné dopravy, který je založen na 7 hlavních linkách obsluhovaných autobusy na bioplyn s velmi vysokou frekvencí spojů. Cílem nového systému, jehož klíčovým mottem je „jednodušeji, častěji, rychleji“, bylo zvýšení využití veřejné dopravy ve městě o 40 % během 5 let. Na počátku zahájení provozu město zakoupilo 24 autobusů na bioplyn, který město využívá z místní produkce. V současné době všechny městské autobusy využívají ekologický pohon a podařilo se také snížit nejen emise CO₂, ale také hlučnost používaných autobusů.

Město Västerås stejně jako dalších cca 7 tisíc měst a obcí je signatářem Paktu starostů a primátorů, jehož součástí jsou místní samosprávy, které se zavázaly plnit cíle Evropské unie zaměřené na oblast klimatu a energetiky. Tato iniciativa je založena na dobrovolné aktivitě měst a obcí, které si uvědomují důležitou roli místních samo-

správ při zmírňování dopadu klimatických změn. Závazky pro signatáře Paktu jsou spojeny s rámcem EU pro klima a energetiku do roku 2030, konkrétně se Strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu. Signatáři se zavazují k přijetí integrovaného přístupu ke zmírňování dopadu změn klimatu a přizpůsobení se těmto změnám. Zapojené samosprávy do dvou let připraví akční plán s cílem snížit emise CO₂ do roku 2030 nejméně o 40 % a zvýšit odolnost vůči změnám klimatu.

Zapojení do této iniciativy také otevírá příležitosti financování, jako je to v případě programu Smart Cities and Communities lighthouse funding v rámci programu Horizont 2020, který podporuje projekty zaměřené na zvyšování energetické účinnosti, využívání obnovitelných zdrojů energie, zvyšování kvality ovzduší, bezpečnost a snižování nákladů místních energetických systémů apod. Některé regiony, jako např. Emilia Romagna nebo Wallonia, podporují tvorbu akčních plánů

měst v rámci programů kohezní politiky současného programového období.

Pakt starostů a primátorů, jehož činnost zajišťuje Rada evropských obcí a regionů (CEMR), také pečlivě sleduje nově vznikající legislativu Evropské unie v oblasti klimatu a energetiky a připomínkuje ji se znalostí situace na místní úrovni. V neposlední řadě tato iniciativa slouží jako široká platforma pro výměnu zkušeností, příkladů dobré praxe a informací mezi zapojenými samosprávami. Na stránkách www.covenantofmayors.eu, které mají také českou verzi (www.paktstarostuaprimatoru.eu), naleznete nejen informace, jak se stát signatářem, ale také bohatou knihovnu s případovými studiemi, upozornění na grantové programy nebo kalendář akcí pro signatáře nebo zájemce o problematiku.

*Mgr. Gabriela Hůlková
sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Zdroj: www.covenantofmayors.eu

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Nátlak na volené zástupce samospráv ze strany centrálních vlád se stupňuje

Jedním z aktuálních témat, jemuž se členové Kongresu během 35. plenárního zasedání ve Štrasburku ve dnech 6. – 8. 11. 2018 věnovali, byla problematika vyvíjení neoprávněného finančního, právního, psychologického i fyzického tlaku ze strany centrální vlády nebo vládnoucí strany na volené zástupce samospráv, jež lze považovat za porušování Evropské charty místní samosprávy.

Ředitel Asociace polských měst Andrzej Porawski v této souvislosti například upozornil na vyhlášku polské vlády snižující platy starostů o 20 % a poukázal na jednotlivé případy vyvíjeného nátlaku na starosty Varšavy, Lublinu, Lodži a Radomu. Starosta srbského Šabáčka Nebojsa Zelenovič informoval o situaci v Srbsku, kde jsou srbsští starostové, kteří nejsou členy vládnoucí politické strany, pravidelně podrobová-

ni policejnímu vyšetřování, nezákonnému institucionálnímu manévrování, stejně tak jako zatýkání a vyhrožování. Během diskuze členové Kongresu také upozorňovali na obtěžování prostřednictvím sociálních médií. Shodli se, že situace je alarmující, neboť především v zemích post-sovětského prostoru přetrvává nepřiměřený tlak vyvíjený na politické představitele místních a regionálních samospráv.

Zvláštní poradce pro mezinárodní vztahy města Paříže Jean-Yves Camus oznámil, že Paříž ve spolupráci s pařížskou advokátní asociací a občanskou společností založila centrum, které bude monitorovat neoprávněný nátlak vyvíjený na starosty v celosvětovém měřítku. Zároveň uvedl, že toto centrum ve spolupráci s Kongresem přispěje ke zvýšení povědomí o tomto problému. Ačkoli monitorovací centrum

nebude disponovat zákonnými pravomocemi, mělo by zajistit mobilizaci občanské společnosti za účelem respektování základních principů, jako je presumpce nevinoty a právo starostů na spravedlivé soudní procesy.

Členové Kongresu rovněž ze svých řad volili vrcholné zástupce Kongresu. Po vypršení dvouletého funkčního období předsedkyně Kongresu Gudrun Mosler-Törnström (Rakousko) byl do čela Kongresu zvolen Anders Knape (Švédsko). Předsedkyní Komory regionů se stala Gunn Marit Helgesen (Norsko) a Xavier Cadoret (Francie) byl zvolen předsedou Komory místních samospráv.

Nový předseda Kongresu Anders Knape ve svém úvodním projevu zdůraznil, že Kongres je nejen reprezentantem místní a regionální samosprávy, „ale především občanů měst a regionů“. Dle něj je proto proces konzultace s místními a regionálními orgány klíčový a je nezbytné pokračovat v pravidel-

ném dialogu s národními vládami. V souvislosti s finanční krizí Rady Evropy, která je způsobená dlouhodobým neplacením členského příspěvku ze strany Ruské federace a odstoupením Turecka z pozice majoritního přispěvatele, zdůraznil potřebu zajistit Kongresu dostatečné zdroje, jež by mu umožnily plnit jeho úkoly a pomohly mu udržet si kvalitu práce v oblasti podpory místní demokracie. „Kongres je jediná organizace odpovědná za monitorování implementace Evropské charty místní samosprávy. Tato monitorovací práce spolu s post-monitoringem a činnostmi spojenými se sledováním voleb jsou zásadní. Jsme důležitou součástí Rady Evropy a systému ochrany demokracie v Evropě.“ Za klíčová témata, jimž by se měl Kongres do budoucna zabývat, označil účast mládeže v politickém životě, boj proti korupci, tlak a hrozby vůči místním a regionálním voleným zástupcům samospráv a v neposlední řadě rovnost pohlaví.

Vedle toho také delegáti volili politické zastoupení do pracovních výborů Kon-

gresu. Jedním z místopředsedů Monitoring Committee byla zvolena zástupitelka Středočeského kraje a zástupkyně vedoucího české delegace do Kongresu Marie Kaufmann.

Členové Kongresu se rovněž zabývali výstupy monitorovacích zpráv o stavu místní demokracie v Litvě, Slovinsku či Gruzii, problematikou hraničních regionů postižených migrací či etickým chováním volených zástupců.

35. plenárního zasedání se zúčastnila česká delegace ve složení: za Komoru místních samospráv Zdeněk Brož (Šumperk), Alena Knobová (Liběšice) a Alenka Antošová (Proboštov); za Komoru regionů: Marie Kaufmann (Středočeský kraj) a Martin Hyský (kraj Vysočina). Českou republiku v rámci iniciativy Rady Evropy tzv. youth delegate úspěšně zastupoval Adam Zouhar.

Mgr. Šárka Řecková
tajemník české delegace do Kongresu

soutěže

Oceňovány byly nejlepší místní a městské knihovny roku 2018

Dne 9. října 2018 předal ministr kultury Antonín Staněk v Zrcadlové kapli Klementina ceny Ministerstva kultury ČR „Knihovna roku 2018“. V kategorii základní knihovna dosáhla na příčku nejvyšší **Místní knihovna Pavla Křížkovského z Holasovic** z Moravskoslezského kraje. Byla oceněna především za profesionalitu a bohatý fond a putuje k ní 70 tisíc korun. Zvláštní ocenění pak získaly **Místní knihovna Černotín** z Olomouckého kraje a **Obecní knihovna Horní Ves** z kraje Vysočina.

Hlavní cenu v kategorii „informační počin“ získal **Roman Giebisch**, předseda Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR za implementaci mezinárodního projektu Bookstart v českém prostředí s názvem S knížkou do života. Zvláštní ocenění obdržela **Knihovna města Ostravy** za vedení klubové činnosti jako významného sociálního a socializačního prvku napříč všemi generacemi.

Foto Eva Hodíková

Knihovna v Holasovicích sídlí v historickém objektu, který prošel v roce 2011 celkovou, velkoryse a moderně pojatou rekonstrukcí. Otevřený, bezbariérový prostor vytváří uživatelsky přívětivé, pozitivní a inspirující prostředí pro poskytování moderních knihovnických a informačních služeb. Svou činností se obrací ke všem obyvatelům obce i mimo ni, je přirozenou součástí života místních obyvatel, kde se mohou setkávat zájemci o četbu, vzdělávání a setkávání. Knihovna spolupracuje s místními spolky a dává prostor komunitním aktivitám. Je pověřena výkonem regionálních funkcí pro 22 neprofesionálních knihoven v regionu. Obec Holasovice má 1387 obyvatel. V knihovním fondu mají 34 842 knih, loni zaznamenali 28 141 výpůjček od 505 čtenářů. Knihovnu navštívilo celkem 9086 lidí. Místní knihovnu Pavla Křížkovského z Holasovic vedou knihovnice Helena Dehnerová a Lenka Pálinková.

Ocenění „Městská knihovna roku 2018“, které uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) a Svaz měst a obcí ČR, který má nad soutěží i záštitu, získala **Regionální knihovna Karviná** v Moravskoslezském kraji, a to především za moderní prostředí a propagaci četby a čtenářství. Tato soutěž, obdobně jako soutěž Knihovna roku, má za cíl ocenit nejlepší české knihovny, ale ty, které provozují či zřizují města, a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění veřejných knihovnických a informačních služeb. Je tedy určena pro knihovny, které působí ve městech s více než 5 tisíci obyvateli. Vítěz soutěže získává od SKIP částku 20 000 Kč, Svaz předává již pověstnou knihobudku.

Foto Eva Hodíková

Foto Eva Hodíková

Zvláštní ocenění získaly knihovny, které zvítězily v jednotlivých velikostních kategoriích měst:

Města od 5 do 10 tisíc obyvatel – Městská knihovna Valašské Klobouky (Zlínský kraj)

Města od 10 do 20 tisíc obyvatel – Městská knihovna Louny (Ústecký kraj)

Města od 20 do 40 tisíc obyvatel – Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově (Jihomoravský kraj)

Města nad 40 tisíc obyvatel – Regionální knihovna Karviná (Moravskoslezský kraj)

Regionální knihovna Karviná působí od roku 2011 v rekonstruované a dostavěné ústřední budově. Stavba získala ocenění za Nejzajímavější projekt podpořený z finančních prostředků EU. Knihovna se proměnila na společensko-kulturní centrum, jehož služby přesahují klasické pojetí veřejné knihovny. Nyní byla oceněna především za

moderní prostředí a vynikající propagaci četby a čtenářství. Úspěšný rozvoj knihovny dokládá také celá řada ocenění, například Cena Evropská veřejná knihovna za vynikající práci v oblasti prosazování literatury a čtení nebo cena za inovativní přístup k novým technologiím a službám pro čtenáře se zdravotním znevýhodněním. Karviná má 55 577 obyvatel, knihovní fond čítá 149 366 knihovních jednotek. Výpůjčky se ročně pohybují okolo 412 tisíc, čtenářů eviduje 6 710. Návštěvníků loni zaznamenala 140 639. Knihovnu vede Markéta Kukrechtová.

Foto Eduard Kijonka

Foto Eva Hodíková

V pražském Klementinu byli oceňováni i vítězové svazové soutěže „Knihovna Jinak“. Jedná se o facebookovou soutěž, jež oceňuje knihovny, které k veřejné službě a provozu knihovny přistupují trochu JINAK. Tento rok se do soutěže přihlásil rekordní počet 99 soutěžících a čtenářů a uživatelé facebookového profilu Svazu měst a obcí zvolili vítěze, kterým se stala **zámecká knihovna Mořice** za komplexní přístup ke čtenářům s 468 hlasy. Na druhém místě, s 409 hlasy se umístila **obecní knihovna Březina** za pořádání kulturních akcí, třetí místo obsadila **městská knihovna Jevišovice** za setkání s hráči HC Orli Znojmo, za které získala 380 hlasů. Podstata soutěže je poukázat na jiné a nové přístupy a zviditelnit a představit knihovny především mladší generaci žijící v online a pozvat je do knihoven, tedy do offline světa. Více o soutěži a vítězích naleznete na webových stránkách www.smocr.cz v sekci kultura.

Přihlaste se do soutěže Zlatý erb

Až do 18. ledna se mohou zájemci z řad obcí, měst i regionů přihlásit do 21. ročníku populární soutěže Zlatý erb. Krajská kola pořádaná opět ve všech 14 krajích ČR se budou hodnotit od 21. ledna, krajské ceremonie proběhnou v únoru a březnu, finále celostátního kola se opět uskuteční na konferenci ISSS v Hradci Králové, a to v pondělí 1. dubna 2019. Zvláštní cena ministryně pro místní rozvoj, která je součástí soutěže a jejíž kategorie „regiony“ je v letošním roce rozšířena o organizace destinačního managementu, probíhá pouze celostátně.

Organizátoři krajských kol Zlatého erbu v letošním roce určitě uvítají fakt, že krajské poroty budou moci hodnotit soutěžící podle zjednodušených kritérií, stručná metodika bude k dispozici na www.zlatyerb.cz.

Celostátní porota pak bude pracovat standardním způsobem.

Jedenadvacátému ročníku populární soutěže poskytují podobně jako v minulém roce oficiální záštitu Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo vnitra, Asociace krajů, Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv, hlavním organizátorem je spolek Český zavináč.

V roce 2018 se do soutěže aktivně zapojily obce, města a regiony z celé ČR, poroty vybíraly ze 430 webových stránek a projektů včetně elektronických služeb. Spolek Český zavináč vydal za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj souhrnnou brožuru shrnující vše podstatné z jubilejního 20. ročníku soutěže.

Veškeré informace včetně propozic soutěže, termínů, přehledu soutěžících i dalších materiálů jsou pro všechny zájemce k dispozici na www.zlatyerb.cz.

Na svou školku a školu jsou nejvíce pyšní v Sokolově a v Chyňavě

Svaz měst a obcí organizoval druhý ročník soutěže ŠKOL(K)A JINAK. Na vítězné pozice dosáhly Mateřská škola Sokolov, za aktivní a nápadité zapojení rodičů do činnosti školky, a dále Základní škola a Mateřská škola Chyňava, za příkladnou spolupráci starších žáků s mladšími. „Chtěli jsme dát školským zařízením nezávisle na velikosti či oblasti, kde působí, možnost představit široké veřejnosti, co dělají jinak. Zaslali fotky, popisky projektů a přístupů oceňovali na facebooku přímo lidé a v druhém kole hodnotila odborná porota složená ze Školské komise Svazu a zástupců Svazu,“ uvedl k soutěži předseda Svazu František Lukl.

Do letošního ročníku se přihlášily školky a školy s velmi kvalitními projekty, proto odborná porota vyhlásila i ceny poroty a ceny veřejnosti. Nelze říct, že někdo byl

MŠ Sokolov, Alšova 1746

vítěz a někdo poražený. Všechny účastníky soutěže spojuje zájem o jiný přístup ke vzdělávání, láska k profesi, hrdost na svou školku či školu a nadšení, díky kterému se školství jako nedílná součást života ve městech a obcích neustále vyvíjí.

Vítězné školky:

1. místo: **MŠ Sokolov, Alšova 1746**, za aktivní a nápadité zapojení rodičů do činnosti mateřské školy
2. místo: **MŠ Pohořelice u Napajedel**, za unikátní spolupráci s rodiči v oblasti ekologické výchovy
3. místo: **MŠ „Klíček“**, Jiráskova 4334, Chomutov, za efektivní přístup a širokou spolupráci při přípravě na budoucí povolání

Vítězné školy:

1. místo: **ZŠ a MŠ Chyňava**, za netradiční zápis do 1. ročníku ZŠ
2. místo: **ZŠ Volyně**, za aktivní zapojení do projektu „Krabice od bot“
3. místo: **ZŠ Na Výsluní, Brandýs n. L. – Stará Boleslav**, za aktivní zapojení do pro-

Společné foto při oceňování

jektu proměny prosklených čekáren u zastávek autobusů

Ceny poroty:

MŠ Nádražní, Kyjov, za rozvíjení vzájemné pospolitosti a udržování starých zvyků a tradic

MŠ Zahradní, Zábřeh, za pestré, tvůrčí a nápadité projekty věnované poznávání reálného světa

MŠ Sportovní, Horní Slavkov, za zajištění podmínek pro vzdělávání nadaných dětí
ZŠ a MŠ Suchý Důl, za úspěšné pokračování vzdělávacího projektu pro přípravu dětí na vstup do ZŠ dle pedagogiky Montessori

SOŠ energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Chomutov, za atraktivní rozšiřování znalostí dětí a žáků v oblasti energií v rámci projektu Energie pod pokličkou

ZŠ Palmovka, Praha 8, za nápadité informování veřejnosti o dění ve škole prostřednictvím Galerie Na plotě

Ceny veřejnosti:

MŠ Korycanská, Praha 8, za ojedinelou péči o děti se zdravotním oslabením

ZŠ Zahradní, Chomutov, za výjimečně fungující školní parlament

Cena veřejnosti a poroty

ZŠ a MŠ Radnice, za bezvadné partnerské vztahy a jedinečné Soptíky

Vítězové soutěže byli slavnostně vyhlášeni na speciálním semináři, který se konal ve čtvrtek 4. října 2018 v Zeleném salonku Senátu pod záštitou místopředsedy Senátu Ivo Bárka. Součástí akce byly i tematické před-

nášky poslance a předsedy výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Václava Klause s názvem „Jiná školka nebo dobrá školka?“ a šéfredaktorky redakce školství ze společnosti Wolters Kluwer Nadi Eretové „100 let českého školství“. Součástí semináře bylo i představení projektu „Kapku šetřím“, zaměřeného na ekologickou osvětu a efektivní využití vody ve školách a školkách.

Druhý ročník soutěže ŠKOL(K)A JINAK se na facebookovém profilu Svazu uskutečnil v průběhu května a června. Přihlásilo se do něj celkem 22 mateřských a základních škol a jedno střední odborné učiliště. Partnerem soutěže, který mimo jiné poskytl ceny vítězům, byla společnost Wolters Kluwer, a. s., vydavatel časopisu Řízení školy.

2x z MŠ Chyňava

Vítěze zná i soutěž Obec přátelská rodině a seniorům

Ministerstvo práce a sociálních věcí společně se zástupci spolupracujících organizací, kterými jsou Síť pro rodinu, Rodinný svaz ČR, Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv, Rada vlády pro seniory a stárnutí populace, slavnostně vyhlásily výsledky letošního ročníku tradiční soutěže Obec přátelská rodině a seniorům. Jak už název napovídá, v jejím rámci jsou dotáčně podporovány dvě oblasti, a to Obec přátelská rodině a Obec přátelská seniorům, vypisované vždy pro pět velikostních kategorií obcí. Obce oceněné v každé z nich mohou požádat o poskytnutí neinvestiční dotace Ministerstva práce a sociálních věcí ze státního rozpočtu na realizaci prarodinných a proseniorských aktivit na místní úrovni.

Obce soutěží v rámci pěti velikostních kategorií podle počtu obyvatel, a to:

- I. kategorie: do 1000 obyvatel;
- II. kategorie: od 1001 do 3000 obyvatel;
- III. kategorie: od 3001 do 10 tisíc obyvatel;
- IV. kategorie: od 10 001 do 50 tisíc obyvatel;
- V. kategorie: od 50 001 obyvatel výše.

Vítězové v oblasti Obec přátelská rodině 2018

- I. kategorie:** 1. Dub (příslib dotace 500 000 Kč), 2. Josefov (500 000 Kč)
- II. kategorie:** 1. Kouřim (900 000 Kč)
- III. kategorie:** 1. Příbor (1,1 mil. Kč), 2. Moravský Krumlov (900 000 Kč), 3. Zašová (700 000 Kč)
- IV. kategorie:** 1. Chomutov (1,5 mil. Kč), 2. MČ Praha 7 (1,2 mil. Kč), 3. MČ Praha 22 (900 000 Kč)
- V. kategorie:** 1. MO Ostrava-Poruba (2 mil. Kč)

Vítězové v oblasti Obec přátelská seniorům 2018

- I. kategorie:** 1. Vrchoslavice (příslib dotace 500 000 Kč), 2. Dubičně (300 000 Kč), 3. Kamýk nad Vltavou (150 000 Kč)
- II. kategorie:** 1. Lípa (900 000 Kč), 2. Kouřim (600 000 Kč), 3. Střelice (200 884 Kč)
- III. kategorie:** 1. Příbor (1,1 mil. Kč), 2. MČ Brno-Medlánky (130 000 Kč)
- IV. kategorie:** 1. Rožnov pod Radhoštěm (1,5 mil. Kč), 2. Valašské Meziříčí (1 mil. Kč), 3. Kolín (600 000 Kč)
- V. kategorie:** 1. Hradec Králové (2 mil. Kč), 2. MČ Praha 8 (1 mil. Kč)

Členové Svazu, blíží se XVII. sněm

Může se to zdát brzo, ale už dnes bychom chtěli, abyste věnovali pozornost nejvýznamnější svazové akci, která se bude konat ve dnech **23. a 24. května 2019**, a to XVII. sněmu Svazu. Místem konání byla tentokrát zvolena **Ostrava**. Krom toho, že budou jako vždy schvalovány zprávy o činnosti, o hospodaření Svazu, zpráva Kontrolního výboru atd., Sněm bude také určovat směr další činnosti Svazu, tedy jeho priority. K tomuto bodu bývá vždy poměrně rozsáhlá diskuse. Návrhy materiálů dostanete pochopitelně v předstihu i s dalšími potřebnými pokyny.

Důležité:

XVII. sněm bude sněmem volebním, zvolíte si tedy novou Radu, ze které pak vzejde nové vedení Svazu. A jak bude volba probíhat? Volba Rady Svazu bude probíhat v souladu s Nominačním řádem, který byl schválen na XV. sněmu Svazu v květnu 2017 a je dostupný na svazových webových stránkách. Členové Komory obcí a členové Komory měst v příslušném kraji připraví společnou nominaci členů a náhradníků Rady z členů Svazu v příslušném kraji. Návrh by měl respektovat paritní zastoupení členů obou komor a rovnoměrné zastoupení okresů v kraji. **Nominace musí být doručena do 15. dubna 2019 Předsednictvu Svazu a opatřena podpisy členů Svazu v daném kraji, kteří s nominací vyjádřili souhlas.** Údaje o stávajícím složení Rady Svazu a seznam ostatních členských obcí a měst v příslušném kraji budou všem členům rozeslány do 15. ledna 2019. Premýšlejte tedy o svých kandidátech.

Ilustrační foto

PRÁVNÍ KONFERENCE SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Kongres hotel Jezerka Seč – Ústupy 278, 538 07 (Pardubický kraj)

6. - 8. února 2019

více informací a registrace na: www.poradnaproobce.cz/konference

Přijměte pozvání na tradiční Právní konferenci Svazu měst a obcí ČR. Konference má zkušeným, ale i nově zvoleným starostům, místostarostům, radním a úředníkům přiblížit, jak s právníky jednat, co po nich žádat a na co si dávat pozor. První zajímavá přednáška je již ve středu večer. Ve středu a ve čtvrtek můžete sdílet své zkušenosti v rámci společenského večera.

AKTUÁLNÍ TÉMATA

- Trestněprávní odpovědnost zastupitelů
- Odpovědnost zastupitelů při vynakládání veřejných prostředků
- Očekávané změny v legislativě
- Kamerový systém na území města z hlediska práva
- Regulace hazardu
- Chytrá města
- Stavební projekty na území města
- Obrana proti neuhrazené škodě pojišť'ovnou
- Možnosti obce při péči o rodinné firmy

ZAJÍMAVÍ HOSTÉ

Jan Kněžínek
ministr spravedlnosti

Pavel Zeman
nejvyšší státní zástupce

Petr Mlsna
náměstek ministra pro veřejnou správu

Hynek Brom
1. místopředseda ÚOHS

Dále vystoupí:

Mgr. František Lukl, MPA
Ing. Miroslav Matej, Ph.D.
JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.
Mgr. Roman Pečenka
a další

PARTNEŘI

generální partner

MindSphere

ÚČASTNICKÉ POPLATKY

členové SMO ČR 6950 Kč
každá další osoba 5950 Kč

nečlenové SMO ČR 8500 Kč

KRÁSNÉ PROSTŘEDÍ

Přeneste část svých starostí a odpovědnosti na nás.

Sjednejte si
nezávaznou
schůzku
ve vaší obci

Tel.: 226 259 401
pravnik@akkvb.cz
www.akkvb.cz

Specialisté na právo
obcí a měst

Dostupnost
po celé České republice

Komplexní
právní zázemí

Výhodné
balíčky služeb

právníkroku 2015

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ